

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΘ'

Σάββατο 16 Ιανουαρίου 1999

Αθήνα, σήμερα στις 16 Ιανουαρίου 1999, ημέρα Σάββατο και ώρα 18.05' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΛΟΥΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 18 Ιανουαρίου 1999.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 407/12-1-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Δημητρίου Κουτσόγιωργα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης του προβλήματος των θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων στην εθνική οδό Κορίνθου - Πατρών.

2. Η με αριθμό 418/13-1-99 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Άννας Ψαρούδα-Μπενάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη σχεδιαζόμενη ίδρυση Τμήματος Νομικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο κλπ.

3. Η με αριθμό 425/13-1-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Χαράλαμπου Αγγουράκη προς τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης (ΕΡΤ) κλπ.

4. Η με αριθμό 421/13-1-99 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Στέλλας Αλφίερη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τη διακοπή των εργασιών αναπαλαίωσης του κτιρίου του Ηλεκτρικού Σταθμού Πειραιά κλπ.

5. Η με αριθμό 414/12-1-99 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Βασιλικής Αράπη-

Καραγιάννη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος γνώσης της Ελληνικής γλώσσας για τους αλλοδαπούς μαθητές στα Ελληνικά Σχολεία.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 405/11-1-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, σχετικά με τη συρρίκνωση και κατάργηση προγραμμάτων της ΕΡΑ-1 και ΕΡΑ-2, την εφαρμογή της ψηφιακής τεχνολογίας κλπ.

2. Η με αριθμό 408/12-1-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστάσιου Καραμάριου προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με τις προθέσεις του Υπουργείου για τη δρομολόγηση ενός επί πλέον πλοίου στην κύρια ακτοπλοϊκή γραμμή Πειραιά-Ρόδου κλπ.

3. Η με αριθμό 426/13-1-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Κωστόπουλου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την απόφαση του Δασαρχείου Πειραιά για τον αποχαρακτηρισμό δασικής έκτασης στην περιοχή της Γλυφάδας κλπ.

4. Η με αριθμό 422/13-1-99 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ανδριανής Λουλέ προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των μουσικών για τα Μουσικά Γυμνάσια κλπ.

5. Η με αριθμό 416/12-1-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Γεωργίου Τσαφούλια προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με την επίλυση του κυκλοφοριακού προβλήματος της Πάτρας, την εκτέλεση των αναγκαίων έργων κλπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συνέχιση της συζήτησης και ψηφοφορία στην πρόταση δυσπιστίας που υπέβαλαν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 84 παρ. 2-7 του Συντάγματος και άρθρο 142 του Κανονισμού της Βουλής.

Ο συνάδελφος Βασίλειος Σωτηρόπουλος, Βουλευτής Αργολίδος, έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, βλέποντας χθες από την τηλεόραση όλες αυτές τις κινητοποιήσεις της νεολαίας μας σ' όλες τις πόλεις της Ελλάδας από την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο, Βόλο και γενικά σ' όλες τις μεγάλες πόλεις, σκεπτόμουν μελαγχολικά αν ήταν δυνατόν να ευσταθούν τα όσα έλεγαν ο Πρωθυπουργός και άλλα στελέχη του ΠΑΣΟΚ ότι, δηλαδή, όλη αυτή η κινητοποίηση της νεολαίας είναι κατελωμένη.

Σκεπτόμουν ακόμη περισσότερο και μελαγχολούσα, εάν θα ήταν κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία, το τι θα έλεγαν τα άλλα κόμματα σε σχέση με μια τέτοια κατάσταση. Θα έλεγαν δηλαδή, να η "Δεξιά", η "φασιστική Δεξιά", "οι τραμπούκοι", η "κυβέρνηση του αίματος" και ένα σωρό άλλους τέτοιους χαρακτηρισμούς.

Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, υποβάλαμε την πρόταση δυσπιστίας προχθές, διότι πιστεύουμε ότι πρέπει να επιτελέσουμε το ύψιστο κοινοβουλευτικό μας έργο, τον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Ο κύριος Πρωθυπουργός, απόρρησε προχθές τι μεσολάβησε από τη Δεύτερα που είχαμε τη συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως μέχρι την Πέμπτη και υπεβλήθη αυτή η πρόταση δυσπιστίας. Δηλαδή, ο κύριος Πρωθυπουργός τι θα ήθελε; Να ρωτήσει, η Νέα Δημοκρατία τον κύριο Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό της Παιδείας τότε πρέπει να υποβάλει η Νέα Δημοκρατία μια πρόταση δυσπιστίας; Είναι μια ενέργεια μέσα στα πλαίσια του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής. Έτσι η Νέα Δημοκρατία όποτε νομίζει και κρίνει σκόπιμο θα υποβάλει την πρότασή της.

Ο κύριος Πρωθυπουργός προχώρησε και παρακάτω λέγοντας ότι η Νέα Δημοκρατία έκανε αυτήν την πρόταση για να περιχαράκώσει το κόμμα της ότι υπάρχουν εσωκομματικές τριβές και ότι θέλαμε δήθεν μ' αυτόν τον τρόπο να περιχαράκωσουμε το κόμμα μας. Αυτό, κύριοι συνάδελφοι, κάθε άλλο παρά ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Εξάλλου, όπως φάνηκε και από τις ομιλίες των συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ, προβλήματα έχετε εσείς, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, διότι, όπως είπατε, με την πρόταση που έκανε η Νέα Δημοκρατία συσπειρώθηκε το ΠΑΣΟΚ πάρα πολύ. Όταν, λοιπόν, λέτε ότι περιμένετε να υποβληθεί πρόταση από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας για να συσπειρωθεί το ΠΑΣΟΚ, αντιλαμβάνεστε ότι εσείς έχετε το πρόβλημα και όχι η Νέα Δημοκρατία.

Κύριοι συνάδελφοι, η εκπαίδευση χρειάζεται εθνική πολιτική και όχι κομματική. Το ΠΑΣΟΚ, έφερε τους νόμους 1268/82 και 1404/83 που αφορούσαν τα ΑΕΙ και ΤΕΙ. Αργότερα, το 1985 έφερε ένα βασικό νόμο που αφορούσε την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτός ο νόμος του 1985 ήλθε να αντικαταστήσει το νόμο της Νέας Δημοκρατίας που ψηφίστηκε το 1976 που αποτελούσε την πρώτη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση μετά τη Μεταπολίτευση που έκανε η Νέα Δημοκρατία επί Κωνσταντίνου Καραμανλή και Γεωργίου Ράλλη.

Θα πω εδώ ότι δεν έχει σημασία το τι πρεσβεύει η κάθε μεταρρύθμιση που γίνεται, αλλά εάν γίνεται αποδεκτή. Θα υπενθυμίσω ότι την εποχή εκείνη η ΟΛΜΕ δεν ήταν δικιά μας. Ήταν φιλική προσκείμενη προς όλα τα άλλα κόμματα της τότε Αντιπολίτευσης. Και όμως έκανε απεργία η ΟΛΜΕ για να εφαρμοσθεί αυτός ο νόμος του 1976 που πράγματι ήταν επιτυχής.

Και πριν προλάβει να εφαρμοστεί στην ολότητά του και να ολοκληρωθεί αυτός ο νόμος, το 1981, το 1982 με την αλλαγή που έγινε, αλλάζει.

Βεβαίως οι συχνές αλλαγές των νόμων που αφορούν τη μεταρρύθμιση της παιδείας δεν ωφελούν, αλλά βλάπτουν.

Έγιναν παλαιότερα δύο μεταρρυθμίσεις, η μία το 1958 επί Κωνσταντίνου Καραμανλή πάλι και η άλλη το 1964 επί Γεωργίου Παπανδρέου, που και ο ίδιος ήταν Πρωθυπουργός και Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το 1976 έγινε η δική μας μεταρρύθμιση. Είχαν, όμως, προηγηθεί στην επταετία 1968, 1970, 1972 κάτι άλλες μικρομεταρρυθμίσεις και άρχισε η νεολαία μας να μπαίνει σε έναν γολγοθά.

Τιμώ και εγώ τη μεταρρύθμιση του 1964, όπως και του 1958, που ήταν βασικές μεταρρυθμίσεις, όπως και του 1928. Διότι η παιδεία σήμερα δεν είναι μόνο η συσσώρευση γνώσεων ή οι γνώσεις υψηλής εξειδίκευσης περί αστροφυσικής, περί βιολογίας, βιοχημείας, αλλά και ο σεβασμός προς ορισμένες αξίες. Υπάρχει, όμως, κύριε Υπουργέ, μία εγκύκλιος του αείμνηστου Γεωργίου Παπανδρέου το 1965, προς τους επιθεωρητές της μέσης εκπαίδευσης, που λέει: "Σεβασμός της νεολαίας και των καθηγητών προς τις αρχές του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού. Και όσοι καθηγηταί έχουν τάσεις να παρασύρουν τη νεολαία σε κηρύγματα αθεϊστικά ή υλιστικά, δεν έχουν καμία θέση στην εκπαίδευση".

Συμφωνούμε όλοι να γίνει μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση. Οι απαιτήσεις των καιρών είναι πολύ μεγάλες. Μην ξεχνάμε, όμως και ορισμένες ακατάλυτες αξίες που πρέπει να πρεσβεύει η νεολαία μας για να μπορέσει να χρησιμοποιήσει επ' αγαθώ όλη αυτήν τη μόρφωση.

Κύριοι συνάδελφοι, οι συχνές αλλαγές, όπως είπα και προηγουμένως, δημιουργούν προβλήματα στους μαθητές, τους κουράζουν. Οι εκπαιδευτικοί δεν προσαρμόζονται εύκολα και τελικά οδηγούνται σε αποτυχίες.

Στη συζήτηση αυτή μου κάνει εντύπωση ότι η Κυβέρνηση και το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ολόκληρο, δεν έχει αντιληφθεί που έχει οδηγήσει σήμερα την ελληνική κοινωνία. Και λέει σε εμάς ότι δεν έχουμε θέσεις να αντιπαραθέσουμε. Μα, εδώ που έχουν φθάσει τα πράγματα, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι τι θέσεις έχει το κάθε κόμμα. Θέσεις έχουμε και τις γνωρίζετε, όπως γνωρίζουμε όλοι τις θέσεις των κομμάτων. Το μεγάλο πρόβλημα είναι πώς θα βγει από την κρίση σήμερα η ελληνική κοινωνία, πώς θα ηρεμήσουν τα πράγματα στη μαθητική κοινότητα για να επιστρέψουν οι μαθητές και οι δάσκαλοι στα σχολεία, δεν είναι εάν τα κόμματα έχουν ή δεν έχουν θέσεις.

Εσείς κατηγορείτε σήμερα ανοιχτά το Κ.Κ.Ε. ότι υποκινεί αυτές τις κινητοποιήσεις και συγκαλυμμένα βέβαια, συγκατακρίνοντας τη Νέα Δημοκρατία διότι γνωρίζετε -και γνωρίζει όλος ο ελληνικός λαός- ότι δεν είναι μέσα στην ιδεολογία της Νέας Δημοκρατίας οι κινητοποιήσεις που γκρεμίζουν.

Εσείς άλλα λέτε προεκλογικά και άλλα εφαρμόζετε μετεκλογικά. Τη μεταρρύθμιση αυτήν την έχει κανένα δικό σας προεκλογικό πρόγραμμα; Έγιναν εκλογές το Σεπτέμβριο του 1996. Δεν νομίζω να υπάρχει αυτή η μεταρρύθμιση πουθενά. Άλλα πιστεύετε όταν είστε αντιπολίτευση και άλλα κάνετε όταν είσατε κυβέρνηση. Παριστάνετε τους επαναστάτες, ξεσηκώνετε τις απληροφόρητες μάζες, συντεχνίες και έτσι ανατρέπετε κάθε έννοια συγκροτημένης κοινωνίας και όταν είστε κυβέρνηση θυμάστε, όπως μας είπατε και προχθές, το σεβασμό προς τους νόμους και το σεβασμό προς την ιδιοκτησία είτε είναι του δημοσίου είτε είναι ιδιωτική.

Μετά λύπης μου άκουσα χθες ορισμένους συναδέλφους να αναφέρονται στα γεγονότα του 1991-1992 που τα είχατε στηρίξει -τα γνωρίζετε πολύ καλά και ο κ. Σημίτης τότε ήταν επικεφαλής του τομέα της παιδείας- να αναφερσθε πάλι στον Τεμπονέρα, που είσθε ηθικοί αυτουργοί για το θάνατο του Τεμπονέρα. Διότι εσείς οδηγήσατε σε αυτές τις ακρότητες τη νεολαία εκείνης της εποχής, μόνο και μόνο για να εξυπηρετήσετε τους κομματικούς σας σκοπούς.

Ομιλείτε για διάλογο. Ουσιαστικό διάλογο δεν κάνετε. Και κατηγορείτε εμάς ότι δεν έχουμε συμμετοχή. Μα, φυσικά, συμμετοχή σε ένα διάλογο-παρωδία δεν θα έχουμε ποτέ. Και μάλιστα προχθές πάλι τονίσατε ότι ναι θέλουμε διάλογο, αλλά πώς θα εφαρμοστεί ο νόμος. Ε, αυτός δεν είναι διάλογος, εάν μας καλέσετε εδώ να δούμε πώς θα εφαρμόσουμε ένα

νόμο τον οποίο εσείς ψηφίσατε χωρίς να ρωτήσετε κανέναν. Και χωρίς να κάνετε διάλογο, βεβαίως δεν μπορεί να γίνει τίποτα.

Πρέπει να αντιληφθείτε ότι κάτι πρέπει να κάνετε για να τελειώσει αυτή η ιστορία. Σήμερα εγώ, όταν άκουσα το πρωί ότι ο κύριος Υπουργός Παιδείας θα δώσει έκτακτη συνέντευξη, χάρηκα διότι περίμενα να ακούσω κάτι το ουσιαστικό. Και περίμενα με ανυπομονησία μπορώ να πω. Όταν άκουσα την πρόταση, ήταν απογοήτευση. Και περίμενα να δω πώς θα αντιδράσει, πώς θα υποδεχθεί και η μαθητική κοινότητα και οι καθηγητές αυτήν την πρόταση. Και ακούσατε, ο πρόεδρος της ΟΛΜΕ και οι άλλοι καθηγητές, πώς υποδέχθηκαν την πρόταση του κυρίου Υπουργού.

Θέλω να τονίσω κάτι άλλο: Δεν γνωρίζετε ακόμα και την ψυχρότητα της νεολαίας μας και πώς πρέπει να συμπεριφέρεστε στη νεολαία μας. Θα σας πω μόνο ένα κείμενο που έχει γράψει ο Γάλλος Φρανσουά Μοριάκ πριν από δεκαετίες.

"Το πρώτο πράγμα που μας βοηθάει να αναγνωρίσουμε ένα νέο άνθρωπο είναι το ακαθόριστο. Ο νέος είναι μια δύναμη παρθενική, που δεν την έχει αιχμαλωτίσει καμία ειδικότητα, κανένας οριστικός προσανατολισμός. Δεν έχει παραιτηθεί ακόμη από τίποτα. Όλοι οι δρόμοι τον καλούν. Τα νιάτα είναι η σύντομη χρονική περίοδος που δεν είμαστε καταδικασμένοι στη θυσία κανενός μέρος του εαυτού μας. Είναι η εποχή της ακολασίας και της αγιοσύνης, η εποχή της λύπης και της χαράς, της φιλοδοξίας και της αυτοθυσίας, της κοροϊδίας και του θαυμασμού, της απληστίας και του ασκητισμού που ακόμα και ο Θεός δέχεται να μας αγαπάει, αν και υπηρετούμε δύο κυρίους ή και αναριθμητούς. Και χρειάζονται πολλοί ακρωτηριασμοί για να δημιουργηθεί εκείνο που ονομάζουμε "σχηματισμένος άνδρας."

Λοιπόν αυτό πρέπει να το έχετε υπόψη σας για να μπορέσετε να κάνετε μια πολιτική στην παιδεία.

Και θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, την ομιλία μου, με μια φράση. Είπε ο κ. Παπαντωνίου χθες ότι έχουμε έλλειμμα παιδείας, έλλειμμα εκπαίδευσης και ότι λόγω του ελλείμματος της εκπαίδευσης έχουμε και έλλειμμα ανάπτυξης.

Ανάποδα συμβαίνουν. Επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. οι Έλληνες που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας είναι μερικά εκατομμύρια. Το 25% του ελληνικού λαού σήμερα ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας. Έχουμε στατιστικές που δείχνουν ότι οι μαθητές των φτωχών οικογενειών που εγκαταλείπουν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι υπερδιπλάσιοι από τους άλλους μαθητές των πλουσίων οικογενειών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε, να προλάβει να μιλήσει και κανένας άλλος συνάδελφος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αντιλαμβάνεσθε, λοιπόν, η φτώχεια δημιουργεί χαμηλό πνευματικό επίπεδο και παράγει πάλι φτώχεια. Πρέπει να προσέξουμε πολύ σε τόσο βασικά θέματα. Για να έχει αξία η δημόσια παιδεία, το δημόσιο σχολείο, πρέπει να προσφέρει όλες τις δυνατότητες στον Έλληνα μαθητή, για να μπορέσει να ανταπεξέλθει τις σημερινές δυσκολίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπανικόλας, εκ Ρόδου ορμώμενος, έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ορατό από την αρχή της συζήτησης ότι η προσέγγιση του πραγματικά μεγάλου θέματος της παιδείας από τους συναδέλφους Βουλευτές ομιλητές, γίνεται με αποκλειστικό γνώμονα την κομματική του καθενός ταυτότητα, χωρίς το παραμικρό περιθώριο να υπάρξουν κάποιες συγκλίσεις κάποιες κοινές θέσεις μεταξύ μας. Αυτό και μόνο το γεγονός αποδεικνύει την υποκρισία της Νέας Δημοκρατίας, η οποία κοπτόμενη δήθεν για τα προβλήματα της παιδείας προκάλεσε τη συζήτηση αυτή, καταθέτοντας πρόταση δυσπιστίας κατά του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τρεις μόλις μέρες μετά τη συζήτηση της προηγούμενης Δευτέρας.

Τι προσδοκά, άραγε, το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με αυτήν την κίνηση;

Προσδοκά μήπως να συμβάλει σε μία θετική κατεύθυνση του

προβλήματος. Πώς όμως; Μένοντας περιχαρακωμένο στα μικροκομματικά του χαρακώματα; Και πώς εννοεί τη συμβολή αυτήν; Με την αλαζονική του επιθυμία-πρόταση, να φύγει από την Κυβέρνηση ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και να μην εφαρμοστεί ο νόμος που ψήφισε η Βουλή των Ελλήνων;

Δεν θέλω να πιστέψω ότι τα αμφιλεγόμενα γκάλωπς, προγενέστερα βέβαια των κινήσεων Αβραμόπουλου, δημιούργησαν στο κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης την παραληρηματική κατάσταση, του να πιστεύει ότι μπορεί να καταργεί και να διορίζει Υπουργούς στην Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Γιατί τότε, η απορία του κ. Καμμένου, η οποία εξεφράσθη προχθές από αυτό το Βήμα, πώς δηλ. δικαιολογείται η παρουσία του διακεκριμένου κ. Στεφανή στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., βρίσκει την απάντησή της. Για σας βρίσκεται εδώ.

Τι, λοιπόν, προσπαθεί να κάνει η Νέα Δημοκρατία, κύριοι συνάδελφοι;

Απλούστατα, η Νέα Δημοκρατία επιδιώκει να φρενάρει στην αρχή και να ακυρώσει στη συνέχεια την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, ώστε να φθείρει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο πιο ευαίσθητο σημείο του, που είναι το κοινωνικό του πρόσωπο.

Επιδιώκει στη συνέχεια, τη διατήρηση του ίδιου συστήματος που ίσχυε πριν από τους νόμους 2525/1997 και 2640/1998.

Κάποιοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, τόνισαν από αυτό το Βήμα ότι προτιμούν ή ότι θα προτιμούσαν το σύστημα των γενικών εξετάσεων που ίσχυε μέχρι τώρα. Δεν μας είπαν όμως το γιατί. Θα ήταν έντιμο να επαναλάμβαναν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας για άλλη μία φορά την πρόταση, την οποία ανεπιτυχώς είχαν προσπαθήσει να περάσουν και στη διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος, δηλαδή τη θεσμοθέτηση των ιδιωτικών πανεπιστημίων.

Γι'αυτό προτιμάτε το σύστημα των γενικών εξετάσεων: Για να παραμείνει κλειστός ο αριθμός των εισαγομένων στα πανεπιστήμια. Για να παραμείνει έτσι εξασφαλισμένη η πελατεία των αμφίβολης στάθμης ιδιωτικών πανεπιστημίων, που επιδιώκετε να νομιμοποιήσετε. Για να μεταφέρετε τη φοιτητική μετανάστευση και τα δισεκατομμύρια που αυτή εκφράζει, στο εσωτερικό και στις τσέπες των επιδοτών πανεπιστημιακών εμπορών. Γιατί, λοιπόν, δεν λέτε τα πράγματα με το όνομά τους;

Επιδιώκει ακόμη, εκτός από αυτά, η Νέα Δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και την περαιτέρω όξυνση της κατάστασης στα λύκεια. Γι'αυτό κατέθεσε και την πρωτοφανή στα μεταπολιτευτικά χρονικά, πρόταση μομφής εναντίον του κ. Αρσένη. Αποκλειστικά και μόνον, εν όψει των χθεσινών συλλαλητηρίων. Γιατί τον κύριο Πρωθυπουργό τον άκουσαν μόλις την προηγούμενη Δευτέρα, σε αυτή την Βουλή, να στηρίζει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και τους χειρισμούς του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Γιατί καλά επίσης γνωρίζουν ότι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση είναι σημαντικός τομέας της συνολικής κυβερνητικής πολιτικής μας και όχι προσωπική υπόθεση του κ. Αρσένη.

Ποιες άλλες, λοιπόν, ανομολόγητες αγωνίες υποκρύπτει αυτή η πρόταση; Ας μας πουν οι ίδιοι.

Εμείς στηρίζουμε την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Τη στηρίζουμε, γιατί πιστεύουμε ότι η μεγαλύτερη επένδυση, που μπορεί να γίνει σε αυτόν τον τόπο, είναι η επένδυση των παιδιών μας στη γνώση. Τη στηρίζουμε, γιατί μέσα από ένα αναβαθμισμένο δημόσιο σχολείο, καταργούμε τις κοινωνικές ανισότητες και δίνουμε ίσες ευκαιρίες στα φτωχά και στα εύπορα παιδιά, να προχωρήσουν όλα χωρίς αποκλεισμούς.

Τη στηρίζουμε, γιατί δίνει τη δυνατότητα στην ελληνική κοινωνία να συναγωνιστεί αύριο με ίσους όρους μέσα στο νέο οικονομικό πεδίο, τους υπόλοιπους λαούς της Ευρώπης και του κόσμου.

Καινοτομίες, όπως είναι το ολοήμερο σχολείο, το ενιαίο αναβαθμισμένο λύκειο, η ανοικτή πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η ενισχυτική διδασκαλία, η διά βίου και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η αξιολόγηση και το νέο σύστημα πρόσληψης των εκπαιδευτικών, αποτελούν θεμελιачка στοιχεία

για τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Τον εκσυγχρονισμό που έχει άμεση ανάγκη η χώρα για να συντονίσει τα βήματά της στο πεδίο της γνώσης με το οικουμενικό περιβάλλον, που ραγδαία αλλάζει. Τον εκσυγχρονισμό που εσείς δεν μας επιτρέπετε ή προσπαθείτε να παρεμποδίσετε να κάνουμε, όχι επειδή δεν αντιλαμβανόσθε την αναγκαιότητά του, αλλά επειδή ενδεχόμενα δεν τον κάνετε εσείς.

Μπορεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το "φεγγαράκι μου λαμπρό" να γεννά νοσταλγικές αναδρομές, πλην όμως εκείνο το μακρινό και θεϊκό φεγγαράκι του τότε, σήμερα έχει υποκύψει στην ανθρώπινη γνώση και έχει κατακτηθεί από τον άνθρωπο. Η ζωή προχωρά με ρυθμούς ιλιγγιώδεις και πρέπει σαν χώρα να είμαστε έτοιμη να μη κρατούμε σε επαναστατική ετοιμότητα τη νεολαία τους, καθώς και εκείνων που υποκριτικά ψιθυρίζουν ότι είναι κατά των καταλήψεων, αλλά με τη στάση, τη δράση και τα στελέχη τους υποδαυλίζουν και ενθαρρύνουν τις καταλήψεις. Μιλώ σαφώς για το Κ.Κ.Ε., για τη Νέα Δημοκρατία, που εξ ίσου χρησιμοποιούν για μικροκομματικά τους συμφέροντα τους μαθητές.

Στη δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διαφωνίες λύνονται με διάλογο και με τελική απόληξη στην αρχή της πλειοψηφίας.

Εμείς δεν αρνηθήκαμε το διάλογο, ένα διάλογο βέβαια μέσα στα αυτονόητα πλαίσια μιας δημοκρατικής και οργανωμένης πολιτείας. Και τα αυτονόητα πλαίσια είναι ότι ένας νόμος ο οποίος ψηφίζεται από την πλειοψηφία της Βουλής, ισχύει και κανείς δεν μπορεί να αξιώνει την απόσυρσή του -καμία μειοψηφία- ότι ο διάλογος αφορά τον τρόπο εφαρμογής, την επισημάνση αδυναμιών ή συμπληρώσεων και αυτά σε ένα κλίμα ηρεμίας με ανοιχτά σχολεία. Διάλογος στους δρόμους με αβγά, με μολότωφ και με το εκβιαστικό αξίωμα ότι ή κάνετε αυτό που θέλουν οι μειοψηφίες ή δεν γίνεται τίποτα, ασφαλώς δεν μπορεί να γίνει.

Για σας, όμως, φαίνεται ότι ακόμη και τα αυτονόητα έχουν χάσει το νόημά τους. Και με περισσή υποκρισία μιλάτε για αστυνμία και εισαγγελείς. Ποιοι; Η Νέα Δημοκρατία. Σε ποιους; Σε αυτήν εδώ την παράταξη. Σαν να ήλθαμε ξαφνικά όλοι σε αυτήν τη χώρα από άλλον πλανήτη.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας στους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ότι πρέπει να ξέρουν ότι με σκονάκια η Νέα Δημοκρατία κυβέρνηση δεν γίνεται. Θα πρέπει όχι μόνο να κάσσετε να διαβάσετε -γιατί είστε αδιάβαστοι μέχρι τώρα- αλλά και να πείσετε τον ελληνικό λαό στις εξετάσεις του 2000 ότι ξέρετε τις λύσεις των προβλημάτων του. Όλα δείχνουν, όμως, ότι και πάλι στάσιμοι θα μέινετε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστούμε και εμείς, κυρίες συνάδελφε.

Ο κ. Σαλαγκούδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναβαίνω στο Βήμα με αίσθημα ευθύνης, βαθιάς θλίψης και πόνου, γιατί δεν ανεβαίνω ως Βουλευτής, αλλά ως γονιός. Έχω ένα παιδί που φοιτά στη Β' λυκείου και ζω καθημερινά αυτό το δράμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που ζουν όλα αυτά τα παιδιά και οι γονείς τους, που είναι σήμερα στους δρόμους, που είναι σε σχολεία υπό κατάληψη.

Οφείλω εκ των προτέρων να πω ότι έπειτα από τις δικές μου οδηγίες η κόρη μου έπαιξε καταλυτικό ρόλο στο να μη γίνει κατάληψη στο σχολείο της, σε ένα από τα καλύτερα δημόσια λύκεια της Θεσσαλονίκης. Αυτό για όσους κατηγορούν τη Νέα Δημοκρατία για οποιαδήποτε ανάμειξη.

Όμως, ζώντας καθημερινά από πολύ κοντά το πρόβλημα αυτών των παιδιών, απευθυνόμενος στον Υπουργό Παιδείας δεν μπορώ παρά να πω ότι σε καμία περίπτωση στην πολιτική για δημιουργία

εντυπώσεων, για να αφήσουμε τη σφραγίδα μας περνώντας από το Υπουργείο, δεν πειραματιζόμαστε με τις τρυφερές ψυχές των παιδιών που βρίσκονται ακριβώς σε εκείνο το μεταίχμιο που διαμορφώνουν χαρακτήρα και δεν τους οδηγούμε σε τέτοιες αντιδράσεις αν και αυτές που θα τραυματίσουν την ψυχή τους και θα τη διαμορφώσουν για την υπόλοιπη ζωή.

Είναι γεγονός ότι υπήρχε αναγκαιότητα για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Έπρεπε όμως να γίνει μ' αυτόν τον τρόπο; Εγώ θα θεωρήσω ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση αυτή η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Έχει πραγματικά πάρα πολλά στοιχεία που είναι και κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Όμως και αν ολοκληρωμένα ήταν σωστή, θα έπρεπε να εφαρμοστεί αμέσως, χωρίς καμία προετοιμασία, χωρίς καμία υλικότεχνική υποδομή;

Ρωτώ την κόρη μου στις αρχές του Σεπτεμβρίου: "Τι κάνετε στο σχολείο παιδί μου;" Και μου είπε "δεν κάνουμε θεωρητικά μαθήματα γιατί οι φιλόλογοι εκπαιδεύονται". Την άλλη εβδομάδα δεν έκαναν Φυσική γιατί εκπαιδεύονταν οι φυσικοί και την άλλη οι μαθηματικοί κ.ο.κ. Έχω και ένα βαφτιστήρι που επίσης φοιτά στη Β' λυκείου. Τον ρωτώ "πώς πάει το σχολείο, παιδί μου;" Και μου είπε "δεν κάνουμε μαθήματα, νονέ, αλλά μας εκπαιδεύουν, μας μιλούν για το νέο σύστημα εκπαίδευσης". Και του είπα "μα, ποιοι σας μιλούν; Οι μη εκπαιδευμένοι καθηγητές σας μιλούν για το νέο σύστημα";

Έτσι ξεκίνησε η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Είναι δυνατόν με τέτοιες συνθήκες και με τέτοιους τρόπους να βγει ένα οποιοδήποτε θετικό αποτέλεσμα για την παιδεία;

Αλλά ας δούμε πώς ξεκινάμε μία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, γιατί εμείς θέλουμε και λέμε ότι κάνουμε αντιπολίτευση για να σας ωθούμε προς τη σωστή κατεύθυνση. Και αυτή η πρόταση δυσπιστίας που κάνουμε τώρα αυτό το σκοπό έχει, όπως παρακάτω θα προσπαθήσω να σας πω.

Κατ' αρχήν ας κατανοήσουμε μερικούς όρους. Με τον όρο "εκπαίδευση", εννοούμε τους μηχανισμούς παραγωγής και μεταβίβασης γνώσης, δεξιοτήτων και εξειδίκευσης που δίνουν στους νέους αλλά και στα άτομα κάθε ηλικίας τη δυνατότητα να ενταχθούν αρμονικά στην παραγωγική διαδικασία και να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά στα πλαίσια του δοσμένου πολιτισμού. Τους μηχανισμούς της εκπαίδευσης δεν απασχολεί ιδιαίτερα η πορεία του πολιτισμού αυτού στον οποίο αναφερόμαστε.

Με τον ευρύτερο όρο "παιδεία" εννοούμε την εκπαίδευση συν τις διαδικασίες εκείνες που στοχεύουν στην ανάπτυξη του ψυχικού κόσμου του ατόμου, στην καλλιέργεια του χαρακτήρα του και ιδιαίτερα στην καλλιέργεια των αξιών και των συμπεριφορών εκείνων που με γνώμονα την αλήθεια, τη δικαιοσύνη, την ελευθερία, την ομορφιά και τη χαρά θα καθοδηγούν διαχρονικά την πορεία του πολιτισμού σε διαρκώς ανώτερα επίπεδα λειτουργίας και τα άτομα και τους λαούς στην απελευθέρωσή τους από τις παντοειδείς δουλειές τους.

Ο χώρος της βασικής υποδομής για τις ανάγκες της εκπαίδευσης είναι εν μέρει το γυμνάσιο και κυρίως το λύκειο. Η εκπαίδευση ολοκληρώνεται στο πανεπιστήμιο και εξειδικεύεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές και την έρευνα. Αντίθετα ο χώρος για την καλλιέργεια των συμπεριφορών, των αξιών και του χαρακτήρα είναι εκτός από την οικογένεια, το νηπιαγωγείο, το δημοτικό σχολείο και σε σημαντικό βαθμό για ορισμένες διαστάσεις της παιδείας, το γυμνάσιο.

Εάν οι παρεμβάσεις της παιδείας δεν γίνουν στις κατάλληλες ηλικίες κυρίως των τριών έως δώδεκα ετών, τότε το προϊόν του εκπαιδευτικού συστήματος είναι γενικά, άτομα πολιτισμικά υποβαθμισμένα, χωρίς φιλοσοφία ζωής, χωρίς ιδανικά και οράματα, με έλλειψη αυτοπεποίθησης και με μειωμένες αντιστάσεις στις επικίνδυνες προκλήσεις.

Ο πολιτισμός και το κοινωνικό σύστημα το οποίο υποδέχεται αυτά τα άτομα θα οδηγηθούν αργά ή γρήγορα σε κρίση. Αντίθετα αν οι διαδικασίες της παιδείας ολοκληρωθούν με επιτυχία τότε όχι μόνο αναβαθμίζεται το επίπεδο λειτουργίας των θεσμών και του πολιτισμού, αλλά ταυτόχρονα δημιουργείται μια πιο στέρεη βάση τόσο για την εκπαίδευση όσο και

για κάθε είδους άλλη παρέμβαση για θετική στάση απέναντι στη ζωή και τη δημιουργία, όπως σε θέματα υγείας, διατροφής, κυκλοφοριακής αγωγής, νarkωτικών κλπ.

Πώς ξεκινάμε, λοιπόν, μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Το πρώτο ζητούμενο είναι οι εκπαιδευτικοί. Πώς ξεκινάμε για να πετύχουμε τους στόχους που ανέφερα προηγουμένως; Χωρίς εκπαιδευτικούς πραγματικά ικανούς για να δώσουν αυτήν την παιδεία από το νηπιαγωγείο μέχρι το λύκειο δεν είναι δυνατόν να κάνουμε μεταρρύθμιση στην παιδεία. Μπορούμε να πούμε σήμερα ότι ένας εκπαιδευτικός που πήρε το πτυχίο του με πέντε και γράφτηκε σε μία επετηρίδα μπορεί να διδάξει πραγματικά και να προσφέρει στα παιδιά μας αυτά που χρειάζονται, για να αντιμετωπίσουν τη ζωή στον ανταγωνιστικό κόσμο που ανοίγεται σήμερα στην παγκόσμια κοινότητα; Ασφαλώς όχι.

Δεν έπρεπε, λοιπόν, να ξεκινήσουμε για να προετοιμάσουμε τους εκπαιδευτικούς; Σήμερα ένας εκπαιδευτικός έχοντας πάρει ένα πτυχίο με πέντε μπορεί να διδάξει χωρίς να έχει γνώσεις παιδαγωγικής, χωρίς να γνωρίζει πώς θα συμπεριφερθεί μέσα στην τάξη, χωρίς να γνωρίζει πώς πρέπει να προσέξει την ευαίσθητη ψυχή του παιδιού, που μπορεί να την τραυματίσει ανά πάσα στιγμή ανεπανόρθωτα για ολόκληρη τη ζωή του. Δεν έχουμε, λοιπόν, υποχώρηση να φτιάξουμε πρώτα αυτά τα μεταπτυχιακά παιδαγωγικά τμήματα, στα οποία θα μπορούσαν οι μέλλοντες εκπαιδευτικοί να προετοιμαστούν κατάλληλα;

Παράλληλα θα έπρεπε να φροντίζουμε εκτός από αυτήν την παιδαγωγική προετοιμασία τους να κάνουμε και μία αξιοκρατική επιλογή όλων αυτών φροντίζοντας και την αμοιβή τους. Κατόπιν να προχωρήσουμε σε ένα βαθύ διάλογο με όλην την εκπαιδευτική κοινότητα και μετά να βρούμε τη συναίνεση εκείνη για μακροπρόθεσμη εφαρμογή ενός εκπαιδευτικού προγράμματος που θα μπορεί στην πορεία να διορθώνεται. Όταν λέμε μακροπρόθεσμη εφαρμογή εννοούμε να ξεκινήσει από το νηπιαγωγείο και να καταλήξει στο πανεπιστήμιο με προοπτική ανώτερη της εικοσαετίας.

Και αφού βρούμε μετά το διάλογο την κοινή πρακτική, να προχωρήσουμε στην προετοιμασία της υλικοτεχνικής υποδομής. Όχι να φθάνουν τα Χριστούγεννα και να μην έχουν πάρει το βιβλίο κατεύθυνσης της Φυσικής. Τα Χριστούγεννα το πήραν οι καθηγητές σε πολλούς νομούς και καλούνται στη συνέχεια οι μαθητές να το πάρουν από τα σπίτια τους. Να μην πω και άλλα που δείχνουν την ανυπαρξία προετοιμασίας για την εφαρμογή της λεγόμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Τέλος, όσον αφορά την πρόταση δυσπιστίας που κάνουμε, θέλω να πω ότι εμείς έχουμε σαν στόχο να οδηγούμε την Κυβέρνηση προς την ορθή κατεύθυνση, γιατί η ιεράρχηση των δικών μας αξιών είναι πρώτα η πατρίδα, μετά η παράταξη και μετά εμείς. Κάναμε το ίδιο πράγμα πριν από λίγο καιρό με τον Υπουργό Γεωργίας όταν με την αδράνεια του και την ανικανότητά του οδήγησε την γεωργία μας σ' αυτό το χάλι που όλος ο ελληνικός λαός και το Κοινοβούλιο έζησαν. Κάθε εβδομάδα σχεδόν σας κάναμε επερώτηση για τη γεωργία. Προκαλέσαμε προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση για τη γεωργία και σας είπαμε να αποπέμψετε τον Υπουργό. Δεν το κάνατε. Τελικά η πατρίδα μας πλήρωσε και με τις φωτιές κάηκαν όλα τα δάση μας.

Στη συνέχεια κάναμε το ίδιο πράγμα για την αστυνόμευση, για τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Ζητήσαμε και αυτού την παραίτηση όταν είδαμε ότι η εγκληματικότητα έχει φθάσει σε δυσθεώρητα ύψη, πρωτοφανή για τα χρονικά της Ελλάδας. Αντί να τον αποπέμψετε και αυτόν, τον αφήσατε μέχρι που θρηνήσαμε τα θύματα της οδού Νιόβης.

Τη Δευτέρα, λοιπόν, κάναμε την προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση και δώσαμε προθεσμία δύο ημερών για να κάνει τη διορθωτική κίνησή του ο κύριος Πρωθυπουργός. Αφού δεν την έκανε έπρεπε να έρθουμε και ενώπιον του Κοινοβουλίου μήπως και εσείς, αφού υπάρχουν πολλές φωνές εδώ μέσα στο Κοινοβούλιο θarραλές και με αίσθημα ευθύνης, αποφασίσετε τελικώς να κάνετε αυτό που πρέπει. Η απομάκρυνση του Υπουργού θα διευκόλυνε την όποια λύση στο αδιέξοδο που έχει δημιουργηθεί στην παιδεία

μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Λαμπαδάρης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ενώ συζητάμε για την παιδεία η Νέα Δημοκρατία μας μίλησε για το ενιαίο αμυντικό δόγμα, για τους S-300. Γιατί όμως; Υπάρχει ένα μεγάλο γιατί. Η απάντηση είναι απλή. Η Νέα Δημοκρατία δεν συγχωρεί στο ΠΑΣΟΚ, δεν συγχωρεί στο Γεράσιμο Αρσένη το ενιαίο αμυντικό δόγμα, διότι με αυτό κατερρίφθη η θεωρία "θέλαμε μεν αλλά η Κύπρος ήταν μακριά". Με το ενιαίο αμυντικό δόγμα απεδείχθη ότι η Κύπρος ήταν κοντά, αλλά τότε η Νέα Δημοκρατία δεν ήθελε.

Είναι λογικό να έρχεται αυτό σε κάθε συζήτηση και να προσπαθεί η Νέα Δημοκρατία να αποδείξει αυτό που είναι γνωστό σε όλον τον ελληνικό λαό, δηλαδή, τη δική της ανικανότητα.

Βεβαίως αυτές τις ημέρες από τη συζήτηση απεδείχθη ότι ενώ τα κόμματα έλεγαν ότι έχουν θέσεις και προτάσεις ήρθαν και ομολόγησαν ότι τώρα κατέθεσαν τα προγράμματά τους και καλούν το ΠΑΣΟΚ και τον Υπουργό να τα διαβάσει. Άρα παραδέχονται ότι πριν ενάμιση χρόνο που συζητούσαμε το νομοσχέδιο ούτε θέσεις είχαν ούτε πρόγραμμα για την παιδεία.

Είναι πρωτοφανές αυτό που γίνεται. Μέσα σε μία εβδομάδα δύο φορές συζητάμε το θέμα της παιδείας. Κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, την ενισχυτική διδασκαλία που ψηφίσαμε για τα γυμνάσια και τα λύκεια, δυστυχώς εσείς τη χρειάζεσθε. Βεβαίως, έχετε μπερδέψει ένα πράγμα: Επειδή παίρνουμε παρουσίες στη Βουλή, μπερδέψατε τη Βουλή με το γυμνάσιο και το λύκειο και ζητάτε να μετατρέψουμε αυτήν την Αίθουσα σε λύκειο και να σας κάνουμε ενισχυτική διδασκαλία. Τη χρειάζεστε, γιατί απεδείχθη ότι ούτε η διδασκαλία που σας κάνουν οι Αμερικάνοι επαρκεί. Χρειάζεστε δημόσια ελληνική εκπαίδευση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Οι σοσιαλιστές σπουδάζουν στα αμερικάνικα πανεπιστήμια.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΗΣ: Φαίνεται ποιοι σπουδάζουν πού και ποιοι καλούν τους Αμερικάνους να τους κάνουν μαθήματα για να μπορέσουν μετά να επικοινωνήσουν με τον ελληνικό λαό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η γνώση δεν έχει πατρίδα, κύριοι συνάδελφοι. Αναζητείται παντού.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΗΣ: Απεδείχθη ότι και στους υπολογισμούς δεν είστε καλοί. Πριν λίγους μήνες άλλα μας λέγατε για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, άλλα μας λέγατε για το Δήμο της Αθήνας και χαϊρόσασταν.

Αλλά, ακόμη-ακόμη και για την Εκκλησία βιαστήκατε, δυστυχώς, να χαρείτε! Και βεβαίως σήμερα έχετε πρόβλημα, γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι χαίρονται καλύτερα αυτοί που γελάνε τελευταίοι.

Όμως, όλα αυτά τα δικά σας τα προβλήματα πρέπει να τα μεταφέρουμε στο Κοινοβούλιο και στην παιδεία; Τι φταίνει τα νιάτα μας; Τι φταίνει η παιδεία; Γιατί πως αλλιώς εξηγείται η μομφή που καταθέσατε; Τι θέλατε να πετύχετε; Εγώ πιστεύω ένα πολύ απλό πράγμα. Επειδή έχετε τεράστιο πρόβλημα, θέλετε να περάσετε ένα κλίμα αισιοδοξίας, κύρια στα στελέχη σας, ότι να, τώρα που το ΠΑ.ΣΟ.Κ. καταρρέει, κάποιοι θέλουν να μας διασπασούν. Και προσπαθείτε με αυτόν τον τρόπο να συγκρατήσετε τα στελέχη σας, να συγκρατήσετε τα μέλη σας, να συγκρατήσετε τους ψηφοφόρους σας. Και όπως είπα και πριν, όλα αυτά τα εσωκομματικά παιχνίδια σε βάρος της νέας γενιάς, σε βάρος της παιδείας.

Ειδικά σήμερα όλοι μας παραδεχόμαστε εν όψει ΟΝΕ, Ενωμένης Ευρώπης, αν θέλουμε να επιβιώσουμε ως χώρα και ως έθνος, αν θέλουμε να πετύχουμε, χρειάζεται γνώση, χρειάζεται αναβαθμισμένη παιδεία. Γιατί, όπως πολλοί τόνισαν, όπως και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, αλλά και πολλοί άλλοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε, δεν μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη, αν δεν κάνουμε το μεγάλο βήμα στην παιδεία.

'Αρα εκεί εμείς επενδύουμε, γιατί η παιδεία, τα νιάτα, η νέα γενιά, είναι το μέλλον αυτής της χώρας και με μορφωμένα νιάτα δεν φοβόμαστε, είμαστε σίγουροι ότι στην Ενωμένη Ευρώπη θα πετύχουμε ως έθνος, ως χώρα, όπως κάναμε τόσα χρόνια. Γιατί εμείς έχουμε και ιστορία ως Ελλάδα και νομίζω ότι αν κάτι μας διακρίνει είναι ο πολιτισμός μας.

'Ολοι σε αυτήν την Αίθουσα λέμε ότι πρέπει να χτυπήσουμε την παραοικονομία. Πώς θα την χτυπήσουμε, όταν ένα μεγάλο κομμάτι της είναι η παραπαιδεία και ειδικά όχι αυτή που γίνεται στα φροντιστήρια, αλλά τα ιδιαίτερα! Εκεί είναι το μεγάλο κόστος για κάθε οικογένεια και εκεί είναι το μεγάλο πρόβλημα της παραοικονομίας. Πώς θα χτυπήσουμε αυτό το κομμάτι; Και βεβαίως, αυτοί που ωφελούνται, αντιστέκονται και αντιδρούν, γιατί είναι μεγάλα τα συμφέροντα. Εμείς τι κάνουμε; Είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε;

Ας θυμηθούμε λίγο το ιστορικό των κινητοποιήσεων εδώ και ενάμιση χρόνο:

Στην αρχή το κύριο ζήτημα της ΟΛΜΕ κύρια και των κομμάτων ήταν η επετηρίδα και το τι θα γίνει με τους αναπληρωτές. Σήμερα κανείς δεν μιλάει. Τρεις μέρες συζητούμε τώρα και κανείς δεν έβαλε αυτό το ζήτημα τι γίνεται με τους αναπληρωτές. Γιατί; Όταν παλιά υπήρχε διαβεβαίωση από το Υπουργείο ότι το θέμα θα λυθεί και δεν θα υπάρχει πρόβλημα, όλοι αμφέβαλαν. Σήμερα πείστηκαν; Ήλθε ο χρόνος που έπαισε. Γι'αυτό και κανείς από όλες τις πτέρυγες δεν έχει βάλει αυτό το μεγάλο ζήτημα που πριν από δύο χρόνια ήταν κυρίαρχο.

Τώρα πού μεταφέραμε το κέντρο βάρους; Στη Β' λυκείου.

'Όταν βγήκε ο Υπουργός και έδωσε εξηγήσεις, τότε άρχισαν να ετοιμάζουν ένα άλλο κλίμα, ναι, για τους σημερινούς μαθητές θα λυθεί, αλλά τι θα γίνει για τους άλλους που θα έρθουν τον επόμενο και το μεθεπόμενο χρόνο; 'Αρα, δηλαδή, όλα αυτά είναι προφάσεις, γιατί ξέρουν όλοι ότι αυτή η μεταρρύθμιση είναι η μεγάλη επανάσταση που γίνεται και χωρίς αυτήν τη μεταρρύθμιση πλέον, πώς θα προχωρήσουμε στην Ενωμένη Ευρώπη;

Ας πούμε την αλήθεια, ας είμαστε ειλικρινείς. Δυστυχώς τα εσωτερικά προβλήματα των κομμάτων μεταφέρθηκαν στην παιδεία, στη νεολαία. Αυτή είναι η μεγάλη αλήθεια. Κανείς δεν κόπτεται για την παιδεία και για τα προβλήματά μας. Ξέρουν ότι η μεταρρύθμιση θα τα λύσει, αλλά προσπαθούν τα δικά τους προβλήματα ως κόμματα, να τα μεταφέρουν στην παιδεία και στη νεολαία. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Καραγκούννης έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Δεν μπόρεσα να καταλάβω εκείνο που είπε ο μόνος κατελθών του Βήματος συνάδελφος περί ενιαίου αμυντικού δόγματος. Ποιος ήταν ο παραλήπτης; Δεν ξέρω αν έχετε ξεχάσει, κύριε συνάδελφε, ότι το ενιαίο αμυντικό δόγμα ήδη έχει ενταφιασθεί από τον κ. Σημίτη και πιστεύω να μη σας άκουσε ο κ. Σημίτης.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση αποτελεί για τη Νέα Δημοκρατία ένα ιδιαίτερα οδυνηρό καθήκον. Επιτελεί η Νέα Δημοκρατία ένα θεσμικό καθήκον και δεν μπορεί να επιχαιρεί για μία τόσο τραγική κατάσταση σαν αυτήν που παρουσιάζουν σήμερα τα σχολεία μας, δηλαδή οι τόποι ανάπτυξης και δημιουργίας του πιο ευαίσθητου κομματιού της ελληνικής κοινωνίας. Το λέω αυτό, διότι για τη Νέα Δημοκρατία κάθε κρίση και οπισθοδρόμηση στην παιδεία αποτελεί διπλά οδυνηρή περίπτωση, και μάλιστα αν αναλογιστεί κανείς ότι η παιδεία υπήρξε ένας από τους τρεις τομείς των οποίων η ανάνεωση προσδιόρισε το πολιτικό σίγμα της Νέας Δημοκρατίας από το 1974, όταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ανέλαβε να θεμελιώσει ένα σύγχρονο κράτος. Καταλαβαίνετε το αίσθημα ευθύνης, λοιπόν, που διακατέχει τη Νέα Δημοκρατία.

Τότε δεν περιορίστηκε σε αυτονόητες παρεμβάσεις αποκατάστασης των δημοκρατικών θεσμών και μόνο, όπως κυρίως συνέβη σε άλλες χώρες του μεσογειακού νότου και εννοώ την Ισπανία και την Πορτογαλία που αντιμετώπισαν την ίδια κατάσταση. Ο Καραμανλής

δεν αρκέστηκε να αποκαταστήσει και να εγγυηθεί τις πολιτικές μας ελευθερίες με τελικό στάδιο εκδημοκρατισμού της χώρας την οργανική μας ένταξη στην Ευρώπη. Προχώρησε ωστόσο παραπέρα, με ταυτόχρονες παρεμβάσεις σε δύο άλλους καίριους τομείς της εθνικής μας ζωής, την εξωτερική πολιτική και την παιδεία και που θεμελιώσε με κόστος και τα δύο. Και απαντώ μ'αυτόν τον τρόπο σ'αυτά που είπε χθες ο κ. Σημίτης όταν διερωτήθη, αν η Νέα Δημοκρατία έχει συνεισφέρει κόστος.

Ο Καραμανλής και η Νέα Δημοκρατία, που έδωσε στην Ελλάδα φωνή ανεξαρτησίας μέσα στον τότε δυτικό σχηματισμό με αυτό που ονομάστηκε αργότερα πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική και στο θέμα της ανανέωσης της παιδείας, εμπιστευόμενος τη γενναία υπόθεση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στο στενό τότε συνεργάτη του και μετέπειτα πρωθυπουργό τον κ. Γεώργιο Ράλλη, πλήρωσαν μάλιστα και οι δυο τους με κόστος, όταν πλέον χάσαμε την εξουσία, διότι ήταν καίριο ζητούμενο ο εκσυγχρονισμός της παιδείας και κατ'επέκταση της χώρας.

Το σημερινό κατόντημα δεν αποτελεί ευκαιρία εύκολης κριτικής και αποκόμισης κερδών εις βάρος ενός Υπουργού Παιδείας, που ομολογουμένως πρέπει να φύγει, αλλά περίπτωση εθνικής ευθύνης για τη νέα γενιά, που αν δεν ληφθούν έγκαιρα μέτρα, θα αποτελέσει -και όλοι το φοβόμαστε- μια χαμένη γενιά.

Αλλά αν έκανα αυτήν την ιστορική αναδρομή στον Καραμανλή, κύριοι συνάδελφοι και στη Μεταπολίτευση, δεν την έκανα απλά και μόνο σαν εισαγωγή, για λόγους ιστορικούς στο θέμα και σαν απάντηση στον κ. Σημίτη. Διότι αυτή η αναφορά μας πηγαίνει κατευθείαν, κύριε Υπουργέ, στην καρδιά του προβλήματος, όπως αυτό έχει σήμερα και θα μας δώσει την ευκαιρία να αντιληφθούμε και για ποιο λόγο ο κύριος Υπουργός προσωπικά αποτελεί κατ'εξοχήν μέρος του προβλήματος.

Οι παρεμβάσεις στην παιδεία δεν πρέπει να αποτελούν μεμονωμένα περιστατικά αυτόνομης πολιτικής, αν πρόκειται να είναι καίριες και πετυχημένες, αλλά οργανικά επτεισόδια του κεντρικού πολιτικού αιτήματος κάθε εποχής.

Τότε το κεντρικό πολιτικό αίτημα της εποχής ήταν η αποκατάσταση και η εγγύηση των ελευθεριών του ελληνικού λαού. Ήταν το κεντρικό αίτημα της εποχής. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που επιχειρήθηκε διά του κ. Ράλλη, όπως επιχειρήθηκε, ήταν γιατί ο Καραμανλής αντιλαμβανόταν σωστά ότι μία παρέμβαση στην παιδεία για να πετύχει, πρέπει να απαντά στο κεντρικό αίτημα της εποχής, που ήταν η αποκατάσταση για περισσότερη δημοκρατία και ελευθερία. Καταλαβαίνετε ότι δεν ήταν μεμονωμένη παρέμβαση στενού ενδιαφέροντος του Υπουργού Παιδείας, γι'αυτό και στάθηκε στα πόδια της και περπάτησε.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, επιχειρείτε μία μεταρρύθμιση που δεν μπορεί να σταθεί, που και αν ακόμη εφαρμοστεί δεν πρόκειται να δικαιωθεί. Ίσως μάλιστα να είσατε και πεπεισμένος και να διερωτάσθε πώς είναι δυνατόν οι μαθητές να μη βλέπουν το προφανές ότι δηλαδή η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να εντατικοποιηθεί.

Αυτό που ενδεχομένως αδυνατείτε να αντιληφθείτε, είναι αυτό που αντιλαμβανόταν τότε ο Καραμανλής ότι για να επιτύχει μία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση πρέπει να απαντά στο κεντρικό πολιτικό αίτημα της εποχής μας.

Επίσης φαίνεται ακόμη ότι αδυνατείτε να κατανοήσετε ότι η νεολαία μας με το αισθητήριο που διαθέτει, δεν μάχεται απλά και μόνο μονοδιάστατα.

Ποιο είναι όμως αυτό το αίτημα σήμερα; Γιατί ο λόγος για τον οποίο για ένα μεγάλο τουλάχιστον βαθμό γίνονται οι καταλήψεις είναι ότι στο βάθος τους τα παιδιά αντιλαμβάνονται ότι οι παρεμβάσεις αυτές είναι άσχετες προς το ζητούμενο.

Το ζητούμενο σήμερα, το οποίο φαίνεται δεν έχει αντιληφθεί όλη η Κυβέρνηση και ιδίως ο Πρωθυπουργός, είναι αυτό που σας είπα και είναι αυτό που σήμερα επαναλαμβάνει ο Κώστας Καραμανλής, δηλαδή η εγγύηση της ατομικής ευημερίας, όπως αυτή εξασφαλίζεται από την απασχόληση και την κοινωνική

προστασία σε ένα οικονομικό περιβάλλον παγκοσμιοποίησης, στο οποίο απειλούνται ακόμη και τα κεκτημένα συμφέροντα των πιο ισχυρών, πόσο μάλλον οι προοπτικές των νέων που εκ των πραγμάτων προσέρχονται αδύναμοι στο χώρο του ανταγωνισμού.

Με δύο λόγια το ζητούμενο σήμερα είναι η ευημερία και η ασφάλεια και κάθε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση πρέπει να επιδεικνύει ότι συμβάλλει σε αυτό.

Η δική σας μεταρρύθμιση είναι απλώς άσχετη προς το ζητούμενο, εκτός θέματος στη σχολική ορολογία. Εσείς έχετε υποκαταστήσει τα προσωπικά σας προβλήματα με τις αναζητήσεις της κοινωνίας και νομίζετε ότι η επίλυση των πρώτων εξασφαλίζει ότι θα διασκεδαστούν και οι δεύτερες, ενώ αισθάνεστε την ανάγκη να παράγετε κάποιο έργο ανάξιο των μονίμως υπαρκτών φιλοδοξιών σας, να ηγηθείτε του Π.Α.Σ.Ο.Κ., κύριε Υπουργέ, ένα κόμμα βεβαίως, το οποίο αλληλοσπαράζεται από φατρίες. Το είδαμε χθες το βράδυ, όταν μιλούσε ο κ. Τσοχατζόπουλος, ο οποίος πράγματι προσπάθησε και προσέγγισε το ζήτημα, αλλά όσον αφορά από εκεί και πέρα την απόδοση των ευθυνών, απέδωσε τις ευθύνες στην Αντιπολίτευση, η οποία δεν κυβερνά.

Δεν πρέπει να περιμένετε όμως ότι επειδή παίρνετε κάποια μέτρα στενού ενδιαφέροντος του Υπουργείου σας, στην κατεύθυνση κυρίως εντατικοποίησης των σχολικών προγραμμάτων, αποτελεί εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με αξιόσιμες επιτυχίες.

Αν σας ρωτήσει κανείς πώς αυτά τα μέτρα συμβάλλουν στο να διασκεδαστεί η αγωνία των μαθητών, που είναι και αγωνία της κοινωνίας και των γονέων για αύριο, δεν θα έχετε να πείτε πολλά.

Με δύο λόγια, η νεολαία γνωρίζει ότι δεν υπάρχει φως στην άκρη του τούνελ και ότι αυτή η νομοθέτηση και η συζήτηση αποτελεί μία πρόχειρη -και το χειρότερο- προκλητική στην αναντιστοιχία της ενέργεια με τις ανησυχίες των νέων για ένα αύριο ανεργίας.

'Αλλωστε, η εμπειρία του φαινομένου των καταλήψεων, των μαθητικών αναταραχών που συνέβησαν και στη Γαλλία την τελευταία διετία, που ήταν και συγκριτικά σοβαρότερες, τότε και μόνο άρχισαν να υποχωρούν, όταν άρχισαν οι νέοι να έχουν το αίσθημα της ασφάλειας, για το ότι λύνεται το πρόβλημα της εργασίας.

Δεν είναι πρόκληση να παρουσιάζετε ως πανάκεια τα ημίμετρά σας, τα οποία δεν πρόκειται να συμβάλουν ούτε κατά διάνοια στο κεντρικό πρόβλημα της απασχόλησης και εκείνα τα μέτρα που θα έχουν πραγματικό αποτέλεσμα, όπως η ίδρυση των ιδιωτικών πανεπιστημίων, να τα ακυρώνετε απλώς και μόνο για να διατηρείτε κάποιες περγαμινές αριστερισμού στους κύκλους εκείνους που εσείς στοχεύετε.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι δεν μπορούν όλοι να υιοθετήσουν τις λύσεις της νομενκλατούρας του κόμματός σας, οι οποίοι είναι σπουδασμένοι στα καλύτερα ιδιωτικά πανεπιστήμια, όπως και σεις ακόμη προσωπικά, ενώ τον απλό Έλληνα πολίτη το θέλετε προλετάριο, χωρίς καν τη δυνατότητα απόκτησης ενός ικανού πτυχίου και άρα την προοπτική μιας εξασφάλισης.

Και αντιλαμβάνεστε ότι η ανασφάλεια είναι υπαρκτή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

Κύριε Προέδρε, θα ήθελα να έχω ένα λεπτό ακόμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα σας παρακαλούσα να ολοκληρώσετε, κύριε συνάδελφε, γιατί είναι πολύ μεγάλη η πίεση χρόνου. Δηλαδή για ένα -δύο λεπτά που ο κάθε συνάδελφος μιλάει περισσότερο, δεν θα μπορέσουν να μιλήσουν ένας-δύο Βουλευτές ακόμη.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, για να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι οφείλετε να δώσετε μια αξιοπρεπή λύση παραιτούμενος, πράγμα που θα σας επιτρέψει και να προετοιμαστείτε καλύτερα για τη διεκδίκηση της ηγεσίας του κόμματός σας, όταν η συγκεκριμένη θέση χηρέψει, μετά τη βέβαιη ήττα του κ. Σημίτη στις επερχόμενες για το ΠΑΣΟΚ εκλογές, αφού ο ίδιος στάθηκε αδύναμος να αντιμετωπίσει τις κρίσεις που αντιμετώπισε η χώρα μας, όπως τα 'μια, τις αγροτικές

μεταρρυθμίσεις, τους S-300, την υγεία, την ασφάλεια, την ανεργία, αφού για όλα αυτά δρούσε ως κομματικός ισορροπιστής και όχι ως Πρωθυπουργός.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστώ, κύριε Καραγκούνη.

Ο κ. Πιπεργιάς έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Η πρόταση δυσπιστίας που υπέβαλε η Νέα Δημοκρατία για τον Υπουργό Παιδείας, πέρα από τη σκοπιμότητά της, δίνει τη δυνατότητα να τοποθετηθούμε ακόμη μία φορά, η Κυβέρνηση, τα κόμματα και οι Βουλευτές για τα μεγάλα ζητήματα της παιδείας, αλλά και για τις κινητοποιήσεις των μαθητών. Πρέπει, λοιπόν, ξεκάθαρα να τοποθετηθούμε στα ζητήματα αυτά, γιατί με αυτόν τον τρόπο τοποθετούμαστε επί της ουσίας και δίνουμε ή όχι ψήφο εμπιστοσύνης στον Υπουργό.

Η κατάσταση στη δημόσια παιδεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν απαράδεκτη. Και αυτό είναι κοινό από όλους αποδεκτό, είναι κοινή διαπίστωση. Η ζήτηση για υπηρεσίες παιδείας στον ιδιωτικό τομέα αυξήθηκε κατακόρυφα και αυτό είναι πάλι γνωστό τα τελευταία χρόνια. Υπάρχουν λίστες προτεραιότητας στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, ιδιαίτερα στα λύκεια.

Λύση βέβαια δεν είναι η ιδιωτική παιδεία, αλλά η αναβάθμιση της δημόσιας παιδείας. Αυτό επιδιώκει ο νόμος 2525, που εισηγήθηκε η Κυβέρνηση και που ψήφισε η Βουλή. Επιδιώκει αναβάθμιση της δημόσιας παιδείας, που γίνεται από το νηπιαγωγείο μέχρι το πανεπιστήμιο, με μία σειρά από μέτρα που ακούστηκαν.

Θεωρώ όμως υποχρέωσή μου να τα επαναλάβω: Το ολοήμερο νηπιαγωγείο. Το ολοήμερο δημοτικό. Τα νέα σύγχρονα προγράμματα σπουδών και τα συγγράμματα για το γυμνάσιο. Η αναβάθμιση η πολλαπλή του λυκείου. Η κατάργηση των εισαγωγικών εξετάσεων και η καθιέρωση ελεύθερης πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η αναβάθμιση των σπουδών στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ.

Η καθιέρωση των προγραμμάτων σπουδών επιλογής, αλλά και προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.

Βασική επιδίωξη του ΠΑΣΟΚ που υλοποιείται με αυτόν τον νόμο, το νόμο που εισηγήθηκε η Κυβέρνηση, είναι η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς. 'Αρα για να υπάρχει ποιότητα πρέπει να υπάρχει και ο έλεγχος και η αξιολόγηση τόσο του παραγόμενου έργου όσο των μονάδων όσο και των φορέων, δηλαδή των εκπαιδευτικών. 'Ελεγχος και αξιολόγηση από την πρόσληψη του εκπαιδευτικού όσο και κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Πώς γίνεται ο έλεγχος και η αξιολόγηση όμως αυτής της διαδικασίας; Γίνεται από την αξιολόγηση του μαθητή, από τον έλεγχο του αποτελέσματος αυτής της διαδικασίας. Και βέβαια βασική επιδίωξη είναι να υπάρχει ο έλεγχος αυτής της πορείας, αλλά και για ένα πρόσθετο λόγο. Επειδή καταργούνται οι εισαγωγικές εξετάσεις και η προτεραιότητα στις σχολές αυξημένης ζήτησης, γίνεται με το βαθμό του απολυτηρίου, έπρεπε η βαθμολογία και ο βαθμός του απολυτηρίου να είναι αντικειμενικός και όχι αντικείμενο εμπορίου μεταξύ των λειτουργών της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των μαθητών, όπως γίνεται πολλές φορές. Αυτό βέβαια οδήγησε και σωστά στην αλλαγή του τρόπου των προαγωγικών εξετάσεων της Β' λυκείου και των απολυτηρίων εξετάσεων. Αλλαγή που έγινε με ενιαία θέματα για όλα τα σχολεία της χώρας και με απρόσωπη βαθμολόγηση, γιατί διαφορετικά θα υπήρχε καταδολίευση αυτού του νέου συστήματος.

Είναι γνωστό ότι υπάρχουν ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, παραδείγματος χάριν τεχνικά λύκεια στη Θεσσαλονίκη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που ο μοναδικός τους σκοπός είναι να δίνουν πτυχία αριστέας στους μαθητές προκειμένου να εισάγονται χωρίς εξετάσεις στα ΤΕΙ.

'Όπως επίσης είναι γνωστό ότι εάν δεν υπήρχε αντικειμενικοποίηση της βαθμολογίας, τότε θα υπήρχε διακριτική

μεταχείριση σε αυτούς που συναλλάσσονται με τους καθηγητές ή σε αυτούς που έχουν συγγενική σχέση με τους καθηγητές ή σε αυτούς που πληρώνουν στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια.

Αυτή η αλλαγή όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οδηγεί στον έλεγχο και στην αξιολόγηση που αρνούνται πεισματικά οι εκπαιδευτικοί. Εκεί εστιάζεται και η αντίδραση, εκεί είναι και το βασικό αίτημα του ξεσηκωμού. Αν καταργηθούν οι εξετάσεις στη Β' λυκείου, έλεγε πριν ξεκινήσουν οι καταλήψεις κορυφαίο στέλεχος της ΟΛΜΕ, οι μαθητές θα γυρίσουν στα θρανία. Άρα το μέγα πρόβλημα ήταν ο τρόπος αξιολόγησης και οι προαγωγικές εξετάσεις στη Β' λυκείου.

Πριν ξεκινήσουν οι καταλήψεις επισκέφθηκα πολλά σχολεία στην Εύβοια και διαπίστωσα ότι οι εκπαιδευτικοί είχαν καλλιεργήσει ένα άγχος και μία αβεβαιότητα μέσα από την παραπληροφόρηση.

Καθηγητές από έδρας έλεγαν όπως μου κατήγγειλαν πολλοί μαθητές: "τι περιμένετε; Να περάσετε; Από τους τριάντα που είσατε στο τμήμα οι είκοσι οκτώ θα μείνετε στην ίδια τάξη. Το σύστημα δεν δίνει τη δυνατότητα να περάσετε στα πανεπιστήμια. Δεν θα μπορέσετε να πάρετε ούτε το χαρτί του λυκείου".

Τι έκαναν ουσιαστικά οι εκπαιδευτικοί και με την πολιτική συνδρομή πολιτικών οργανώσεων; Έβαλαν ασπίδα τους νέους για να προσπείσουν όχι συντεχνιακά τους συμφέροντα, αλλά για να διατηρήσουν συντεχνιακές αγκυλώσεις που διακρίνουν ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα και τη κατηγορία τους, αγκυλώσεις που οδηγούν σε τύφλωση τη νέα γενιά.

Ρώτησα πέντε νέους, κυρίες και κύριοι συναδελφοί, ηλικίας από δεκαεννέα μέχρι είκοσι πέντε ετών "εάν διανύσουμε μία απόσταση τριάντα χιλιομέτρων με όχημα που τρέχει εξήντα χιλιόμετρα την ώρα, σε πόση ώρα θα φθάσουμε;" και πήρα πέντε λανθασμένες απαντήσεις.

Αυτό είναι το επίπεδο της δημόσιας εκπαίδευσης και αυτήν την παιδεία παρέχουμε στους νέους, εφόδια τα οποία πρέπει να έχουν για να αντιμετωπίσουν τον ολοένα και εντεινόμενο ανταγωνισμό.

Βέβαια, η θεοποίηση της αντικειμενικότητας που υπήρχε με την επτηρίδα και τη παπαγαλία, οδηγούν στην αποστέωση και στην αρτηριοσκληρώση μάλιστα σε νεαρότατες ηλικίες.

Και βέβαια υπάρχει και μία πολιτική προσπάθεια εκμετάλλευσης, πέρα από την προσπάθεια συντεχνιακής -άνανδρης, θα έλεγα εγώ- εκμετάλλευσης της αγωνίας της νέας γενιάς. Προσπάθεια εκμετάλλευσης του εφηβικού τσαμπουκά και της νοοτροπίας του χαβαλέ. Βρήκαμε τον τρόπο, ανέξοδα από τη μια μεριά, να κάνουμε απεργία και με ξένα κόλλυβα κάποιιοι να κάνουν πολιτικά μνημόσυνα.

Ανανδρία, έλλειψη τόλμης, φαντασίας ακολουθεί το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Δηλαδή, θεσμός του πολιτεύματος πίσω από πρωτοβουλίες ποιων; Ή αν θέλετε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος και τα άλλα κόμματα, της πέραν του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αριστεράς, πριμοδοτούν ποιον σε αυτήν την αδιέξοδη πορεία; Πριμοδοτούν την κατάρρευση και τη διάλυση της δημόσιας παιδείας; Πριμοδοτούν τι;

Θα καταλάβω τη Νέα Δημοκρατία, προωθεί το στόχο της: Ιδιωτική παιδεία, όλο και περισσότερη ιδιωτική παιδεία και στη μέση παιδεία και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ιδιωτικά. Έδωσε μάχη, όταν ψηφίζονταν το Σύνταγμα. Γιατί όχι δα, να μην το παλεύει;

Τα κόμματα όμως της Αριστεράς τι επιδιώκουν; Επιδιώκουν να αναπαράγεται η ταξική ανισότητα; Τα παιδιά των φτωχών που δεν έχουν δυνατότητα να πάνε στα ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα να παραμένουν σε καθεστώς τύφλωσης, ενώ τα παιδιά των πλουσίων να μαθαίνουν πράγματα, να έχουν γνώση και μέσα από αυτό, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, να αναπαράγεται το ταξικό χάσμα, η ταξική διαφορά και αυτό γιατί; Για να κερδίσουμε τι; Να κερδίσουμε κάποιους ψήφους παραπάνω στις εκλογές των τοπικών ΕΛΜΕ ή της ΟΛΜΕ; Για να κερδίσουμε τι;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ολοκληρώστε, κύριε Πιπεργιά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνω λέγοντας ότι δεν οδηγεί πουθενά η προσπάθεια να στριμωχθεί - γιατί υποτίθεται ότι γι' αυτό έγινε η πρόταση δυσπιστίας- η Κυβέρνηση στη γωνία και να συνεχισθεί μία πορεία, αδιέξοδη, που οδηγεί σε αποσύνθεση την παιδεία.

Νομίζω ότι δεν χρειάζονται να βρεθούν μέσα από αυτήν την πορεία νικητές και ηττημένοι. Χρειάζεται την πρωτοβουλία να την πάρουν πρώτα απ' όλα οι εκπαιδευτικοί. Να σπάσουν οι αγκυλώσεις.

Και αν έχει μία ευθύνη το Υπουργείο Παιδείας -που εγώ τη δέχομαι ότι έχει- είναι γιατί από νωρίς δεν κατέδειξε το ποιοι είναι πίσω από τις κινητοποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Προσπάθησε να ανοίξει διάλους επικοινωνίας. Έδωσε πέρσι αυξήσεις χωρίς να συσχετίσει τις αυξήσεις με την αξιολόγηση. Εάν υπάρχει ευθύνη στο Υπουργείο Παιδείας είναι γιατί είναι πραγματικά πολύ ελαστικό και προσπάθησε μέσα από τους διάλους, που προσπαθούσε να ανοίξει, να ενεργοποιήσει τους δασκάλους, τους προοδευτικούς εκπαιδευτικούς στην κατεύθυνση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που έχει ανάγκη ο τόπος. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Σουφλιάς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα δέκα λεπτά είναι πολύ λίγα για να αναπτύξει κανείς τις απόψεις του για ένα τόσο μεγάλο θέμα όπως είναι το θέμα της εκπαίδευσης. Θα προσπαθήσω βεβαίως.

Από την αρχή όμως θέλω να δηλώσω αυτό που είναι δεδομένο για εμένα -το έχω ξαναδηλώσει και το δηλώνω και σήμερα- ότι είμαι εναντίον των καταλήψεων, ως μεθόδου αντίδρασης των μαθητών, γιατί πιστεύω ότι τα παιδιά δεν πρέπει να εθίζονται σε τέτοιου είδους αντιδράσεις, λειτουργώντας μέσα σε μία δημοκρατία.

Από εκεί και πέρα, κύριε Υπουργέ, θέλω να σας πω ορισμένα πράγματα.

Πρώτον, αυτές οι αλλαγές που κάνατε έχουν πάρα πολλά και μεγάλα λάθη. Επομένως δεν μπορείτε να πείσετε και να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα που δημιουργήθηκε. Αυτά επί της ουσίας.

Από πλευράς τακτικής και πάλι δεν μπορείτε να πείσετε ούτε με τις μεθόδους των εκπαιδύσεων, του παζαρέματος και με τα παρακάλια, που υποβαθμίζουν ακόμα και τους θεσμούς, αλλά ούτε και με τους εκφοβισμούς και μάλιστα με τη στροφή του ενός εναντίον του άλλου, των διευθυντών εναντίον των μαθητών, των μαθητών εναντίον των γονέων κ.ο.κ. Θα κάνω στο τέλος τις προτάσεις μου, για το πώς μπορεί να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα.

Από την αρχή όμως θέλω να δηλώσω το εξής, κύριοι συνάδελφοι. Δεν ανακάλυψε κανένας -ούτε ο Σουφλιάς ούτε ο Αρσένης ούτε κανένας άλλος- ποιοι είναι οι παράγοντες που επιτυγχάνουν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των σπουδών στο εκπαιδευτικό σύστημα. Αυτά αποδείχθηκαν από την εφαρμογή του οργανωμένου εκπαιδευτικού συστήματος επί αιώνες στην πανανθρώπινη κοινωνία.

Ποιοι είναι αλήθεια αυτοί οι παράγοντες; Είναι ο εκπαιδευτικός, είναι η υποδομή, είναι αν θέλετε η δομή του εκπαιδευτικού συστήματος που πρέπει να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις και να υπηρετεί τη διά βίου εκπαίδευση, είναι τα αναλυτικά προγράμματα και τα βιβλία και βεβαίως -και κλείνω για τους παράγοντες- είναι ότι την εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να την διατρέχουν σε όλες τις δραστηριότητες και σε όλους τους φορείς: η αξιολόγηση, η αξιολόγηση, ο έλεγχος και τα κίνητρα.

Τι επηρεάζει αλήθεια όλα αυτά, την απορρύθμιση, όπως την ονόμασα από το Μάιο, του κυρίου Υπουργού η οποία ονομάζεται μεταρρύθμιση; Αυτό είναι το τραγικό λάθος, δηλαδή ότι έχουν εγκλωβιστεί όλοι στους συλλογισμούς τους στον

όρο "μεταρρύθμιση". Τίποτα.

Ο εκπαιδευτικός που είναι ο κύριος παράγοντας, πρέπει να είναι καλά καταρτισμένος, συνεχώς να επιμορφώνεται, να αξιολογείται, να έχει κίνητρα και να αμείβεται καλά.

Έρχομαι τώρα στη γαρνιτούρα, αν θέλετε, των μέτρων του κυρίου Υπουργού, διότι το κύριο πιάτο είναι το εξεταστικό σύστημα, η εισαγωγή στα πανεπιστήμια που μετατρέπει το λύκειο σε ένα εξεταστικό κέντρο.

Επιμόρφωση: Είπε ότι θα γίνεται επιμόρφωση σε χίλιους πεντακόσιους εκπαιδευτικούς κάθε χρόνο. Αυτό ξέρετε τι σημαίνει; Σημαίνει ότι ένας στους τρεις εκπαιδευτικούς θα επιμορφώνεται μία φορά σε όλην την εκπαιδευτική του σταδιοδρομία των τριάντα πέντε ετών.

Επί υπουργίας μου είχε εφαρμοστεί σύστημα επιμόρφωσης, κάθε έξι με επτά χρόνια για όλους τους εκπαιδευτικούς, επί τρεις μήνες και καταργήθηκε από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επί Φατούρου, διότι το απαιτούσαν οι συνδικαλιστές.

Αξιολόγηση: Λέει ο κύριος Υπουργός ότι θα κάνει αξιολόγηση. Το διάταγμα δεν βγήκε. Λέει ότι τετρακόσιοι θα αξιολογούν -άκουσον άκουσον!- εκατόν δέκα χιλιάδες εκπαιδευτικούς. Αν είναι δυνατόν! Μάλιστα δεν λέει για τι θα χρησιμεύσουν αυτά τα αποτελέσματα αξιολόγησης.

Επί υπουργίας μου είχαμε θεσμοθετήσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα αξιολόγησης, το οποίο συνδέαμε με κίνητρα και το συνδέαμε με ριζικές αλλαγές στη διοίκηση του σχολείου.

Ποτέ, κύριε Υπουργέ, δεν θα υπάρξει καλό σχολείο στην Ελλάδα, αν δεν αλλάξει η διοίκηση, αν δηλαδή δεν σταματήσει ο θεσμός του διευθυντού επί θητεία.

Ξέρετε πώς το κατήγγειλαν το σύστημα αυτό; Τηλεγραφικώς, ο κ. Φατούρος νομίζω ή ο κ. Παπανδρέου. Μπορεί να είχε κάποια λάθη. Ας εφαρμόζονταν και ας βελτιώνονταν.

Υποδομή: Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές μπήκαν επί υπουργίας μου στα περισσότερα γυμνάσια. Από τότε ούτε ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν έχει μπει. Τότε κατασκευάζονταν δυόμισι χιλιάδες αίθουσες κάθε χρόνο, τώρα κατασκευάζονται χίλιες κάθε χρόνο.

Έρχομαι τώρα στο κυρίως πιάτο. Υποστηρίζει η Κυβέρνηση, ο κύριος Υπουργός, αλλά και ο Πρωθυπουργός ότι καταργούνται οι εξετάσεις, ότι θα υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Κύριε Υπουργέ, κάνετε ένα λάθος. Το λάθος σας είναι ότι θέλατε να εντυπωσιάσετε και όχι να ασχοληθείτε με τα σοβαρά, με αυτά που θεωρούνται πεζά, με αυτά που η ταπεινότης μου είχε ασχοληθεί και πιστεύω ότι είχε κάνει εσωτερική μεταρρύθμιση.

Δεν χρειάζονται τα πομπώδη. Είπατε δηλαδή: "καταργώ εξετάσεις και μπαίνουν όλοι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση".

Πρώτον, είναι φενάκη το ότι καταργούνται οι εξετάσεις. Από τέσσερα μαθήματα γίνονται είκοσι τέσσερα σε δύο χρόνια, πολλαπλασιάζεται το φροντιστήριο, αιμορραγούν οι ελληνικές οικογένειες και τα παιδιά φορτώνονται από άγχος πλέον.

Όσο για την ελεύθερη πρόσβαση, ποια ελεύθερη πρόσβαση; Όταν λέμε ελεύθερη πρόσβαση σημαίνει ότι αν θέλω να σπουδάσω νομικός, μπαίνω στη Νομική και αν έχω τα προσόντα γίνομαι νομικός. Αυτό σημαίνει ελεύθερη πρόσβαση. Υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση; Όχι βεβαίως. Και φυσικά δεν μπορείτε να πείσετε τα παιδιά όταν τους λέτε τέτοια πράγματα, όπου θεωρούν ότι τους κοροϊδεύετε.

Ένα παιδί που θέλει να σπουδάσει νομικός, επειδή δεν είναι καλός στη Φυσική, τη Χημεία και τα Μαθηματικά, ενώ θα μπορούσε να γίνει άριστος νομικός, μπορεί να βρεθεί τελικώς να σπουδάζει παραϊατρικά επαγγέλματα στο ΤΕΙ μιας απομακρυσμένης περιοχής. Αυτό είναι το σύστημα, κύριοι συνάδελφοι, και είναι και άδικο και είναι και διαβλητό. Είναι άδικο, διότι δεν γίνεται αναθεώρηση της βαθμολογίας του στο δεύτερο λύκειο. Μικρή η επίπτωση, είναι η απάντηση. Και απαντώ, μικρό το ποσοστό, αλλά καθοριστικό για να μπει το παιδί στη σχολή, την οποία θέλει. Και εδώ υπάρχει μια βασική αρχή. Όλα τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί ένα παιδί να σπουδάσει στο πανεπιστήμιο, πρέπει το παιδί να μπορεί να τα μεταβάλει, να τα αναμορφώσει και να τα βελτιώσει.

Επομένως εδώ προσκρούει σε μια βασική αρχή και είναι άδικο. Είναι άδικο για τα παιδιά της Γ' λυκείου τώρα, όπου ο κύριος Υπουργός δεν έχει καθορίσει σε τι ποσοστό, όχι φέτος του χρόνου, θα τους αντιστοιχεί από τις θέσεις στα πανεπιστήμια, πονηρά σκεπτόμενος, διότι αν το είχε εξαγγείλει, θα είχε και τους μαθητές της Γ' λυκείου εναντίον του. Και έμπαιναν μ' αυτό το ποσοστό κάθε χρονιά περίπου 60%. Είναι άδικο διότι ο μαθητής της πρώτης λυκείου φέτος θα εξεταστεί εφ' όλης της ύλης του χρόνου, ενώ για το μαθητή φέτος έχει μειωθεί η ύλη στο μισό με τις παραχωρήσεις του κ. Αρσένη.

Και είναι και διαβλητό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και έρχομαι σ' αυτό το καίριο σημείο για να ξεκαθαρίσουμε μερικά απλά πράγματα: Σε όλες τις χώρες όταν υπάρχει ζήτηση μεγάλη για να μπουν στα πανεπιστήμια υπάρχει ένα φίλτρο. Το φίλτρο τοποθετείται στο πανεπιστήμιο μέσα, δηλαδή μπαίνουν όλα τα παιδιά στο πανεπιστήμιο και εκεί πλέον κόβονται και φιλτράρονται. Αυτό είναι αδύνατο να εφαρμοστεί στην Ελλάδα, του φίλου, του συγγενούς, του κομματικού, που όποιος μπαίνει στο πανεπιστήμιο, βγαίνει.

Αλλά πέραν αυτού δέκα χιλιάδες παιδιά θα ήθελαν να πάνε στην Ιατρική. Θα κάνουμε υποδομή για δέκα χιλιάδες παιδιά για να κοπούν μετά στο δεύτερο έτος οι εννιά χιλιάδες, για να μείνουν οι χίλιοι; Είναι δυνατόν; Δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί αυτό το φίλτρο στην Ελλάδα.

Το δεύτερο φίλτρο είναι αυτό που επιδιώκετε, δηλαδή με τους βαθμούς της Β' και της Γ' λυκείου. Δεν είναι νέο το σύστημα, κύριοι συνάδελφοι. Εφαρμόστηκε το 1978-1979, επί Νέας Δημοκρατίας και απέτυχε. Το αλλάξατε εσείς το 1981-1982 και λαμβάνετε υπόψη σας μόνο το 25% της βαθμολογίας της Γ' λυκείου. Διεφθάρσαν τα πάντα στο σχολείο και το καταργήσατε. Εδώ πώς θα γίνει; Είναι διαβλητό, διότι, κύριοι συνάδελφοι, σχεδόν ο μισός βαθμός που θα καθορίσει πού θα πάει το παιδί εξαρτάται από το προφορικό, απ' τον καθηγητή. Λέει, υπάρχει φίλτρο ότι δεν μπορεί να βάλει πάνω από τρεις βαθμούς στα γραπτά. Ο καθηγητής ξέρει που κυμαίνεται το παιδί και ξέρει ότι είναι μαθητής του δεκατέσσερα στα γραπτά, θα του βάλει δεκαεφτά. Στο τέλος, ενώ άξιζε για δεκατέσσερα, θα πάρει δεκαπεντέμισι, μιάμιση μονάδα παραπάνω.

Ξέρετε πώς θα κρίνεται ο υποψήφιος για να μπει στις καλές σχολές; Με μηδέν ένα. Όταν θα αρχίσει να εφαρμόζεται, τότε θα δείτε το διαβλητόν της ιστορίας. Ακόμα και αν κατορθώσετε να το εφαρμόσετε, θα αποσυρθεί, ως διαβλητό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υποστηρίζει και ο Πρωθυπουργός ότι πρέπει να πάμε στη μεγαλύτερη προσπάθεια. Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, για να περάσει τώρα με το παλιό σύστημα ένας μαθητής από τη μια τάξη λυκείου στην άλλη, πρέπει να έχει μέσο όρο δεκατρία, εννιάμισι λέει τώρα ο κ. Αρσένης. Ποιο είναι τώρα το θέμα; Από τα δώδεκα μαθήματα στη δεύτερα λυκείου μπορεί στα έξι να είναι κάτω από τη βάση, να πάρει εφτάρια δηλαδή, από κει να πάρει στα άλλα έξι, δωδεκάμισι, ας πούμε στη Μελέτη Περιβάλλοντος και να περάσει. Και αυτός που θα έχει έξι μαθήματα κάτω από τη βάση, εφτάρια, θα γίνει επιστήμονας. Διότι ισχυρίζεται ο κύριος Πρωθυπουργός και ο κ. Αρσένης ότι όλοι πλέον θα μπαίνουν στο πανεπιστήμιο και στα ΤΕΙ, άρα αυτό είναι πολύ μεγάλη επιτυχία.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι του χρόνου λήξεως της ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Ξέρετε πώς γίνεται η μεγαλύτερη προσπάθεια, κύριοι συνάδελφοι; Γίνεται αν πράγματι κρατηθεί ο μέσος όρος δεκατρία και αν εγώ αποδέχομαι το μέτρο οι εξετάσεις στη Β' και Γ' λυκείου να γίνονται σε περιφερειακό επίπεδο.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι του χρόνου λήξεως της ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Δώστε μου λίγο χρόνο, κύριε Πρόεδρε, όσο δώσατε και στους άλλους αλλά και επειδή διετέλεσα και Υπουργός Παιδείας και νομίζω ότι είναι ενδιαφέροντα αυτά που λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα σας δώσω, κύριε Σουφλιά, αλλά όμως συντομεύετε και σεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Ξέρετε πως θα γίνει πιο αυστηρό

το λύκειο; Αν διατηρηθεί ο μέσος όρος δεκατρία όπως ήταν και να γίνονται οι γραπτές περιφερειακές εξετάσεις που προβλέπει τώρα ο Υπουργός. Τότε θα γινόταν πραγματικά η μεγαλύτερη προσπάθεια. Ξέρετε πώς θα αντιμετωπίζετο η παπαγαλία που μας είτε ο κύριος Πρωθυπουργός χθες ότι αντιμετωπίζεται; Η παπαγαλία δεν αντιμετωπίζεται με τις τυποποιημένες ερωτήσεις, όπως προβλέπει το σύστημα που θα δίνουν τυποποιημένη γνώση. Η παπαγαλία αντιμετωπίζεται με αυτό που εφαρμόσαμε το 1992. Δηλαδή τι είπαμε; Γραπτές εξετάσεις από την Ε' δημοτικού κάθε Φεβρουάριο και Ιούνιο, δυο φορές το χρόνο και οι ερωτήσεις να είναι μισές κρίσεως και μισές γνώσης. Και εφαρμόστηκε και ήταν όλοι ευχαριστημένοι και οι εκπαιδευτικοί. Έτσι αντιμετωπίζεται η παπαγαλία από τότε που το παιδί είναι στο δημοτικό, όχι όπως τώρα λέμε απλώς κουβέντες περί παπαγαλίας.

Ας έρθω τώρα στο άλλο θέμα: Ρώτησε ο Πρωθυπουργός, ποιος είναι εδώ εναντίον της ελεύθερης πρόσβασης στα πανεπιστήμια; Εγώ, κύριε Πρωθυπουργέ. Κανένας δεν απήντησε. Σας απαντώ: εγώ. Δηλαδή ο Έλληνας φορολογούμενος και ο ελληνικός λαός θα πληρώνει για να σπουδάζουν στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ ογδόντα χιλιάδες παιδιά, δηλαδή θα πληρώνει για να δημιουργούνται άνεργοι στα 25 τους χρόνια; Όταν όλα τα κράτη και όλοι οι λαοί στα εκπαιδευτικά τους συστήματα προσπαθούν με τους διάφορους τύπους λυκείων, στην εποχή των γνώσεων και της τεχνολογίας να αξιοποιούν τις δεξιότητες των παιδιών δίνοντας τους πολλές δυνατότητες να βρουν το δρόμο τους, πρώτου πάνε στο πανεπιστήμιο και στο ΤΕΙ; Και αλήθεια ποιο είναι το ζητούμενο να βγαίνουν ογδόντα χιλιάδες απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή το ζητούμενο είναι η ποιότητα των σπουδών; Σαράντα δυο χιλιάδες το 1993 μπήκαν στα ΤΕΙ και ΑΕΙ επί υπουργίας μου. Εξήντα δυο χιλιάδες πέρσι. Ούτε μια αίδουσα δεν προστέθηκε ούτε ένα μέλος ΔΕΠ προστέθηκε ούτε τίποτε άλλο. Και θα μπορούσα πάρα πολλά άλλα, αλλά τελείωσε ο χρόνος μου.

Κλείνω, κύριοι συνάδελφοι, λέγοντας την πρότασή μου. Τι πρέπει να γίνει. Πρώτα-πρώτα θα ασκήσω κριτική στη Νέα Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Σουφλιά, τελειώσετε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο άνθρωπος είπε σοβαρά πράγματα και ήταν και Υπουργός Παιδείας. Τόση ισοπέδωση;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Δεν συμφωνώ με την πρόταση δυσπιστίας. Δεν είναι πολιτική του Υπουργού Παιδείας. Αποδείχθηκε ότι είναι κυβερνητική πολιτική. Γιατί δεν κάνατε πρόταση δυσπιστίας στην Κυβέρνηση; Ένα αυτό.

Αν νομίζατε ότι με την πρόταση δυσπιστίας λύνεται το πρόβλημα φεύγοντας ο Υπουργός Παιδείας, αντίθετα βάλατε φραγμό στο να φύγει. Αν νομίζατε ότι θα γίνει καλή συζήτηση στη Βουλή για την παιδεία, ε, δεν γίνεται σε κλίμα αντιπαράθεσης.

Σε ό,τι με αφορά, εγώ θα ψηφίσω την πρόταση δυσπιστίας, όχι υποστηρίζοντας την πρόταση, αλλά ως πολιτική πράξη αποδοκιμασίας της κυβερνητικής πολιτικής. Και η πρόταση μου, κύριε Υπουργέ, είναι η εξής:

'Η μένετε Υπουργός και λέτε ότι θα εφαρμοστούν οι εξετάσεις στη Β' λυκείου και δεν θα ληφθούν υπόψη, όχι αυτό το αν είναι μεγαλύτερο από τη Γ' και επανεξετάζουμε όλο το θέμα με έναν ουσιαστικό διάλογο, πώς τα παιδιά θα μπαίνουν στο πανεπιστήμιο και τι πρέπει να γίνεται στο λύκειο. Αλλιώς, κύριε Υπουργέ, πρέπει να φύγετε για να δώσετε το χώρο σε κάποιον άλλο να κάνει αυτήν την αλλαγή. Εσείς πιστεύετε ότι κάνετε το ορθό και όποιος σας λέει αντίθετη άποψη θεωρείται εχθρός σας. Αυτό είναι τραγικό λάθος, αλλά το μεγάλο λάθος είναι τα τραύματα που δημιουργείτε στην εκπαίδευση. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Υφυπουργός κ. Ανθόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, μην ανησυχείτε που έφερα τα βιβλία στο έδρανο, δεν πρόκειται να τα χρησιμοποιήσω για

διδασκαλία, αλλά απλώς για επίδειξη.

Είναι θεμιτό η Αξιωματική Αντιπολίτευση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να επιδιώκει τη διαδοχή στην εξουσία όσο καιρό θέλει. Είναι όμως αθέμιτο να διεκδικεί η Νέα Δημοκρατία την υποκατάσταση της Κυβέρνησης στην άσκηση της εξουσίας και ο Αρχηγός της την υποκατάσταση του Πρωθυπουργού στο να ορίζει και να παύει τους Υπουργούς.

Γι' αυτό το λόγο πολλές δεκαετίες τώρα, ουδέποτε γίναμε μάρτυρες μιάς τέτοιας κοινοβουλευτικής πρακτικής από κόμμα Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Σχεδόν πάντοτε η πρόταση δυσπιστίας και μομφής έχει πολιτικό, όχι προσωπικό χαρακτήρα και στρέφεται εναντίον της Κυβέρνησης συνολικά.

Όπως προκύπτει από το κείμενο της πρότασης δυσπιστίας και όπως συμπληρώθηκε και από τους δύο βασικούς αγορητές της, η μοναδική διέξοδος για την αντιμετώπιση της κρίσης, είναι η αποχώρηση του νυν Υπουργού και η υποχώρηση του νέου Υπουργού. Χρησιμοποιούν το ίδιο ρήμα "χωρώ" με διαφορετικές προθέσεις, αλλά με μία στόχευση: Την ακύρωση της κυβερνητικής πολιτικής στο χώρο της παιδείας, την παρελκυστική χρήση ενός ατέρμονος διαλόγου και τη χρέωση στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. ενός αρνητικού αποτελέσματος που εισέπραξε η ίδια η Ν.Δ. στο παρελθόν με το σύστημα αποχώρηση-υποχώρηση Υπουργών.

Σας θυμίζω ότι το 1991 ο κ. Κοντογιαννόπουλος αποχώρησε, ο κ. Σουφλιάς υποχώρησε και υποχώρησε μέχρι το 1993, οπότε όλοι μαζί αποχώρησαν από την εξουσία. Αν αυτή η συνταγή προτείνεται για τη σωτηρία της παιδείας, δεν προκύπτει η ωφελημότητά της ούτε από την πρόσφατη ιστορία της Νέας Δημοκρατίας, αλλά ούτε και από τη λογική της δικής μας εποχής. Είναι εποχή για βήματα προόδου και όχι για βήματα πίσω.

Αν αυτή η συνταγή πάλι προτείνεται για τη σωτηρία της Κυβέρνησης, δεν πιστεύει κανείς νομίζω από μας ότι φθάσαμε σε τέτοιο επίπεδο πολιτικού αλτρουισμού, ώστε ο Αρχηγός του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να βοηθεί τον Πρωθυπουργό να σώσει εαυτόν και την Κυβέρνησή του, επειδή ο ίδιος δεν το καταλαβαίνει ή δεν θέλει να το καταλάβει, κάνοντας μία κοινοβουλευτική χειρονομία, πρόταση μομφής κατά Υπουργού, που είναι τουλάχιστον ατυχής, όπως δήλωσε και ο κ. Στέφανος Μάνος.

Αν τέλος αυτή η συνταγή αποτελεί την αντιβίωση για την αντιμετώπιση του "ιού Αβραμόπουλου", όπως είπε ο κύριος Υπουργός Παιδείας, τότε πρόκειται για κίνηση "ματ" ή μάλλον "αυτομάτ" του Αρχηγού της Νέας Δημοκρατίας, γιατί έγινε κάτω από συνθήκες πανικού πριν ο Αβραμόπουλος κάνει την κίνησή του στην πολιτική σκακιέρα.

Πάντως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν ο Υπουργός Παιδείας ευχαρίστησε τον κ. Καραμανλή για την πρόταση δυσπιστίας, εμένα θα μου επιτρέψει να διατυπώσω το πολιτικό μου παράπονο για την παράλειψη του ονόματός μου, διότι εξακολουθώ να είμαι Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και η συνευθύνη μου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και τις συνέπειές της, είναι αυταπόδεικτη.

Με περισσή οδύνη, παρά έκπληξη άκουσα να εκστομίζονται από παλιούς κοινοβουλευτικούς όπως η κ. Μπενάκη και ο κ. Σιούφας, φράσεις και χαρακτηρισμοί όπως "εγκληματική εκπαιδευτική πολιτική Αρσένη", "ηθικός αυτοματισμός της κρίσης ο Αρσένης", "επικίνδυνος Υπουργός ο Αρσένης".

Αν η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της Κυβέρνησης ήταν εγκληματικό καθοσιώσεως εναντίον της παιδείας της χώρας μας τότε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, θα έπρεπε να είχατε ζητήσει κατ' αρχήν τη συνολική κατάρριψη της εκπαιδευτικής πολιτικής και όχι την αποπομπή του Υπουργού Παιδείας και την αναστολή του νόμου της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Εγκληματική όμως θα ήταν η συμπεριφορά ενός Υπουργού και μιάς Κυβέρνησης, αν δεν πρότεινε σωστούς νόμους και αν μετά την ψήφισή τους δεν τους εφαρμόζε.

Όπως ξέρετε οι "Νόμοι", οι Νόμοι του Πλάτωνα εννοώ, αποτελούν το τυπικό αλλά και ουσιαστικό επιστέγασμα της

Πλατωνικής φιλοσοφίας. Σε κάποιο σημείο των Νόμων Γ', ο Αθηναίος λέει στο Μέγιστο Λακεδαιμόνα: "Και όμως οι περισσότεροι άνθρωποι το μόνο που ζητούν από τους νομοθέτες, είναι να δώσουν νόμους που θα γίνουν δεκτοί από το λαό, χωρίς αντιρρήσεις". Φαντασθείτε όμως να απαιτείτε από τους γυμναστές ή τους γιατρούς σας να σας κάνουν να νιώθετε ευχάριστα τη στιγμή που σας εκπαιδεύουν ή σας θεραπεύουν από κάποια αρρώστια".

Ο νόμος, από αρχαιότατων χρόνων, προκαλεί αντιρρήσεις, προκαλεί αντιδράσεις, αλλά πρέπει να δοκιμαστεί στην πράξη για να θεραπεύσει τα κακώς κείμενα και να εκπαιδεύσει ένα λαό. Επομένως κανείς δεν δικαιούται να καταδικάζει ένα νόμο σε πρόωπο θάνατο και έναν Υπουργό σε αποπομπή, πριν δοκιμαστεί ο νόμος στην πράξη. Αυτή η τακτική είναι μία πολιτική κακοήθεια, επικίνδυνη, για να αναπαράγεται σήμερα στα πολιτικά ήθη του τόπου μας.

Αλλά ποιο είναι το ποινικό μητρώο του "εγκληματικού" Υπουργείου Παιδείας στα δυόμισι χρόνια που πέρασαν από τότε που ξεκίνησε η ηγεσία της νέας πολιτικής του ηγεσίας; Το καταθέτω στα Πρακτικά, για να χρησιμοποιηθεί για τα αρχεία των κυνηγών υπουργικών κεφαλών. Μέσα σε αυτό πράγματι, αγαπητοί μου συνάδελφοι, θα βρείτε όλο το ιστορικό, όλη τη διαδρομή όλων των ρυθμίσεων, των ρυθμιστικών και μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων που έγιναν μέσα σε μία διετία.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ανθόπουλος καταθέτει στα Πρακτικά το προαναφερθέν φυλλάδιο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κατηγορείται η Κυβέρνηση και ο Υπουργός της Παιδείας για ασυνέχεια και ασυνέπεια στην εκπαιδευτική πολιτική, για έλλειμμα διαλόγου, για προχειρότητα και αδιαλλαξία. Ίσως δεν θυμούνται την ιστορία, αλλά και δεν ερμηνεύουν σωστά τα γεγονότα οι κατηγοροί μας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προέρχεται και εκφράζει τη μεγάλη δημοκρατική παράταξη που, από την εποχή του Βενιζέλου, μετά, του Γεωργίου Παπανδρέου, μετά, του Ανδρέα Παπανδρέου ενοχοποιείται για τις μεγάλες και μικρές μεταρρυθμίσεις στην παιδεία.

Από την προηγούμενη δεκαετία του '80 μόνο και μέχρι σήμερα όλοι οι μεταρρυθμιστικοί νόμοι έχουν τη σφραγίδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ο 1268/82 νόμος -πλαίσιο για τα ΑΕΙ, ο ν. 1404, νόμος-πλαίσιο και αυτός για τα ΤΕΙ, ο ν. 1566/85 και αυτός νόμος-πλαίσιο για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ο ν. 2413/96 για την παιδεία ομογενών. Τρίτης, Κακλαμάνης, Παπαθεμελής, Γεώργιος Παπανδρέου, Βερυβάκης, όλοι έχουν βάλει τη σφραγίδα τους σ' αυτούς τους μεταρρυθμιστικούς νόμους για τα εκπαιδευτικά πράγματα της χώρας. Τώρα έχουμε το ν. 2525/97 για το Ενιαίο Λύκειο και την ανοικτή πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τον ν. 2640 για την τεχνοεπαγγελματική εκπαίδευση.

Κάθε νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει την περίοδο της ιδεολογικής σύλληψής του, έχει την περίοδο της διαλεκτικής ωρίμανσής του. Και από τη στιγμή της ψήφισής του ως νόμου πρέπει να έχει και την περίοδο της εφαρμογής του. Και κάθε νόμος βέβαια έχει και το δικό του χρονικό διάστημα. Κάποια στιγμή πρέπει να αλλάξει, γιατί η ζωή το απαιτεί.

Ποιος είπε, λοιπόν, ότι ο Αρσένης κατάρχησε το Γιώργο Παπανδρέου σε όσα εκείνος προετοίμασε πριν από αυτόν στη διαδοχή από το 1976, που έγινε ανάμεσα στους δύο Υπουργούς.

Ο διάλογος που ξεκίνησε ο Γιώργος Παπανδρέου από το 1995 είχε μία πορεία, που και αυτή εντάσσεται συνολικά στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Η αναβάθμιση του λυκείου ήταν ένας βασικός στόχος της εκπαιδευτικής πολιτικής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Αυτόν το στόχο είχε ο Γιώργος Παπανδρέου, τον ίδιο στόχο συνέχισε ο Αρσένης. Η ολοκλήρωση της πορείας αυτής έγινε με το ν. 2525/97.

Αλλά για να δούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιες είναι οι

μορφές, ποια είναι τα επίπεδα, ποιο είναι το περιεχόμενο και ποια τα χρονικά όρια ενός διαλόγου. Συνέχεια ακούμε, δεν έγινε διάλογος, δεν έγινε διάλογος... Και δεν είναι μόνο για το νομοσχέδιο σχετικά με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Είναι για όλα τα νομοσχέδια. Ποιο νομοσχέδιο ήρθε εδώ και δεν επικαλέστηκε η Αντιπολίτευση ότι δεν έγινε διάλογος. Προώρως εισάγεται, προώρως συζητείται!

Ο διάλογος πρέπει να έχει θέμα. Πρέπει να διεξάγεται με μια διαδικασία και πρέπει να οδηγεί σε ένα αποτέλεσμα. Ο διάλογος γίνεται κατ' αρχήν σε επίπεδο κοινωνίας, ο κοινωνικός διάλογος, στα πλαίσια του οποίου σχηματοποιούνται οι βασικοί άξονες και στόχοι του, ποιες ανάγκες, δηλαδή εξυπηρετεί το θέμα του διαλόγου: προκύπτει εθνικό και κοινωνικό όφελος; Ανοίγουν οι δρόμοι για το μέλλον; Μετά, γίνεται ο πολιτικός διάλογος. Διακομματικός εξωκοινοβουλευτικός και κοινοβουλευτικός πάλι διακομματικός. Ακολουθεί πολλές φορές επιστημονικός και τεχνοκρατικός διάλογος για την έκδοση διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων κατά τη φάση εφαρμογής του νόμου. Η Κυβέρνηση με βάση το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ από το 1993 και τις προεκλογικές δεσμεύσεις το Δεκέμβριο του 1996 με ομόφωνη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου καθόρισε τις γενικές κατευθύνσεις της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Τις τύπωσε στη συνέχεια το ΥΠΕΠΘ σε φυλλάδιο και ξεκίνησε ένας διάλογος με όλους τους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας, πρυτάνεις ΑΕΙ, προέδρους ΤΕΙ, εκπαιδευτικούς, χωρίς όμως τη συμμετοχή της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ παρά το ότι εκλήθησαν, διότι είχαν κηρύξει απεργία για το μισθολογικό και απέκρουαν κάθε διάλογο για οποιοδήποτε άλλο θέμα της παιδείας. Μέχρι τον Ιούνιο του 1997 συνεχίστηκε ο διάλογός μας και στις αρχές Αυγούστου με ομόφωνη πάλι απόφαση του υπουργικού συμβουλίου στις 8-8-97 εγκρίθηκε το αρχικό νομοσχέδιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Ακολούθησαν οι επιστολές του κυρίου Υπουργού στους Αρχηγούς των κομμάτων για διακομματικό εξωκοινοβουλευτικό διάλογο, πριν πάμε το νομοσχέδιο και το καταθέσουμε στη Βουλή. Αρνήθηκαν όλοι.

Μέσα στο Σεπτέμβριο διεξήχθη, μετά την κατάθεση του νομοσχεδίου, υποχρεωτικά πλέον ο κοινοβουλευτικός διάλογος. Αλλά εμείς ζητήσαμε από την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων να καλέσει όλους τους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας και φυσικά εκεί τους δόθηκε η ευκαιρία να καταθέσουν τις θέσεις και τις απόψεις τους. Και ποιο ήταν αυτό που προέτειναν; Απόσυρση του νομοσχεδίου για να αρχίσει διάλογος.

Λυπούμαι βαθύτατα, βέβαια, που αρκετοί συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης χρησιμοποιούν αντικοινοβουλευτικό λεξιλόγιο, λέγοντας ότι αυτό το νομοσχέδιο συζητήθηκε νύκτωρ και ψηφίστηκε λάθρα. Νυχτονόμοι και λαθρονόμοι δεν υπάρχουν στη δημοκρατία. Εάν υπάρχουν, τότε υπάρχει σοβαρό πρόβλημα λειτουργίας του Κοινοβουλίου. Το ισχυρίζεται κανείς εξ' υμών;

Φυσικά το μόνιμο ρεφρέν, όπως είπα, από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, ήταν η απόσυρση του νομοσχεδίου για παραπέρα διάλογο. Διάλογο, προσέξτε, δεν έκαναν πριν το νομοσχέδιο, γιατί δεν ήθελαν. Διάλογο ήθελαν μετά την ψήφιση του νόμου, γιατί δεν ήθελαν την εφαρμογή του.

Στη συνέχεια όμως εμείς, μετά την ψήφιση του νόμου, καλέσαμε και πάλι τους εκπαιδευτικούς φορείς σε διάλογο, για την έκδοση διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων σε κρίσιμα θέματα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Και μάλιστα βάλαμε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, που θα έκανε τον τεχνοκρατικό, επιστημονικό, εκπαιδευτικό, παιδαγωγικό διάλογο, να καλέσει την ΟΛΜΕ και τη ΔΟΕ πάνω σε θέματα αναβάθμισης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, αξιολόγησης μαθητών λυκείου, του ενιαίου πλαισίου προγράμματος σπουδών και διδακτικών βιβλίων. Πότε, αγαπητοί συνάδελφοι; Αμέσως μετά την ψήφιση του νόμου στις 2-12-97.

Η απάντηση: "Κύριε Πρόεδρε του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, γνωρίζετε ότι βασικός στόχος του κλάδου μας, λέει η ΟΛΜΕ,

είναι η κατάργηση του ν. 2525" και μας συγχωρείτε, δεν συζητάμε. Αποσύρατε το νομοσχέδιο ή μάλλον καταργήστε το νόμο διότι απόσυρση νόμου δεν γίνεται. Νομοσχέδιο δεν είναι πια". Και επομένως η συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο από την ΟΛΜΕ εκρίθη περιττή.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ιωάννης Ανθόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εμείς ξεκινήσαμε με τον Υπουργό και μετά την ψήφιση του νόμου μία εκστρατεία ενημέρωσης της κοινωνίας, των εκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών, σε ανοικτές συγκεντρώσεις σε όλη την Ελλάδα. Γίναμε μάρτυρες, όπως και εσείς, στις τηλεοράσεις, επιθέσεων κάποιων διορισμένων και κάποιων αδιόριστων εκπαιδευτικών, που διαφωνούσαν βασικά με τρία στοιχεία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και ήθελαν να ρίξουν στην πυρά όλον το νόμο:

1) Κατάργηση επετηρίδας, διαγωνισμός για τους διορισμούς, 2) αξιολόγηση εκπαιδευτικών, 3) αξιολόγηση μαθητών, κατάργηση γενικών εξετάσεων και άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με όλα τα συμφραζόμενά τους.

'Εγιναν σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας. Βγάλαμε τους πολλαπλασιαστές για να ενημερώσουν τους εκπαιδευτικούς, τους καθηγητές των σχολείων, έτσι ώστε η ενημέρωση στο τέλος να φθάσει με αυτό το σύστημα της πυραμίδας μέσα σε όλες τις τάξεις όλων των σχολείων και να ενημερωθούν οι μαθητές.

Εγώ θα ήθελα να υπενθυμίσω κάτι, αγαπητοί συνάδελφοι. Το Υπουργείο Παιδείας ποτέ δεν αρνήθηκε το διάλογο και ποτέ δεν προσδιόρισε το χώρο του διαλόγου. Το 1997, το θέρος, και πριν από την ψήφιση του νόμου σε πρόσκληση τόσο της ΟΛΜΕ όσο και της ΔΟΕ, να συμμετάσχει το Υπουργείο Παιδείας στα συνέδριά τους, πήγα εγώ μαζί με πλήρη φάκελο προκειμένου να τους ενημερώσω για τις θέσεις της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Και θα θυμάστε πολύ καλά, γιατί το είχαν δείξει και οι τηλεοράσεις, ότι αποπέμφθηκα με το χειρότερο τρόπο και δεν έδωσαν στα συνέδριά τους βήμα λόγου στο Υπουργείο Παιδείας, για να τους ενημερώσει για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Ο Γάλλος συγγραφέας Ροσέ-Ντου λέει ότι η παιδεία είναι ένα διαβατήριο για την αιωνιότητα. Εμείς θελήσαμε με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση να εξασφαλίσουμε για τους νέους της Ελλάδας το διαβατήριο για τον 21ο αιώνα.

'Ολοι βρήκαν τη μεταρρύθμιση ωραία, αναγκαία, με προοπτική. Την θεώρησαν, όμως, κατ'αρχήν σαν ένα πυροτέχνημα μιας εορταστικής εκδήλωσης. Δεν πίστεψαν ότι η μεταρρύθμιση θα εφαρμοζόταν κιόλας. Όταν το κατάλαβαν άρχισαν, βέβαια, κάποιες αντιδράσεις με το μαλακό και στη συνέχεια πέρασαν σε μια συνολική αντίδραση και σε συνολική παραπληροφόρηση.

Στην αρχή μας είπαν: "καλή η μεταρρύθμιση, αλλά πού πάτε χωρίς υποδομές, πού πάτε χωρίς εκπαιδευτικούς, πού πάτε χωρίς προγράμματα, πού πάτε χωρίς βιβλία, πού πάτε χωρίς λεφτά, πού πάτε ξυπόλητοι στα αγκάθια"; Λένε: "η μεταρρύθμιση είναι μεγάλη υπόθεση για την επιχειρήσετε εσείς και μικρό το μπόι της ελληνικής κοινωνίας για να την αφομοιώσει". Για να δούμε τώρα, έχουμε υποδομές;

Υποδομές το Π.Α.Σ.Ο.Κ. από το 1981 μέχρι σήμερα έχει κάνει τόσες στα δεκατέσσερα περίπου χρόνια, που κυβερνάει αυτόν τον τόπο - και αναφέρομαι σε σχολικά κτίρια και σχολικές αίθουσες- όσες είχαν γίνει από το 1910 μέχρι το 1981, αγαπητοί συνάδελφοι. Και τώρα σε αυτήν την πενταετία, που διανύουμε μέχρι το 2002, απορροφά από τον κρατικό προϋπολογισμό και από το δάνειο του ΤΑΣΕ τριακόσια εξήντα δισεκατομμύρια (360.000.000.000) δραχμές έτσι ώστε προς το τέλος του 2002 να αντιμετωπίσει ριζικά πλέον τη λεγόμενη διπλοβάρδια, που ταλανίζει πραγματικά, κυρίως, τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας.

Σχολικές βιβλιοθήκες: Για πρώτη φορά γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια ίδρυσης πεντακοσίων σχολικών βιβλιοθηκών, όχι διακοσμητικού τύπου αλλά λειτουργικότατες, ανοικτές και στην τοπική κοινωνία με βιβλιοθηκονόμο, οργανωμένες. Και αυτές εδώ οι βιβλιοθήκες, ήδη, στον αριθμό πενήντα είναι έτοιμες, μέχρι το τέλος

του 1999 θα λειτουργήσουν και θα ολοκληρωθούν μέχρι το 2001 και οι υπόλοιπες τετρακόσιες πενήντα.

Για εργαστήρια και αίθουσες μαθημάτων, εξήντα δισεκατομμύρια (60.000.000.000) δραχμές. Καθιερώσαμε τις αίθουσες μαθημάτων, δηλαδή αίθουσες-εργαστήρια, αίθουσες διδασκαλίας, απ' όπου θα περνούν όχι οι καθηγητές αλλά οι μαθητές. Θα είναι η αίθουσα της πληροφορικής, η αίθουσα της τεχνολογίας, η αίθουσα της φυσικής, η αίθουσα της χημείας.

Βιβλία: Για πρώτη φορά φέτος εκδόθηκαν και καινούρια και ωραία, καλύτερα βιβλία από το παρελθόν. Δεν λέμε ότι είναι τα τέλεια, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι, όμως, πολύ καλύτερα και τα έφερα για να σας τα δείξω. Για παράδειγμα βιβλίο "Έκφραση και έκθεση" της Β' τάξης Ενιαίου Λυκείου. Θα ήθελα πραγματικά να το ανοίξετε λιγάκι...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, τριάντα λεπτά έχω από τον Κανονισμό. Αν είναι δυνατόν, γιατί θα ήθελα να καταθέσω και κάποια στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα παρακαλούσα, όμως, να συντομεύσετε, όπως λέμε σε όλους να συντομεύουν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έχω τριάντα λεπτά και το ανακοίνωσε ο Πρόεδρος της Βουλής πριν ξεκινήσει η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είκοσι λεπτά έχετε, κύριε Υφυπουργέ. Τέλος πάντων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Δεν έχετε τριάντα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έχω τριάντα λεπτά, εκτός εάν ο κύριος Πρόεδρος δεν τα είχε σωστά. Τριάντα λεπτά ανακοίνωσε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Είκοσι λεπτά έχετε από τον Κανονισμό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Δεν έχει είκοσι λεπτά, αλλά τριάντα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Διαβάστε τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Προχωρήστε, κύριε Υπουργέ. Σας παρακαλώ, όμως, να συντομεύσετε όσο μπορείτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Για πρώτη φορά βιβλίο έκθεσης-έκφρασης έχει επικαιρότητα και αναφέρεται σε θέματα ειδήσεων, δημοσιογραφίας. Είπαν κάποιες ότι αυτά τα βιβλία είναι βιβλία που εκδόθηκαν σωρηδόν, για να πούμε ότι βγάλαμε νέα βιβλία.

Αυτό είναι το βιβλίο για το μαθητή. Αυτό είναι το βιβλίο του καθηγητή για τον τρόπο διδασκαλίας του μαθήματος. Και αυτό είναι το βιβλίο του καθηγητή για τον τρόπο αξιολόγησης του μαθητή στο συγκεκριμένο μάθημα. Τέτοια οργανωμένη παραγωγή βιβλίων έγινε. Και πραγματικά, οφείλουμε ένα δημόσιο έπαινο και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, που εργάστηκαν συστηματικά και αρμονικά για να παράξουν ένα αριθμό βιβλίων, που φέτος έφθασε τα σαράντα δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες, με αριθμό τίτλων τετρακοσίων δεκατεσσάρων, εκ των οποίων περίπου εβδομήντα ήταν καινούρια βιβλία.

Όμως, δεν σταματάμε εδώ, στο ένα βιβλίο. Προχωρούμε και στην παραγωγή του εναλλακτικού βιβλίου, του πολλαπλού βιβλίου από την ελεύθερη αγορά συγγραφέων.

Από τη μία μα λένε: "Δεν έχετε λεφτά για την παιδεία." Από την άλλη, μας λένε: "Έχετε λεφτά. Δεν μπορείτε να τα απορροφήσετε για την παιδεία." Και εμείς τους λέμε ότι και λεφτά έχουμε και θα τα απορροφήσουμε και ότι ο ρυθμός απορρόφησης είναι ικανοποιητικός και ότι προλαβαίνουμε να απορροφήσουμε όλα τα κονδύλια από το επιχειρησιακό πρόγραμμα αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Τα στοιχεία που ανέφερε ο κ. Καραμανλής για το ΕΠΕΑΕΚ, βασίζονται στην έκθεση προόδου, που υποβλήθηκε στην όγδοη επιτροπή παρακολούθησης στις 20-11-1998. Δεν τα αμφισβητεί κανείς. Παρασύρεται, όμως, σε δύο λογικά σφάλματα:

Το ΕΠΕΑΕΚ δεν λήγει στο τέλος του παρόντος έτους, του 1999. Οι νομικές δεσμεύσεις θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι 31-12-1999, αλλά η υλοποίηση των επί μέρους έργων μπορεί να ολοκληρωθεί μέχρι 31-12-2001.

Επομένως υπάρχει αρκετός χρόνος για να υλοποιηθούν τα έργα που έχουν σχεδιαστεί, όσο φιλόδοξα και καινοτομικά και αν είναι.

Τα στοιχεία της συνολικής απορρόφησης των πόρων που αναφέρει, δηλαδή το 40% μέχρι το τέλος του Οκτωβρίου του 1998, δεν καλύπτουν ολόκληρο το 1998. Η συνολική απορρόφηση πόρων στο τέλος του 1998 έφθασε στο 50%, γεγονός που δείχνει και τη δυναμική απορρόφησης του προγράμματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να δούμε για το εκπαιδευτικό προσωπικό, τι κάναμε.

Για πρώτη φορά πέρσι έγιναν έξι χιλιάδες πεντακάσοι διορισμοί. Και φέτος, για πρώτη φορά στην ιστορία των τελευταίων πέντε δεκαετιών, διορίστηκαν οκτώ χιλιάδες πεντακάσοι τακτικοί εκπαιδευτικοί, αλλά και έντεκα χιλιάδες αναπληρωτές εκπαιδευτικοί μέσα στους δύο πρώτους μήνες από την έναρξη του σχολικού έτους. Ρεκόρ διορισμών στη δημόσια παιδεία! Η σχέση διδάσκοντος και διδασκόμενου έφθασε περίπου τον έναν προς δώδεκα, δηλαδή σε περίοπτη θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αλλά δεν φροντίζουμε μόνο για τους διορισμούς και μάλιστα και με νέο ποιοτικό τρόπο στο διαγωνισμό. Φροντίζουμε και το θέμα της επιμόρφωσης. Μας αδικούν κάποιοι, που λένε ότι δεν κάνουμε επιμόρφωση. Κάνουμε επιμόρφωση και ποικιλόμορφη επιμόρφωση. Επιμόρφωση, πρώτα απ'όλα, με ταχύρρυθμα εκπαιδευτικά σεμινάρια. Επιμόρφωση, που ζητούμε να συζητήσουμε, ακόμη και σήμερα, με πρόσκληση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με την ΟΛΜΕ, για τα μεσοπρόθεσμα προγράμματα επιμόρφωσης. Και είχε ο κύριος Υπουργός την φαινή ιδέα να προχωρήσουμε στην ίδρυση μιας Σχολής Διαρκούς Επιμόρφωσης των καθηγητών κατά το πρότυπο της Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, που ισχύει για τον υπόλοιπο δημόσιο τομέα.

Επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να περάσω και να μιλήσω για λίγο για το κρίσιμο θέμα, το εξεταστικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συμπυκνώστε το, όμως, κύριε Υπουργέ!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Συμπυκνώνω όσο μπορώ, αλλά είναι τόσα πολλά τα θέματα, για τα οποία μας κρίνουν και μας επικρίνουν, που θα πρέπει να δώσουμε κάποιες απαντήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει δικαίωμα ο κύριος Υπουργός να μιλήσει τριάντα λεπτά. Είναι αρμόδιος Υπουργός. Τώρα προσπαθούμε να πιέσουμε το χρόνο, όσο μπορούμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα το καταφέρουμε, κύριε Πρόεδρε.

'Ακουσα από αυτό το Βήμα ότι ταλαιπωρούνται τα παιδιά με εξετάσεις εξουθενωτικές, με εξετάσεις περισσότερες, με εξετάσεις που κλείνουν τον ορίζοντά τους, με εξετάσεις που τα πετούν έξω από το λύκειο.

Ακούστε, οι αριθμοί διαψεύδουν κάθε αβάσιμο ισχυρισμό. Τα τρία εξεταστικά τρίμηνα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα κάναμε δύο τετράμηνα, χωρίς να αυξήσουμε τον αριθμό, ούτε των ωριαίων ούτε των τετραμηνιαίων εξετάσεων.

'Όλες οι εξετάσεις έμειναν οι ίδιες κατ' αριθμό, αλλά μειώθηκαν λόγω της μείωσης των τριών τριμήνων σε δύο τετράμηνα. Αλλά οι προαγωγικές και οι απολυτήριες εξετάσεις ήταν εξετάσεις που γίνονταν για την προαγωγή και την απόλυση του μαθητή από τη μία τάξη στην άλλη και τελικά από το σχολείο. Αυτές οι εξετάσεις είναι οι ίδιες. Αλλά τώρα τι γίνεται; Αυτές οι εξετάσεις γίνονται απρὸςωπτες, δεν γίνονται από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό που διδάσκει. Ούτε επιτηρούνται απ' αυτόν ούτε βαθμολογούνται τα αποτελέσματά τους από τον ίδιο. Και γίνονται με έναν ομοιόμορφο πανελλαδικό τρόπο, με θέματα κοινά για όλους και με θέματα τα οποία έχουν διδαχθεί όλοι στη διάρκεια του διδακτικού έτους.

'Αρα πρόκειται για ήπιες, για εύκολες, για βατές εξετάσεις, που κάθε άλλο παρά θα έπρεπε να δημιουργήσουν ψυχολογικό πρόβλημα στα παιδιά. Αλλά όταν με την έναρξη του σχολικού έτους η ΟΛΜΕ κυκλοφόρησε αυτό το έντυπο στα σχολεία, πανικόβαλε τα παιδιά: "Ο αδύνατος μαθητής δεν έχει καμία περίπτωση να προσχθεί. Σε καμία περίπτωση! Πετάγεται έξω από το λύκειο. Ο καλός ο μαθητής δεν πρόκειται να περάσει πανεπιστήμιο και ιδιαίτερα δεν πρόκειται να περάσει στη σχολή της επιθυμίας του".

Προηγουμένως άκουσα τον κ. Σουφλιά να παρατηρεί ότι κάναμε πολύ επιεική τον τρόπο προαγωγής του αδύναμου μαθητή, για τον οποίο δίδουμε και ενισχυτική διδασκαλία καθ' όλην τη διάρκεια του έτους. Αλλά και για τον καλό μαθητή, που θέλει να πάει στη σχολή της επιλογής του, μην ξεχνάτε ότι με την κατάρνηση των γενικών εξετάσεων, με την ανοιχτή πρόσβαση στα ΑΕΙ και ΤΕΙ και με τη σταδιακή αύξηση του αριθμού των εισακτέων που θα φθάσει το 2000 να αντιστοιχηθεί πλήρως προς τον αριθμό των εξερχομένων αποφοίτων, δηλαδή των μαθητών του λυκείου, δημιουργούμε νέες συνθήκες, οι οποίες για πρώτη φορά θα αλλάξουν το μαθητικό περιβάλλον.

Για πρώτη φορά, αγαπητοί συνάδελφοι, απειλείται πραγματικά η παραπαιδεία, απειλείται η παράλληλη παιδεία. Γιατί τα φροντιστήρια που γίνονται από τη δεκαετία του 1960, παρά τα όποια ενδιάμεσα εξεταστικά συστήματα μέσα στα λύκεια, δεν σταματούσαν, αλλ' αντίθετα αύξαιναν;

Είναι η ώρα όμως τώρα να καταλάβετε την ουσιαστική διαφορά. Το εξεταστικό σύστημα του λυκείου έχει αυτονομία, γιατί ανοίγουν οι πύλες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόβλημα είναι ότι η αξιολόγηση του μαθητή, με αντικειμενικό τρόπο, θα φέρει στην επιφάνεια τι; Θα φέρει στην επιφάνεια τη δουλειά του εκπαιδευτικού, θα φέρει στην επιφάνεια τη δουλειά του μαθητή, θα φέρει και στην επιφάνεια τη δουλειά του Υπουργείου. Μία σωστή εκπαιδευτική πολιτική με όλους τους παράγοντές της θα αξιολογηθεί. Αυτό ακριβώς δεν θέλουν; Γι' αυτό θέλουν να ματαιώσουν και τη μία ευκαιρία δοκιμής του νέου εξεταστικού συστήματος, διότι είναι προδικασμένη η επιτυχία του και θα ανοίξει άλλος δρόμος πραγματικά για το Ενιαίο Λύκειο και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Είναι τύχη αγαθή, αγαπητοί συνάδελφοι, και μεγάλη τιμή για μένα να υπηρετώ την παιδεία σήμερα. Από τη θέση του Υφυπουργού Παιδείας διεκδικώ μερίδιο συνευθύνης και συνέργειας στην "τέλεση του εγκλήματος" αυτής της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Νιώθω ιδιαίτερα περήφανος και βαθύτατα ευγνώμων προς τον Πρωθυπουργό, που μου έδωσε την εντολή να εργαστώ για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και να συνεργαστώ με τον πρωταίτιό της Υπουργό Παιδείας κ. Γεράσιμο Αρσένη.

Η ζωή με τα απίθανα παιχνίδια της έφερε έτσι τα πράγματα, που ένα από τα θύματα της "εγκληματικής μεταρρύθμισης" Γεωργίου Παπανδρέου, Λουκή Ακρίτα και Ευάγγελου Παπανούτσου -με βρήκε το 1964-1965 μαθητή στην Α' λυκείου- να είναι σήμερα Υφυπουργός Παιδείας στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση Σημίτη-Αρσένη.

'Εζησα τότε το απίθανο ξύπνημα της παιδείας, εκείνης της μεταρρύθμισης, που δυστυχώς, στον τρίτο χρόνο της ζωής της καταδικάστηκε το 1967 σε αιφνίδιο θάνατο από τη χούντα των συνταγματαρχών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τελειώστε, κύριε Ανθόπουλε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν πρέπει αυτή η μεταρρύθμιση, αγαπητοί συνάδελφοι, να πεθάνει πρόωγα, γιατί θα χαθεί τουλάχιστον μια δεκαετία για τη νέα γενιά του 21ου αιώνα.

Νιώθω βαθιά δικαιωμένος σαν παιδί εκείνης της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1964. Αναγνωρίζω το χρέος μου απέναντι στους σεβαστούς και άξιους καθηγητές, που εμπνεύστηκαν από τη μεταρρύθμιση και ενέπνευσαν και εμάς τους μαθητές, ανεξάρτητα από τις προσωπικές και πολιτικές τους

επιλογές και απόψεις.

Περάσαμε και τότε δύσκολες στιγμές, είχαμε δυσκολίες μπροστά στο καινούριο. Αλλά δεν κλείσαμε σχολεία. Δουλέψαμε όλοι μαζί, για να την καταλάβουμε και να την εφαρμόσουμε. Ο Ευάγγελος Παπανούτσος γράφει ότι η "ηθική ελευθερία, η ανώτερη αυτή μορφή ελευθερίας, που ευγενίζει τον άνθρωπο και τον κάνει άξιο να λέγεται άνθρωπος και που ο νομοθέτης έχει κατά νου, όταν ορίζει το Σύνταγμα, ότι η υποχρέωση της παιδείας είναι...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Έλεος, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μη διαμαρτύρεστε, κύριοι συνάδελφοι, εγκαινιάζοντας Υπουργός είναι. Προς Θεού. Έχει τριάντα λεπτά και έχει υπερβεί το χρόνο κατά ένα λεπτό, ενώ άλλοι από δέκα λεπτά, μίλησαν δεκαπέντε.

Τελειώστε, παρακαλώ, κύριε Ανθόπουλε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η ηθική ελευθερία δεν είναι δυνατό να βρίσκεται στην ανευθυνότητα, την ανανδρία και την αμάθεια. Η ηθική ελευθερία, όμως, αναπτύσσεται μέσα στο ελεύθερο, στο ανοιχτό σχολείο και δεν είναι δημοκρατικό ούτε κοινωνικό το σχολείο με την αλυσίδα στην πόρτα. Το άβατο σχολείο δεν οδηγεί πουθενά. Όταν κλείνει το σχολείο, κλείνει το βιβλίο, κλείνει κάθε πηγή γνώσης και μόρφωσης, κλείνει το μυαλό, κλείνει η συνείδηση, κλείνει και ο δρόμος του μέλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Ανθόπουλε, τελειώστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι άδικο για το δημόσιο σχολείο, το σχολείο της δωρεάν παιδείας, δώρο του μόθου του φορολογούμενου πολίτη, να είναι κλειστό, ληληλατημένο, έρμαιο εισαγόμενης εγκληματικότητας και από την άλλη να είναι ανοιχτό το σχολείο της πληρωμής, το ιδιωτικό. Είναι σοβαρό και υπολογίσιμο μόνο το σχολείο της πληρωμής; Είναι ανυπόληπτο το σχολείο της δημόσιας, δωρεάν παιδείας;

Οφείλουμε να το ανοίξουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι μαζί το σχολείο, για να ανοίξουν και οι ορίζοντες της νεολαίας μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά που συμβαίνουν στην ελληνική παιδεία και εκπαίδευση διεκδικούν παγκόσμια πρωτοτυπία. Όλοι μιλούν για την ανάγκη της μεταρρύθμισης στην παιδεία, αλλά αυτή η μεταρρύθμιση έχει καταντήσει ένα φάντασμα περιπλανώμενο από εποχή σε εποχή.

Η ελληνική εκπαίδευση, το ελληνικό σχολείο, έχουν γίνει το μόνιμο, το εξουθενωμένο πειραματόζωο των εκάστοτε κυβερνήσεων, στο οποίο εξασκούνται ως μαθητευόμενοι μάγοι οι εκάστοτε Υπουργοί. Φαίνεται τελικά ότι στο Υπουργείο Παιδείας υπάρχει κάποιος σύγχρονος Μινώταυρος, που θέλει να τρέφεται σε κάθε εποχή από τη νέα γενιά της. Γι' αυτό και τραυματίζεται κάθε νέα γενιά, αναγκασμένη να διεκδικεί τη διέγερση των ορίων της μεταρρύθμισης, την αλλαγή του ουσιαστικού περιεχομένου της ελληνικής παιδείας και εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα οποία συμβαίνουν επίσης στην ελληνική παιδεία και εκπαίδευση αποτελούν τυπικό δείγμα πολιτικού παραλογισμού. Όλες οι κυβερνήσεις εξαγγέλουν ότι η παιδεία είναι η πρώτη προτεραιότητα, αλλά όλες οι κυβερνήσεις εξακολουθούν να υπολογίζουν μικρές δαπάνες για την παιδεία, όλες οι κυβερνήσεις εξακολουθούν μ' έναν τρόπο εξοργιστικό να σπαταλούν και να μην αξιοποιούν με τον ορθολογικότερο τρόπο τις χρηματοδοτήσεις των ευρωπαϊκών προγραμμάτων κατάρτισης, επιμόρφωσης, βελτίωσης του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος έρευνας.

Όλες οι κυβερνήσεις δημαγωγούν για τη δημόσια και δωρεάν παιδεία, αλλά κάθε χρόνο που περνάει υποχωρεί ολοένα και περισσότερο και ο χαρακτήρας της δημόσιας παιδείας και το πλαίσιο της δωρεάν παιδείας, γιατί η δημόσια δωρεάν παιδεία όλοι ξέρουν ότι κάθε χρόνο χάνει από πλευράς συγκριτικών πλεονεκτημάτων έναντι της ιδιωτικής παιδείας και της παραπαιδείας. Όλες οι κυβερνήσεις λένε ότι βρίσκουν την παιδεία σε χάλι αδιόρθωτο και όλες οι κυβερνήσεις την παραδίδουν στο ίδιο αδιόρθωτο χάλι.

Όλες οι κυβερνήσεις εξαίρουν την αφοσίωση της ελληνικής κοινωνίας, την αφοσίωση της ελληνικής οικογένειας στην αναζήτηση καλύτερης εκπαίδευσης και κατάρτισης των παιδιών τους. Αλλά αναγκάζουν αυτήν την κοινωνία και αυτήν την οικογένεια να εξουθενώνονται οικονομικά, πληρώνοντας ολοένα και πιο πολλά, για να καλύψουν τις ανάγκες των παιδιών τους και να τους δώσουν στηρίγματα ζωής και αισιοδοξίας μπροστά στην ασυναρτησία και την επιπολαιότητα των εκάστοτε κυβερνητικών χειρισμών.

Αυτά δεν είναι τα βιώματα που ζει η ελληνική οικογένεια; Αυτά δεν είναι τα βιώματα που συσσωρεύει με τρόπο δραματικό κάθε νέα γενιά;

Γιατί λοιπόν -αυτό είναι το αμείλικτο ερώτημα, αμείλικτο και βασανιστικό- αυτός ο πολιτικός παραλογισμός; Γιατί αυτή η πολιτική σχιζοφρένεια σε σχέση με την κατάσταση της παιδείας; Η απάντηση είναι γνωστή και οδυνηρή στον κάθε πολίτη. Γιατί ποτέ δεν έγινε ένας ουσιαστικός και αξιόπιστος εθνικός διάλογος για την παιδεία. Γιατί ποτέ καμιά κυβέρνηση δεν θέλησε να δημιουργήσει μόνιμους και ανεξάρτητους θεσμούς μελέτης και χάραξης εθνικής στρατηγικής για την παιδεία. Γιατί οι κυβερνήσεις δεν θέλησαν να απαλλάξουν το εκπαιδευτικό σύστημα από τα νομικιστικά, γραφειοκρατικά και συγκεντρωτικά δεσμά της κρατικής μηχανής και των κομματικών επιρροών της κομματικής σκοπιμότητας και της κρατικής αγκύλωσης, που συνυπάρχουν και αλληλοεξυπηρετούνται μέσα στο Υπουργείο Παιδείας.

Χρειάζεται το εκπαιδευτικό σύστημα αναζωογόνηση. Στη θέση του γίνεται εξάσκηση στο ράβε-ξήλωνε. Προϋπόθεση της αναζωογόνησης του εκπαιδευτικού συστήματος είναι να αλλάξουν πολλά στο Υπουργείο Παιδείας.

Χρειάζεται το εκπαιδευτικό σύστημα αποτελεσματικότητα, για να μπορέσει να εκσυγχρονιστεί η εκπαίδευση, να εναρμονιστεί με τις ανάγκες των καιρών, με τους εθνικούς στόχους, με τις προσδοκίες της ελληνικής κοινωνίας. Προϋπόθεση όμως αυτής της αποτελεσματικότητας και της αξιοπιστίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι να αλλάξουν πολλά στο εσωτερικό της δομής και της λειτουργίας της εκπαίδευσης από πλευράς προγράμματος, διάρθρωσης, στελέχωσης και υποδομών.

Εγώ δεν θα σας πω και πάλι σήμερα τις αναλυτικές προτάσεις του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, γιατί, κάθε φορά που ακούτε προτάσεις, αντιδράτε, κύριοι της Κυβέρνησης, νευρωτικά. Σας πιάνει η νευρώση της εξουσίας, κάθε φορά που αποκαλύπτεται η αποτυχία της πολιτικής σας, κάθε φορά που ελέγχεται και αμφισβητείται η αυθεντία της πολιτικής σας. Θα σημειώσω εκείνο που από το 1996 έχετε στα συρτάρια σας ως υπόδειξη των εμπειρογνομόνων του ΟΟΣΑ και δεν τον αξιοποιείτε.

Το 1996 ο ΟΟΣΑ λέει "οποιαδήποτε στρατηγική για την αλλαγή στο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να κινηθεί προς τις κατευθύνσεις προς τις οποίες συγκεντρώνονται οι προτάσεις μας. Επαναπροσδιορισμός του ρόλου του Υπουργείου με σκοπό τη βελτίωση της ικανότητάς του να διαμορφώνει πολιτικές, να σχεδιάζει και να σκέπτεται".

Εσείς δεν υιοθετείτε αυτήν την καίρια υπόδειξη, αλλά για μία ακόμη φορά επαναλαμβάνετε το μόνιμο στερεότυπο της πολιτικής συμπεριφοράς. Αντί να σχεδιάζετε, να σκέπτεστε και να εξασφαλίζετε αξιοπιστία και συναίνεση, επιβάλλετε με νομοθετικούς εκβιασμούς. Αλλά έτσι ο ρόλος του Υπουργείου εξακολουθεί να παραμένει γραφειοκρατικός, συγκεντρωτικός, χωρίς να μπορεί να παράγει και να σχεδιάζει και κυρίως χωρίς να εξασφαλίζει συναίνεση και αποτελεσματικότητα. Και παρατηρείται αυτό το οποίο έχει καταγράψει ο κάθε Έλληνας

πολίτης: Η κάθε κυβέρνηση με τους κολλητούς της ή με τους άλλους της προσκολλησέως, ο κάθε Υπουργός με όσους βρίσκει διαθεσίμους ή με άλλους φερτούς, αιχμαλωτίζουν και τραυματίζουν την παιδεία, αιχμαλωτίζουν και τραυματίζουν τη νέα γενιά, αιχμαλωτίζουν και τραυματίζουν τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς, την κοινωνία με αποσπασματικά και ευκαιριακά μέτρα.

Κύριε Πρωθυπουργέ, κύριε Υπουργέ, ποια μεγάλη συζήτηση ανοίξατε με όλο το φάσμα της πνευματικής και πολιτικής ηγεσίας του τόπου πάνω στα εναγωνία ερωτήματα για το αναγκαίο περιεχόμενο σπουδών της παιδείας στη νέα εποχή που ανατέλλει; Για την ανταγωνιστικότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και του κόσμου ολόκληρου; Για τη στήριξη της πολιτιστικής μας ιδιαιτερότητας και της ελληνικότητας της παιδείας μας στο διεθνές περιβάλλον, που ρευστοποιεί και παγκοσμιοποιεί τα πάντα; Αντί να ανοίξετε τη μεγάλη συζήτηση με το πνευματικό δυναμικό της χώρας, επιλέξατε τους συμβούλους της αρεσκείας σας και με αυτούς ως σημαία ρίξατε στην αχρησία δυναμικό το οποίο έχει μελετήσει εξαντλητικά, έχει ματώσει και έχει αφιερώσει τη ζωή του στους αγώνες, πνευματικούς και πολιτικούς, μια σύγχρονη ελληνική παιδεία. Η αδυναμία να λυθεί το πρόβλημα της παιδείας μέχρι το όριο του 2000, αποκαλύπτει το πόσο σαθρή είναι η πολιτική, την οποία παράγει αυτό το κυβερνητικό και κρατικό μοντέλο. Αλλά και η αδυναμία της κοινωνίας, από την άλλη πλευρά, να αλλάξει ουσιαστικά αυτό το σαθρό πολιτικό μοντέλο, αποκαλύπτει το πόσο αποδιοργανώνεται η ίδια η κοινωνία, καθώς είναι εγκλωβισμένη στα χρόνια αδιέξοδα και στις χρόνιες αλλοιώσεις, που προκαλούν στην κοινωνία οι εκλογικοκομματικές ανταγωνιστικές συμπεριφορές.

Κύριοι της Κυβέρνησης, κύριε Υπουργέ, συστηματικά καταγγέλλετε ότι η Αντιπολίτευση καταστροφολογεί, ότι υποκινεί υπονομευτική δράση για τη χώρα. Καταγγέλλετε όσους διαφωνούν και διαμαρτύρονται. Περίπου μας εμφανίζετε όλους μας ως "ηδονιστές της καταστροφής", την ίδια ώρα που εσείς συμπεριφέρεστε ως μόνιμοι "ηδονιστές της εξουσίας", προβάλλοντας διαρκώς τη μοναδικότητα του εαυτού σας. Κανείς άλλος δεν υπάρχει. Μόνον εσείς. Αυτό είναι το μοντέλο με το οποίο προσφέρετε αρνητική πολιτική διαπαιδαγώγηση στη νέα γενιά και στην κοινωνία.

Στο αίτημα για κοινωνική αλληλεγγύη και κοινωνική συνοχή αντιτάσσει τη θεωρία του κοινωνικού αυτοματισμού, που σπαράσσει τη ζωή και εκφυλίζει τις εγγυήσεις δημοκρατικής προστασίας. Στο αίτημα για διεύρυνση της δημοκρατίας του διαλόγου και της συναίνεσης αντιτάσσετε το πρόσταγμα της προσαρμογής προς τις κυβερνητικές υποδείξεις, που απονευρώνουν την πολιτική ζωή από κάθε ικμάδα αμφισβήτησης, ανανέωσης, ελπίδας και αγωνίας. Στο αίτημα για συστηματική έρευνα και αναζήτηση λύσεων αντιτάσσετε τα ψεύτικα και εκβιαστικά διλήμματα του "άσπρο-μαύρο", που ακυρώνουν κάθε αξίωση αλλαγής με ψεύτικες διαβεβαιώσεις.

'Ενα μόνο πολιτικό επιχείρημα έχετε: "Με ποιον είστε; Με την Κυβέρνηση, που θέλει το καλό σας, ή με την Αντιπολίτευση, που θέλει το κακό σας, ή με τους εκπαιδευτικούς, που συνωμοτούν, ή με τους μαθητές, που είναι δολιοφθορείς, ή με τους γονείς, που άγονται και φέρονται από τη δόλια παραπληροφόρηση". Αυτά τα εκβιαστικά και αποπροσανατολιστικά διλήμματα είναι παλαιάς κοπής. Τα βρίσκετε στο χρονοντούλαπο της ιστορίας, γιατί δυστυχώς δεν μπήκαν άλλοι στο χρονοντούλαπο της ιστορίας. Μπήκατε και σεις μαζί τους. Έχει μαζευτεί πολύ υλικό στις αποθήκες του παλαιοκομματικού κυβερνητισμού. Δεν θέλω να εμπλακώ στην ίδια ατέρμονη συζήτηση. Θα δώσω μόνο την απάντηση σε αυτά τα εκβιαστικά διλήμματα με τη δική σας φωνή.

"Η παιδεία, η εκπαίδευση, δεν έπρεπε να είναι πεδίο αναμέτρησης. Και αν ακόμη οι συνδικαλιστές είχαν άδικο και με αυτήν την υπόθεση, εσείς έπρεπε να έχετε κάνει κινήσεις, για να διαφυλάξετε το εκπαιδευτικό σύστημα, τους εκπαιδευτικούς, την παιδεία από τα τυχόν λάθη του συνδικαλιστικού κινήματος. Ο χειρισμός τον οποίο κάνετε θα μειώσει ηθικά την παιδεία". (Σημίτης 1990).

"Η παιδεία, έτσι όπως διαμορφώνεται από τις απεργίες, δεν θα

μπορεί να προσφέρει. Γι' αυτό, όπως πολύ σωστά είπαν οι συνάδελφοι, υπάρχει πάντα καιρός για συλλογισμούς. Σας καλούμε να κάνετε αυτές τις συλλογισμούς ακόμα και αυτήν τη στιγμή". (Σημίτης 1990). "Όμως επειδή είμαστε υπέρ της αυτονομίας του μαζικού κινήματος, δεν θα βγούμε για να καταγγείλουμε το μαζικό κίνημα. Θα το αφήσουμε να έχει την πρωτοβουλία και την ευθύνη". (Σημίτης 1990). "Μη ρωτάτε να ή όχι στις καταλήψεις ως φαινόμενο. Δεν πρέπει να απευθύνετε σε μας το ερώτημα κύριε, Υπουργέ". Ο κ. Σουφλιάς, εάν ήταν εδώ, θα γέλαγε πικρόχολα! "Είμαστε εμείς υποκινητές των καταλήψεων; Καλούμε εμείς σε καταλήψεις; Είναι οι μαθητές, οι οποίοι κάνουν τις καταλήψεις, εξαρτημένοι από όργανά μας; Το ερώτημα, "καταλήψεις ή όχι", μπορώ κάλλιστα να το αντιστρέψω. Εάν εσείς είστε κατά των καταλήψεων, κάντε επιτέλους κάτι, για να σταματήσει αυτό το φαινόμενο". (Σημίτης 1991). "Το ότι υπάρχει μία ισχυρή κοινωνία απέναντι στην κρατική εξουσία είναι ένα ελπιδοφόρο μήνυμα σε αυτήν την ζοφερή εποχή." (Σημίτης 1992).

Διάβαζα και χθες αυτά τα αποσπάσματα και άκουσα μία φωνή από κάποιο κυβερνητικό στέλεχος να λέει "άλλαξαν οι εποχές και οι συνθήκες". Δεν άλλαξαν οι εποχές και οι συνθήκες, εσείς αλλάξατε και δεν γνωρίζετε τον εαυτό σας! Ντρέπεστε να αποδεχθείτε ακόμα και τον ίδιο τον εαυτό σας, γιατί υιοθετήσατε μορφές οι οποίες ουσιαστικά αποδιοργανώνουν την κοινωνία και απονευρώνουν από τις κοινωνικές και ηθικές αξίες όλες τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσοι από τα μέλη της Εθνικής Αντιπροσωπείας έχουν προκύψει από τα μεγάλα κινήματα της νεολαίας για την παιδεία και τη δημοκρατία, όσοι έχουν προκύψει από τη μήτρα των κοινωνικών αγώνων και δεν αλλοιώθηκαν από τη διαχείριση της εξουσίας και από τον επαγγελματισμό της πολιτικής, αισθάνονται ντροπή, όταν βλέπουν την Κυβέρνηση να κάνει επίδειξη δύναμης στους δεκαεξάρηδες, με ένα πείσμα που δείχνει άγνοια της κοινωνικής ιστορίας, άγνοια της ανθρώπινης ψυχολογίας, αλλά και πολιτική αφροσύνη.

Θέλετε να ταπεινώσετε αυτά τα παιδιά, την ώρα που έχουν μέσα τους την εντύπωση ότι μάχονται με το πετρωμένο τους! Θέλει η Κυβέρνηση, που με τη νοοτροπία της συμπεριφέρεται ως οπισθοφυλακή του 20ου αιώνα, να ταπεινώσει εκείνες τις δυνάμεις, που διεκδικούν και αγωνίζονται να βρουν το δρόμο της πρωτοπορίας για τον 21ο αιώνα. Αλλά δεν μπορείτε να ταπεινώσετε το μέλλον! Και δεν μπορείτε το μέλλον να το φέρετε στα μέτρα σας! Κάντε τουλάχιστον το απλούστερο, σεβαστείτε το μέλλον και κουβεντιάστε με αυτές τις δυνάμεις, που θέλουν να ζήσουν όσο γίνεται πιο δημιουργικά το μέλλον του 21ου αιώνα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή και εδώ στη Βουλή αλλά και από τις τηλεοράσεις άκριτα μιλάνε διάφορα κυβερνητικά στελέχη για υποκινητές, θέλω να ξεκαθαρίσω τη θέση μου, τη θέση του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου στο δίλημμα που λέει: ή με την κοινωνία που αγωνιά ή με την εξουσία που διατάσσει, εμείς θα είμαστε με την κοινωνία που αγωνιά και αγωνίζεται!

Στο δίλημμα που λέει, ή με τη νεολαία που εξεγείρεται και αμφισβητεί ή με το κουρασμένο κατεστημένο που βολεύεται και αυτοθαυμάζεται, εμείς θα είμαστε με τη νεολαία που αντιστέκεται και αμφισβητεί!

Στο δίλημμα που λέει: ή με τις κοινωνικές και δημοκρατικές αξίες των αγώνων και των κινημάτων των πολιτών ή με τις εκάστοτε κυβερνητικές και κομματικές σκοπιμότητες, εμείς θα είμαστε με τις αξίες των αγώνων, με τους αγώνες των ιδεών, με τις κινήσεις των πολιτών!

Προχθές στη Βουλή, κατά τη διάρκεια της προ ημερησίας διατάξεως συζήτησης για την παιδεία, ανέφερα για την ηθική της παιδαγωγικής, για την ηθική της πολιτικής, για την ηθική των σχέσεων εξουσίας και κοινωνίας, αυτήν την ηθική που την υπονομεύει και τη διασύρει με την πρακτική της η Κυβέρνηση. Ανέφερα τρεις φορές τη λέξη "ηθική" και κάποιοι

από την κυβερνητική Πλειοψηφία βρήκε την ευκαιρία να κάνει επίδειξη πνεύματος και να με ειρωνευτεί λέγοντας ότι "μια ακόμα φορά τη λέξη ηθική να πει και έτσι μου έρχεται να πάρω το σταυρό".

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όποιος σκέφτεται με αυτήν τη λογική, ανήκει σ' εκείνους για τους οποίους ένας από τους μεγαλύτερους ποιητές είπε πως "τα χρόνια τους σαν βαλσαμωμένα πουλιά τους κοιτάζουν τώρα με γυάλινα μάτια". Οι Έλληνες ξέρουν ποιοι βαλσαμωθούν τα χρόνια τους, ποιοι με γυάλινο και ψυχρό βλέμμα τους κοιτάνε από τη διακοσμητική βιτρίνα των ορφανεμένων αναμνηστών τους.

Το θέμα της παιδείας παίρνει σοβαρές διαστάσεις ηθικής και πολιτικής κρίσης!

Μου είναι ακατανόητη η στάση της Κυβέρνησης. Την ώρα που η κοινωνία θρυσματίζεται, αντιμετωπίζει το πρόβλημα με όρους γοήτρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι να πούμε επίσης τα πράγματα έτσι όπως στην πραγματικότητα είναι: Η πραγματική πρόταση μομφής εναντίον της κυβερνητικής πολιτικής κατατέθηκε χθες με τις δεκάδες χιλιάδες των μαθητών, που διαδήλωναν σε όλη τη χώρα κατά του νόμου Αρσένη. Κατατίθεται κάθε μέρα με τις διαμαρτυρίες όλου εκείνου του πνευματικού και επιστημονικού δυναμικού της χώρας, που δεν συναινεί, που δεν συνεγείρεται, που δεν συμπράττει, που δεν συνεργάζεται για την εφαρμογή μιας αδιέξοδης και αναποτελεσματικής κυβερνητικής επιλογής. Και αυτές οι καθημερινές διαμαρτυρίες είναι που υπερψηφίζουν την πρόταση μομφής προς την πολιτική την οποία ακολουθεί η Κυβέρνηση στο θέμα της παιδείας.

Απόψε η Βουλή θα βρεθεί σε πλήρη αναντιστοιχία με τη θέληση της συντριπτικής πλειοψηφίας μαθητών και καθηγητών. Θα βρεθεί σε πλήρη αναντιστοιχία με την αγωνία της συντριπτικής πλειοψηφίας των γονιών και όλων των σοβαρά σκεπτομένων ανθρώπων, στο όνομα της κοιμητικής πειθαρχίας, γιατί μπαίνει θέμα εμπιστοσύνης.

Και το ερώτημα είναι: Γιατί; Ποιος πρόκειται να κερδίσει από μία τέτοια κατάσταση; Η παιδεία; Οι μαθητές; Οι γονείς; Το σχολείο; Ποιος; Τι θα κερδίσει η Κυβέρνηση και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. υποστηρίζοντας αυτόν τον νόμο, που πια δεν μπορεί να εφαρμοστεί; Υποστηρίζοντας ένα νόμο ο οποίος είναι ήδη νεκρός, όταν αυτός ο νόμος έχει δημιουργήσει αυτό το απίθανο χάος που έχει προκαλέσει;

Νομίζω ότι ο κάθε Βουλευτής και το κάθε στέλεχος της κυβερνητικής Πλειοψηφίας μέσα του έχει διαφωνήσει με τους χειρισμούς του Υπουργείου Παιδείας, για τον τρόπο που έχει χειριστεί αυτά τα προβλήματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Και είναι και τούτην την ώρα η ευκαιρία ο κύριος Υπουργός, ο κ. Αρσένης, να δώσει εκείνος τη λύση και να βγάλει από το αδιέξοδο και την παράταξη του και την παιδεία και τη χώρα. Να αποδεχθεί τις προτάσεις αναστολής του νόμου και έναρξης εθνικού διαλόγου, όχι για να γυρίσουμε πίσω, αλλά για να διορθώσουμε τα αντισυνταγματικά και για να καταργήσουμε τα ανεφάρμοστα.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι ο κύριος Πρωθυπουργός δεν έχει τη δύναμη να διαταράξει τις εσωκομματικές ισορροπίες. Αλλά δώστε εσείς τη λύση και κάντε το γενναίο βήμα διαλόγου.

Ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου με τη διαδικασία της πρότασης μομφής αποδοκιμάζει την κυβερνητική πολιτική στην παιδεία. Δεν μας ενδιαφέρουν οι τακτικές σκοπιμότητες της Νέας Δημοκρατίας και οι τακτικές σκοπιμότητες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Παίξτε τα γνωστά παιχνίδια της πόλωσης, τα γνωστά παιχνίδια, της εξουσίας και των επιρροών με σημαδεμένα ή κρυφά χαρτιά. Παίξτε αυτά τα παιχνίδια δεν γελάτε τον κόσμο, καταστρέφετε τον τόπο, καταστρέφετε τον ιστορικό χρόνο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλου)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η διαδικασία μομφής που συζητείται, μας δίνει τη δυνατότητα για

μία ακόμη φορά να πούμε: Ναι στην αναστολή του νόμου και την κατάργηση των εξετάσεων στη Β' λυκείου. Ναι στην έναρξη ενός αξιοπιστού διαλόγου για την αναγκαία δημοκρατική μεταρρύθμιση της παιδείας. Ναι στην αξιοποίηση των θεσμών του Ε.Σ.Υ.Π. και της Διακομματικής Επιτροπής Παιδείας. Ναι στη δημιουργία και αναζήτηση άλλων πολιτικών πρωτοβουλιών για την άμεση αντιμετώπιση της κρίσης, όπως η πρωτοβουλία που πρότεινα να βγει διακομματική επιτροπή από τη Βουλή και να αναλάβει την ευθύνη του διαλόγου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε χρονικά περιθώρια.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Όχι, στους ηγεμονισμούς και στους αυταρχισμούς της δήθεν κυβερνητικής αυθεντίας. Όχι στα παιχνίδια τακτικής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ευχαριστώ.

Ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Οι Βουλευτές πότε θα μιλήσουν, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είστε παλαιός συνάδελφος, περίπου όσο και εγώ. Αυτό το είπαμε πολλές φορές. Εάν θέλετε να βγάλουμε τους χρόνους, αν θέλετε να κάνουμε και κάποιες συγκρίσεις, θα δείτε ότι οι συνάδελφοι Βουλευτές τα τελευταία χρόνια μιλούν πάρα πολύ. Αυτό είναι το πρώτο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Σε αυτό συμφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεύτερον, πρόταση μομφής αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση. Δεν πρέπει να απαντήσει; Να μη λέμε λοιπόν μονίμως αυτό το πράγμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Εάν πρόκειται να απαντήσει όλη η Κυβέρνηση, τότε δεν υπάρχει χρόνος για κανένα Βουλευτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μάλιστα, περιορίζουν το χρόνο τους οι Υπουργοί στα δέκα και στα δεκαπέντε λεπτά. Μην τα αγνοούμε αυτά τα πράγματα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για δεκαπέντε, λεπτά λόγω πολλών βα!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Δώστε μου το χρόνο, κύριε Πρόεδρε, για να έχω τη γενναϊοδωρία να αφήσω αδιάθετο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Φοβούμαι ότι δεν θα σας αφήσει ο οίστρος σας και η ικανότητά σας να αφήσετε χρόνο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Δώστε μου τη χαρά να κάνω εγώ τη χειρονομία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε συζήτηση τέτοιου επιπέδου στη Βουλή και άρα ενώπιον του ελληνικού λαού έχει ένα πολιτικό πλαίσιο.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση, παίρνοντας την πρωτοβουλία να υποβάλει πρόταση μομφής κατά του Υπουργού Παιδείας ουσιαστικά κατά της Κυβέρνησης επέλεξε ένα δρόμο που είναι κατά τη γνώμη μου ακραίο δείγμα παλαιοκομματικού, υποκριτικού και ανιφαντικού, δηλαδή δημαγωγικού πολιτικού λόγου. Και λυπάμαι ιδιαίτερα, γιατί ο κ. Κωνσταντόπουλος, που μόλις εγκατέλειψε το Βήμα, συμπράττει και συμπλέει με τη Νέα Δημοκρατία καθώς με τα στομφώδη και γενικόλογα διλήμματα που έθεσε πριν από λίγο, διλήμματα δημαγωγικά, επιχείρησε να επιβάλει διχοτομήσεις και να ανοίξει μέτωπα, τα οποία θυμίζουν τις αλήθειες του βαρώνου Ντε Λα Παλίσ.

Μας κάλεσε να τοποθετηθούμε στο ερώτημα, αν είμαστε με τη νεότητα ή με το κατεστημένο, αν είμαστε με την αλήθεια ή με το ψέμα, αν είμαστε με το καλό ή με το κακό. Αυτό είναι το πρόβλημα της εκπαίδευσης; Αυτός είναι ο υποδειγματικός λόγος που πρέπει να διατυπώνεται εδώ, για να γίνεται αντιληπτός από τη νέα γενιά και από το σύνολο των Ελλήνων πολιτών;

Αλλά, θέλω να εξηγήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι εννοώ ανιφαντικός και υποκριτικός λόγος, λόγος δημαγωγικός που ευτελίζει -νομίζω- το επίπεδο της συζήτησης.

Είπε ο κ. Καραμανλής χθες στην ομιλία του ότι οι κυβερνήσεις δεν πρέπει να μεταβάλουν συχνά το πρόσωπο του Υπουργού Παιδείας, μεταβάλλοντας έτσι και την πολιτική τους κάθε φορά που αλλάξει ο Υπουργός Παιδείας και υποβάλλει το κόμμα του, με πρώτον υπογράφοντα τον ίδιο, πρόταση μομφής, ζητώντας απλά και μόνο την αλλαγή του προσώπου του Υπουργού Παιδείας. Λέει ο κ. Καραμανλής, υποτίθεται ρηματικά, -και το ίδιο λένε και τα κόμματα της ελλάσσονος Αντιπολίτευσης δυστυχώς- "καταδικάζουμε τις καταλήψεις ως μέθοδο" και ταυτόχρονα έρχονται εδώ και κλείνουν το μάτι στις καταλήψεις, ουσιαστικά ενισχύουν και ενθαρρύνουν το κλειστό σχολείο που έχει ως μόνο θύμα το μαθητή και την οικογένειά του. Και επικαλούνται την ύπαρξη καταλήψεων ως επιχείρημα για να διατυπώσουν ένα λόγο, ο οποίος είναι απλά και μόνο αντιπολιτευτικός.

Έρχεται ο κ. Καραμανλής και μας λέει: Δεν πρέπει οι κυβερνήσεις να υποχωρούν και να κάνουν μικρά δώρα, μικρές χειρονομίες ουσιαστικά "δωροδοκίας" στους μαθητές με βελτιώσεις και ταυτόχρονα ζητάει να ληφθούν μέτρα, τα οποία υπονομεύουν τη λογική ενός συστήματος, που μπορεί να βελτιωθεί μέσα από την εφαρμογή του, αλλά πάντα με ανοικτά σχολεία.

Το πιο σημαντικό όμως είναι η θεμελιώδης πολιτική αντίφαση. Υποτίθεται ότι η παιδεία, το εκπαιδευτικό ζήτημα, είναι το κατ'εξοχήν πεδίο της εθνικής συναίνεσης. Και η Αντιπολίτευση επιλέγει αυτό το πεδίο της συναίνεσης για να το κάνει πεδίο προνομιακής αντιπολίτευσης και σύγκρουσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο ερώτημα που έθεσε ο κ. Καραμανλής και ουσιαστικά τα επανέλαβε και πριν από λίγο ο κ. Κωνσταντόπουλος, "ποιος φταίει δήθεν για την κατάσταση αυτή; Φταίει η Κυβέρνηση ή φταίνε οι μαθητές;" εγώ θα απαντήσω με ένα άλλο ερώτημα: Ποιον συμφέρει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κατάσταση αυτή; Ποιον συμφέρει και ποιον δεν συμφέρει; Ας κάνουμε αυτό το απλό, πολιτικό, λογικό ερώτημα.

Το βέβαιο είναι πως η κατάσταση που διαμορφώνεται με κλειστά τα σχολεία δεν συμφέρει τους μαθητές, δεν συμφέρει τους γονείς, δηλαδή την κοινωνία, που καταβάλλει και το κόστος. Δεν συμφέρει πολιτικά την Κυβέρνηση. Και αν κάποιους συμφέρει, με την κακή έννοια του πολιτικού συμφέροντος, αυτοί είναι όσοι νομίζουν ότι με θύματα και ομήρους τα παιδιά προωθούν τα συνδικαλιστικά και πολιτικά τους συμφέροντα. Ποιος μπορεί να φταίει εάν δεν είναι αυτός που έχει συμφέρον από την κατάσταση που δημιουργείται;

Και εγώ να δεχθώ ότι υπάρχει μια υγιής νεανική αντίδραση, ότι υπάρχει ένα αυθόρμητο υπόστρωμα αντίδρασης των μαθητών, όπως συμβαίνει με κάθε παιδί δεκαπέντε, δεκαέξι χρόνων, αλλά πάνω στο υπόστρωμα αυτό καλλιεργείται μια συστηματική αντιπολιτευτική τακτική, που τελικά εγκλωβίζει, χρησιμοποιεί, εκμεταλλεύεται τα παιδιά. Γιατί πρέπει να ξεκινάμε από μία αφετηρία εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Τι είναι ο δεκαεξάχρονος μαθητής της Β' λυκείου; Είναι ιδιότητα το να είσαι δεκαέξι χρόνων μαθητής της Β' λυκείου; Είναι κοινωνική κατηγορία; Είναι επάγγελμα; Είναι συνδικαλιστική ταυτότητα; Έτσι αντιλαμβάνονται το ζήτημα τα παιδιά και οι γονείς τους; Όχι βέβαια.

Ευτυχώς, το να είναι κανείς δεκαέξι χρόνων στη Β' λυκείου είναι μια φευγαλέα, αλλά και ανεπανόρθωτη στιγμή στη ζωή ενός ανθρώπου. Και για τον δεκαεξάχρονο, που θεωρώ ότι έχει πολλές προσλαμβάνουσες παραστάσεις, που έχει καλλιεργημένα τα προσόντα του, που είναι πολύ πιο ικανός απ' ό,τι ήμασταν εμείς στην ηλικία του, ο χρόνος κυλάει με άλλο κριτήριο απ' ό,τι κυλάει για μας, απ' ό,τι κυλάει για τους γονείς, απ' ό,τι κυλάει για τους συνδικαλιστές, απ' ό,τι κυλάει για τα κόμματα της Συμπόλιτευσης και της Αντιπολίτευσης. Γιατί κάθε μέρα απώλειας για τον δεκαεξάχρονο είναι απεπαιστώνη. Για μας ο χρόνος ο πολιτικός ή ο συνδικαλιστικός ή ο δημοσιογραφικός αξιολογείται με άλλα κριτήρια και κυλάει με άλλα μέτρα και άλλα σταθμά και πρέπει να δούμε με πολύ μεγάλη ακρίβεια και ειλικρίνεια την κατάσταση που μας απασχολεί.

Ποια είναι η κατάσταση; Είναι, λέμε όλοι με μεγάλη ευκολία, η κρίση στην εκπαίδευση. Μα, πρόκειται για μια καθολική κρίση στην εκπαίδευση; Πρόκειται, δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μια επιλεκτική κρίση σε έναν από τους πολλούς συντελεστές του εκπαιδευτικού συστήματος. Τα κλειστά σχολεία είναι ένα ποσοστό των δημοσίων λυκείων και κατ' αποτέλεσμα και γυμνασίων όταν συστεγάζονται, ένα ποσοστό -πείτε όσο θέλετε- 40%. Αλλά υπάρχει το 60% των δημοσίων λυκείων που λειτουργεί.

Και το κρισιμότερο που πρέπει να μας προβληματίσει είναι: Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λειτουργούν ανεμπόδιστα όλα τα ιδιωτικά λύκεια; Γιατί εκεί δεν έχουμε καταλήψεις; Γιατί εκεί εφαρμόζεται ο νόμος; Γιατί, ενώ τα παιδιά δεν πηγαίνουν στο σχολείο, είτε επειδή το θέλουν είτε επειδή αναγκάζονται να μην πάνε, γιατί παρεμποδίζονται, πηγαίνουν ταυτόχρονα στα φροντιστήρια και έχουν την εντύπωση ότι αναπληρώνουν τα εκπαιδευτικά τους κενά;

Πώς μπορεί να ανεχθεί το πολιτικό σύστημα συνολικά, η κοινωνία, όλοι μας, ως πολίτες και ως γονείς, μια κατάσταση κατά την οποία λειτουργούν τα φροντιστήρια, λειτουργούν τα ιδιωτικά σχολεία, λειτουργούν τα περισσότερα λύκεια και δεν λειτουργούν ορισμένα, δημιουργώντας έτσι μια τεράστια εσωτερική ανισότητα; Και όχι ανισότητα διοικητική -αν θα δώσει ή δεν θα δώσει κάποιος εξετάσεις- αλλά ανισότητα γνωστική, ανισότητα παιδαγωγική.

Είναι δυνατό να αφήνουμε να διαρρηγνύεται η συνοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας και ταυτόχρονα να παράγονται τέτοιου είδους εσωτερικές ανισότητες; Είναι δυνατό να μην μπορούμε εμείς από εδώ να εξαποστείλουμε ένα πολιτικό μήνυμα ως Βουλή των Ελλήνων και να καθιστούμε αντικείμενο πολιτικής διαφωνίας τη λειτουργία της εκπαίδευσης, αυτή καθ' εαυτή τη λειτουργία;

Να το πω διαφορετικά. Ας αναρωτηθούμε με ειλικρίνεια. Γιατί άραγε η Κυβέρνηση, η οποιαδήποτε κυβέρνηση, αλλά εν προκειμένω η δική μας Κυβέρνηση, που έχει συγκεκριμένη πολιτική ταυτότητα, επιμένει στην εφαρμογή μιας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης; Γιατί το κάνει αυτό; Ποιο είναι το όφελος το οποίο προσδοκά; Δεν βλέπουμε ότι υπάρχει αντίδραση, κινητοποίηση, φθορά; Ποιο είναι το πολιτικό σκεπτικό, που θεμελιώνει την απόφασή μας να εφαρμόσουμε μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Το πείσμα ενός προσώπου; Όχι βέβαια. Θα ήταν απόλυτος πολιτικός παραλογισμός. Γιατί η Κυβέρνηση επιμένει; Η Κυβέρνηση επιμένει γιατί όλοι έχουμε συμφωνήσει, αλλά το ξεχνάμε, ότι στην κοινωνία, της πληροφορίας, στη μεταβιομηχανική κοινωνία, στη σύγχρονη κοινωνία που αντιμετωπίζει την παγκοσμιοποίηση σε όλες τις πλευρές της, το συγκριτικό πλεονέκτημα μιας χώρας, μιας κοινωνίας, μιας οικονομίας, όπως η ελληνική, κυρίως όπως η ελληνική, μπορεί να είναι μόνο η γνώση. Αυτό είναι το πρόσφορο και αποδοτικό κεφάλαιο.

Αν τώρα δεν κάνουμε τις επεμβάσεις που πρέπει, αν τώρα δεν επιβάλλουμε μεταβολές, ρυθμίσεις, διαρθρώσεις, τέτοιες μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα, που θα αναδείξουν το συγκριτικό πλεονέκτημα του λαού μας, των νέων παιδιών μας, της χώρας μας, τότε στον παγκόσμιο καταμερισμό είμαστε εξ ορισμού χαμένοι, ηττημένοι. Το μόνο κίνητρο της Κυβέρνησης είναι αυτό.

Ο παλαιοκομματισμός, η δημαγωγία έχει μια ασφαλή μέθοδο, έχει τη μέθοδο της ακινησίας. Μπορείς κάλλιστα να μην κάνεις τίποτα, να είσαι γενικώς συμπαθής, να καλλιεργείς την εικόνα σου, είτε συλλογικά είτε ατομικά, ουσιαστικά να κάνεις μια πολιτική καλών δημοσίων σχέσεων, να κάνεις αυτόν τον κακώς εννοούμενο συνδικαλισμό της πολιτικής, δηλαδή την άκριτη αποδοχή όλων των αιτημάτων, όλων των κοινωνικών ομάδων και φορέων, έχοντας ως μόνο στόχο να διεμβολίσεις το σύστημα, να ανατρέψεις κάποια στιγμή τους πολιτικούς και κοινοβουλευτικούς συσχετισμούς.

Μα αυτό έχει μέσα του στοιχεία πολιτικής ηθικής, για να ακολουθήσω τη λογική και την ορολογία του κ. Κωνσταντόπουλου; Είναι αυτό γενναιότητα και εντιμότητα; Είναι αυτό μια υπεύθυνη στάση στις παραμονές του 21ου αιώνα; Διαμορφώνει

αυτό την εκπαίδευση, τον εκπαιδευόμενο και τον πολίτη της νέας εποχής; Όχι βέβαια.

Η Κυβέρνηση ουσιαστικά έχει διατυπώσει και διά στόματος Πρωθυπουργού και διά στόματος του Υπουργού Παιδείας μια θέση. Ανοικτά σχολεία, εφαρμογή του συστήματος και ταυτόχρονα υπεύθυνη παρακολούθησή του ώστε να επέλθουν όλες οι αναγκαίες βελτιώσεις, που έχουν όμως εσωτερική συνοχή, συνάφεια, συστηματικότητα και που τελικώς όχι μόνο οδηγούν στην ολοκλήρωση του συστήματος, αλλά επιπλέον -και αυτό είναι το κρίσιμότερο- κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οδηγούν στην άρση των ανασφαλειών, που εξ ορισμού προκαλεί κάθε νέο σύστημα, όπου και αν εφαρμόζεται.

Εγώ αναγνωρίζω ότι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση όπως κάθε μεταρρύθμιση όχι μόνο εκπαιδευτική αλλά οποιουδήποτε είδους, δημιουργεί και παρερμηνείες και τριβές και ανασφάλειες. Εγώ, όπως όλοι μας στην Κυβέρνηση αναγνωρίζουμε ότι πρέπει οι απαντήσεις σε τρία ερωτήματα που θέτει η κοινή γνώμη να είναι σαφείς και καθαρές.

Τα ερωτήματα αυτά είναι:

Πρώτον: Μήπως το νέο σύστημα οδηγεί κάποιους μαθητές στην εγκατάλειψη του σχολείου, οδηγεί δηλαδή στον κίνδυνο κάποιος όχι απλά και μόνο να μην μπουκ στο πανεπιστήμιο, αλλά να μην αποκτήσουν και τίτλο απόλυσης από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ώστε να έχουν μια προοπτική απασχόλησης με το τυπικό αυτό προσόν;

Η απάντηση είναι: Όχι δεν υπάρχει κανένας τέτοιος κίνδυνος. Η πρόγνωση για τον αριθμό των αποφοίτων είναι ίδια με την πρόγνωση που υπήρχε και με το προηγούμενο σύστημα. Δηλαδή, ουσιαστικά, όλοι οι μαθητές πλην ελαχίστων οριακών περιπτώσεων απολύονται από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Δεύτερο ερώτημα: Υπάρχει αυτή η δεύτερη, η τρίτη, η νιοστή ευκαιρία; Η απάντηση που δίνει το Υπουργείο Παιδείας για κάθε καλόπιστο ακροατή ή αναγνώστη των κειμένων είναι ότι: Ναι, διασφαλίζεται η δεύτερη ευκαιρία.

Νομίζω ότι υποτιμήθηκαν οι ανακοινώσεις της 23ης Δεκεμβρίου, που έγιναν από το Υπουργείο Παιδείας, για τη δυνατότητα επανεξέτασης το Σεπτέμβριο και βεβαίως για τη δυνατότητα να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της Β' λυκείου, μόνο αν αυτός βελτιώνει τη συνολική εικόνα του μαθητή και όχι όταν είναι δυσμενέστερη η βαθμολογία της Β' λυκείου.

Όλα αυτά βεβαίως είναι αντικείμενο παρακολούθησης κατά την εφαρμογή του συστήματος και ιδίως κατά την πρώτη εφαρμογή του συστήματος. Επιπλέον δε, πρέπει να προσθέσουμε δύο στοιχεία, τα οποία κατά τη γνώμη μου είναι συγκλονιστικά.

Το πρώτο είναι το τραγικό δημογραφικό πρόβλημα της χώρας. Οι θέσεις των φοιτητών στα πανεπιστήμια και των αποφοίτων των λυκείων έρχονται και ταυτίζονται μέσα σε λίγα χρόνια, συμπίπτουν αριθμητικά, επειδή μειώνεται ο αριθμός των μαθητών. Και μειώνεται ο αριθμός των μαθητών, επειδή μειώνεται ο αριθμός των νέων Ελλήνων πολιτών, επειδή τα Ελληνόπουλα είναι λιγότερα απ' ό,τι ήταν πριν από ένα χρόνο, πριν από δέκα χρόνια.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Βεβαίως υπάρχει ένα άλλο σημαντικό στοιχείο, το οποίο και ο κ. Καραμανλής και ο κ. Κωνσταντόπουλος το διήλθαν αβρόχοις ποσί, ότι η είσοδος στο πανεπιστήμιο, η ελεύθερη πρόσβαση, φυσικά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ελεύθερη πρόσβαση σε όποια σχολή θέλουν. Διότι βεβαίως υπάρχει κλιμάκωση προσόντων και κλιμάκωση δυσκολίας σε όλον τον κόσμο. Με άλλα κριτήρια εισέρχεται στην ιατρική και με άλλα κριτήρια εισέρχεται ως πούμε, στις οικονομικές σπουδές. Αλλά το πανεπιστήμιο είναι μια, *communio universalis*. Το πανεπιστήμιο λειτουργεί και ως τέτοιο συνολικά και υπάρχουν σε πάρα πολλές χώρες θεσμοί, που διασφαλίζουν την εσωτερική κινητικότητα των φοιτητών, από τμήμα σε τμήμα και από σχολή σε σχολή με εσωτερικές διαδικασίες, ενώ ο κρινόμενος έχει την ιδιότητα του φοιτητή, δηλαδή του μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Η τρίτη μεγάλη ανασφάλεια είναι, αν το σύστημα παράγει ουσιαστικά την ανάγκη για περισσότερο φροντιστήριο, προκαλεί περισσότερα έξοδα, διευρύνει την παραπαιδεία.

Μα, αυτό κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορεί να είναι μία παροδική παρενέργεια του συστήματος από αταβισμό, από κεκτημένη ταχύτητα. Αυτό μπορεί να διορθωθεί μόνο όταν όλοι πειστούν με την εφαρμογή του συστήματος ότι το σχολείο επαρκεί για να προετοιμάσει και να εκπαιδεύσει το μαθητή. Μόνο όταν γίνει αντιληπτό ότι αλλάζει η νοοτροπία των εξετάσεων, ότι αλλάζει η φιλοσοφία των θεμάτων, όταν ο μαθητής μπορεί με ασφάλεια, έχοντας παρακολουθήσει το σχολείο, να διέλθει μέσα από την εξέταση που θα τον οδηγήσει στο να γίνει ακαδημαϊκός πολίτης και άρα να εισέλθει σε ένα σύστημα ενδοπανεπιστημιακής κινητικότητας ανάλογα με τα προσόντα του και τις ικανότητές του.

Θα μπορούσαμε να πούμε πολλά, αλλά το μεγάλο ερώτημα -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- είναι ποιους αντιπροσωπεύει η Βουλή, το κομματικό σύστημα. Τους μαθητές που θέλουν κατάληψη ή τους μαθητές που θέλουν να πάνε στο μάθημά τους; Τους καθηγητές που έχουν συνείδηση της ευθύνης τους και του λειτουργημάτων τους, ή εκείνους που προτάσσουν τη συνδικαλιστική ιδιότητά τους; Το γονιό που πληρώνει και που θέλει το παιδί του να μάθει γράμματα στο σχολείο, ή το γονιό που ενδοχόμενως δεν έχει πλήρη γνώση και δεν μπορεί να παρακολουθήσει τα ζητήματα; Τους εκφράζει λοιπόν όλους, υποτίθεται.

Πρέπει να εκφράσει η Βουλή των Ελλήνων το γενικό συμφέρον και άρα πρέπει από 'δω να εξέλθουμε με ένα μήνυμα, το οποίο να είναι καθαρό και αντιληπτό από όλους, από κάθε είδους μαθητή, από κάθε είδους καθηγητή, από όλους τους γονείς, από όλους τους πολίτες.

Και το σύνθημα αυτό, αν έχουμε γενναioφροσύνη, εντιμότητα, αν είμαστε πολιτικοί της εποχής μας, είναι ένα και μόνο, "ανοικτά σχολεία" και όλα τα άλλα θα προκύψουν.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Ο κ. Ορέστης Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση δυσπιστίας προς τον Υπουργό Παιδείας, όπως και κάθε ανάλογη πρόταση δυσπιστίας, είναι ασφαλώς πολιτική πράξη, που πρέπει να αναδεικνύει τις πολιτικές ευθύνες του Υπουργού ή της Κυβέρνησης, κατά της οποίας γίνεται η μομφή.

Εμείς πρέπει να σημειώσουμε πως η όποια πολιτική ευθύνη υπάρχει στο χώρο της παιδείας, για την κατάσταση που βρίσκεται σήμερα, αυτή βαρύνει το σύνολο της Κυβέρνησης και φυσικά ένα μεγάλο κομμάτι αυτής της ευθύνης βαρύνει τον επικεφαλής αυτού του τομέα, τον ίδιο τον Υπουργό Παιδείας.

Πριν από λίγες ημέρες, στην προ ημερήσιας διάταξης συζήτησης, τα κόμματα και η Κυβέρνηση για μια ακόμη φορά διετύπωσαν τις θέσεις τους σχετικά με το ν. 2525/97. Ήδη με εκείνη την ευκαιρία επιβεβαιώθηκε η στάση που κρατάει η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια σε κάθε κινητοποίηση. Τα τελευταία χρόνια δεν υπάρχει διεκδίκηση, δεν υπάρχει κινητοποίηση του ελληνικού λαού, όπου η Κυβέρνηση να μην την αντιμετωπίζει με μία τακτική αδιαλλαξίας, με μία τακτική απόρριψης μετωπικής των όποιων αιτημάτων.

Όταν μάλιστα θίγεται η πολιτική της από τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων και ιδιαίτερα όταν αυτές έχουν μαζικό χαρακτήρα και αντιπροσωπεύουν ευρύτερα στρώματα, τότε η Κυβέρνηση αρχίζει να πλαγιοκοπεί τους εργαζόμενους με διάφορα δημοσιεύματα, αρχίζει να συκοφαντεί την κατηγορία που βρίσκεται σε κινητοποίηση, αρχίζει με μία σειρά από αναλύσεις διαφόρων επιστημόνων να προσπαθεί να αποδείξει το άδικο αυτής της κινητοποίησης.

Κι αν και με αυτό τελικά δεν καταφέρει να αναδιπλώσει τους εργαζόμενους, να τους διαιρέσει, τότε προχωράει παραπέρα. Και τα τελευταία δύο χρόνια, ιδιαίτερα από τότε

που προσπαθεί να περάσει με γρήγορους ρυθμούς την πολιτική στόχευσή της να μπει στην ΟΝΕ, έχουμε συστηματικά πια την ποινικοποίηση αυτών των αγώνων. Επεμβαίνει για να σταματήσει αυτές τις κινητοποιήσεις ο κατασταλτικός μηχανισμός της Κυβέρνησης στο σύνολό του, ό,τι έχει στη διάθεσή της: ΜΑΤ, μηνύσεις, δικαστήρια. Το έχουμε πει και άλλοτε εδώ πέρα ότι δεν υπάρχει απεργία των εργαζομένων που να μη βγει παράνομη από τα δικαστήρια και είναι μοναδικό φαινόμενο στην Ευρώπη.

Πριν, όταν κινητοποιούντο οι εργαζόμενοι, οι συντηρητικές κυβερνήσεις, οι κυβερνήσεις της Δεξιάς για να δικαιολογήσουν την κατάσταση μπροστά στον ελληνικό λαό, αναφερόντουσαν στη σιωπηλή πλειοψηφία. Τα βάζω με αυτούς, γιατί είναι μία μειοψηφία, ενώ είμαι σίγουρος, είμαι βέβαιος, το βλέπω ότι η σιωπηλή πλειοψηφία είναι αντίθετη. Ακόμα προσέτρεχε τότε η Δεξιά στους αγανακτισμένους πολίτες για να διασπάσει το όποιο κίνημα. Αυτά τώρα τα αντικαταστήσατε εσείς με τον κοινωνικό αυτοματισμό.

Μη γελάτε, έτσι ακριβώς είναι. Και τα έχουμε δει αυτά στις τελευταίες μεγάλες κινητοποιήσεις όλων των εργαζομένων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο κινήθηκε η Κυβέρνηση και με το ζήτημα των κινητοποιήσεων της παιδείας. Χρησιμοποίησε όλα αυτά τα μέσα συστηματικά, μεθοδικά. Εδώ μάλιστα έγινε και ένα βήμα παραπάνω. Ενεργοποιήθηκαν συνήθειες και πρακτικές του κρατικού μηχανισμού, που είχαμε την εντύπωση ότι τουλάχιστον σε ορισμένους χώρους, όπως η παιδεία, έχουν περάσει ανεπισημειωμένα.

Άρχισαν να στέλνονται σημειώματα από τον κρατικό μηχανισμό. Σημειώματα που ασφαλώς έχουν ζητηθεί. Σημειώματα του τύπου ότι ο τάδε Βουλευτής παραβρέθηκε στο υπό κατάληψη λύκειο και οι καταληψίες τον άφησαν να μπει στο σχολείο. Σημειώματα που καταγγέλλουν συναδέλφους, μαθητές ή φοιτητές και αυτοί που τα κάνουν υποτίθεται ότι είναι εκπαιδευτικοί. Ορισμένα από αυτά τα σημειώματα κατατέθηκαν στη Βουλή. Κατατέθηκαν μάλιστα από τον ίδιο τον κύριο Πρωθυπουργό, αλλά και από τον Υπουργό Παιδείας. Ακόμα και σήμερα που μιλάμε δεν έχει γίνει αντιληπτή από την Κυβέρνηση η σοβαρότητα αυτών των πράξεών της, ίσως γιατί δεν θυμούνται πως κάποτε ανάλογα -κατά τα άλλα ανώδυνα- σημειώματα αποτελούσαν το αποδεικτικό υλικό για να ταλαιπωρούνται χιλιάδες πολίτες σε αυτήν τη χώρα. Αυτά τα σημειώματα μας έφεραν στο νου το σπουδαστικό τμήμα της Ασφάλειας, που οι περισσότεροι εδώ μέσα θυμάστε και αναρωτηθήκαμε γιατί; Γιατί τάχα να φέρουν και μάλιστα να καταθέσουν αυτά τα σημειώματα και να εκτεθούν τόσο ο κύριος Πρωθυπουργός όσο και ο κύριος Υπουργός Παιδείας; Αλλά πέρα από το να εκτεθούν οι ίδιοι, γιατί να εκθέσουν και τους υπαλλήλους τους;

Πιστεύω πως πέρασε θύμα της τακτικής που ακολουθούν να αποδίδουν τις όποιες αντιδράσεις του λαού μας σε κάποιο "δάκτυλο" -σε κάποιον τρίτο παράγοντα, για να το πω πιο κομπάζον- στον οποίο και προσπαθούν να ρίξουν την ευθύνη των αντιδράσεων του λαού μας. Και όπως συνήθως γίνεται σε τέτοιες περιπτώσεις, αυτός ο τρίτος βρέθηκε στο πρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδος. Στην προσπάθειά τους αυτή να δείξουν ότι ο υποκινητής είναι το ΚΚΕ, αναζήτησαν και βρήκαν στηρίγματα ακριβώς αυτά τα σημειώματα που μας διάβασαν. Και ήμασταν μάρτυρες εδώ σε αυτήν την Αίθουσα, σε αυτήν τη συζήτηση, Βουλευτών του κυβερνητικού κόμματος, που παραδέχονται ότι πάνε στα σχολεία.

Και αλίμονο αν ένας Βουλευτής δεν πάει στα σχολεία, αλίμονο εάν ένας Βουλευτής δεν πάει εκεί που υποφέρει ο λαός μας, εκεί όπου αγωνίζεται ο λαός μας, εκεί όπου προβλήματα ο λαός μας.

Γιατί αυτά τα σημειώματα δεν αναφέρονται σε αυτούς τους Βουλευτές, κύριε Υπουργέ; Να τι δημιουργείται και δεν το έχετε κατανοήσει. Θα το δείτε και σεις μπροστά σας αυτό, γιατί αυτά μένουν στους μηχανισμούς, μένουν στο κρατικό μηχανισμό.

Ποια όμως είναι η πραγματικότητα για το ΚΚΕ; Η πραγματικότητα είναι ότι εμείς, ναι, είμαστε αντίθετοι με την κυβερνητική πολιτική και την αντιπαλεύουμε με όλα τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας και μας δίδει τη δυνατότητα να έχουμε αυτή η κοινωνία. Το είδατε αυτό όταν συζητούσαμε την ψήφιση του ν. 2525/97. Είμαστε αντίθετοι.

Για καινούριο μας το λέτε;

Σας είπαμε και τότε ότι πέρα από το ότι είμαστε αντίθετοι με αυτό το νόμο και από τη σκοπιά τη δική σας να δείτε αυτόν τον νόμο, πάλι έχει προβλήματα. Δεν μπορεί να εφαρμοστεί, θα δημιουργήσει πρόβλημα.

Δυστυχώς δεν με παίρνει ο χρόνος να αναφερθώ σε μια σειρά από ζητήματα που έχουν σχέση με το πώς δημιουργήθηκε αυτό το κίνημα μέσα στα σχολεία, ενάντια σε αυτόν τον νόμο, για το πώς βρέθηκαν απροετοίμαστοι οι μαθητές και οι καθηγητές και για το πώς στα ιδιωτικά σχολεία ήταν όλοι προετοιμασμένοι. Γιατί όταν πηγαίνεις στο ιδιωτικό σχολείο υπάρχει και ο δάσκαλος και τα μέσα, ενώ στο δημόσιο σχολείο δεν υπήρχαν. Αυτό είναι χρόνιο πρόβλημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε βρεθεί στην κατάσταση που έχουμε βρεθεί.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να δείτε αυτήν την πραγματικότητα που έχει δημιουργηθεί. Το ποιος έχει δίκιο και το ποιος έχει άδικο δεν έχει σημασία. Έχει δημιουργηθεί μια πραγματικότητα, καταλήψεις, διαδηλώσεις και μάλιστα διαδηλώσεις τέτοιας μαζικότητας, που δεν έχουμε δει ποτέ στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Και μην μου πείτε τώρα ότι μάζεψε το ΚΚΕ τους οπαδούς του και τους έστειλε, γιατί σε κάποιο σχόλιο σε ένα ραδιόφωνο το άκουσα και αυτό.

Είναι καθαρό ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα μαθητικό κίνημα. Δεν κρίνω, εάν έχει σωστή ή λαθεμένη άποψη. Είναι γεγονός όμως ότι δημιουργήθηκε αυτό το κίνημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, να ολοκληρώσω τη σκέψη μου.

Εμείς σας έχουμε πει ότι θα έπρεπε να πάρετε πίσω αυτόν τον νόμο, να μην τον εφαρμόσετε. Σας έχουμε πει ακόμα ότι εάν δεν θέλετε να τον πάρετε πίσω, επειδή είναι το γόητρο της Κυβέρνησης, τότε αναστείλτε τον, ώστε να έχετε χρόνο να διορθώσετε ορισμένα πράγματα. Δεν θέλετε ούτε αυτό.

Εμείς σας λέμε να κάνετε μία κίνηση, έστω και την τελευταία στιγμή -άκουσα τις προτάσεις που κάνατε- μια ουσιαστική κίνηση προς την κατεύθυνση των εξετάσεων, προς την κατεύθυνση μιας πραγματικότητας που έχει δημιουργηθεί στα ΤΕΕ, που δεν έχουν διέξοδο. Είναι δύο σημαντικά ζητήματα, που θα μπορούσατε να τα δείτε και να δημιουργήσετε μέσα στους μαθητές, μέσα στο κίνημα της παιδείας, την αίσθηση ότι στα σοβαρά θέλετε να διορθώσετε αυτήν την κατάσταση. Στο χρόνο που θα δημιουργήσει αυτή η κίνησή σας, μια ουσιαστική τέτοια κίνηση, θα μπορούσατε να λύσετε παραπέρα τα προβλήματα της παιδείας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Αποστολίδης έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα συνθήματα που είδα να γράφεται αυτές τις μέρες από τους μαθητές είναι το εξής: "Δεν είναι τα βιβλία, δεν είναι οι βαθμοί, εκείνο που μας λείπει είναι η ζωή".

Νομίζω ότι μέσα από αυτό το μήνυμα εκφράζεται μία φωνή αγωνίας των νέων για το αύριο, που θα έπρεπε όλους να μας προβληματίσει για τις πραγματικές διαστάσεις, αν θέλετε, αυτού του μαθητικού κινήματος.

Το κεντρικό ερώτημα που νομίζω ότι ειπώθηκε από πολλούς εδώ είναι πώς θα μπορέσουμε να κερδίσουμε το μέλλον, το αύριο για τη χώρα μας, για την κοινωνία μας, για την νεολαία μας.

Πως θα αντέξουμε στον ανταγωνισμό της χώρας, για να μην παραγκωνιστούμε;

Νομίζω ότι οι αυριανές κοινωνίες θα είναι οι κοινωνίες της γνώσης. Ήδη τις τελευταίες δεκαετίες και ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία τον τελευταίο και κυρίαρχο λόγο έχουν οι κάτοχοι της γνώσης, αλλά και αυτοί που ελέγχουν τις τεχνολογίες αιχμής. Ανατρέπουν κοινωνικά, πολιτικά συστή-

ματα και σχηματισμούς, ανατρέπουν εκ βάθρων τις κοινωνίες και τις οικονομίες και στο επίκεντρο, το μοτέρ αυτής της μεγάλης αλλαγής με την τεράστια, αν θέλετε, κίνηση προς τα εμπρός, είναι η γνώση.

Νομίζω ότι εδώ, ο πολιτικός κόσμος αυτού του τόπου θα πρέπει να σταθεί με ειλικρίνεια, σοβαρότητα και υπευθυνότητα.

Η πρώτη διαπίστωσή μου είναι ότι η εικόνα αυτή που βλέπουμε σήμερα, είτε με τα αγροτικά στους δρόμους, στη Λάρισα επάνω, είτε με τα κλειστά σχολεία, είναι μια εικόνα που αδικεί τη χώρα μας, είναι μια εικόνα που οδηγεί τη χώρα μας στο πουθενά και αν δεν συνέλθουμε, για να δούμε σοβαρά πού πηγαίνουμε ως έθνος, ως οικονομία και ως κοινωνία, κάποια στιγμή θα βγούμε έξω, θα παραγκωνιστούμε και θα γίνουμε θεατές των εξελίξεων.

Αυτές οι γραμμές και τα παλαιά συνθήματα "εργάτες, αγρότες, μαθητές" νομίζω ότι δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα. Ο αγώνας της γροθιάς και της τραγιάσκας έχει ξεπεραστεί. Εμμένουμε ακόμη σε αυτές τις λογικές και σε αυτές τις μορφές πάλης, σε αυτές τις μορφές της κοινωνικής σύγκρουσης, τις τυφλές, τις μετωπικές και κάτω από το δέλεαρ του κάθε λογής λαϊκισμού και της μεγάλης κουβέντας;

Ήκουσα πραγματικά εδώ και από Αρχηγούς κομμάτων της Αντιπολίτευσης, που ιδιαίτερα σέβομαι, να λένε πολλά για τους στόχους, να λένε πολλά για τα όνειρα, να λένε πολλά για τις ελπίδες αυτής της χώρας, αλλά όταν έρχονται να ακουστούν προτάσεις, όταν έρχονται να ακουστούν τα μέσα, οι υποδομές, οι διαδικασίες, ένα προς ένα τα βήματα που θα μας οδηγήσουν εμπρός, ένα λιθαράκι το ένα πίσω από το άλλο αντί να χτίζουμε, πάμε στο μηδενισμό. Ψάχνουμε εξιλαστήρια θύματα. Να παραδώσουμε στην πυρά τον Αρσένη.

Νομίζετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι προσφέρουμε στον τόπο ή ότι προσφέρετε με αυτήν τη μετωπική λογική και τη μηδενιστική πολιτική;

Θα θυμίσω μια μεγάλη ρήση ενός Ιταλού πολιτικού, ο οποίος είχε πει ότι αν η πλειοψηφία του 50% μιας χώρας δοκιμάζει να κυβερνήσει και το άλλο 50% στέκεται απέναντι σε αυτήν τη διαχείριση, σε αυτήν την πορεία προς τα εμπρός, αυτή η χώρα πάει πίσω-μπρός. Ένα βήμα μπροστά, δύο βήματα πίσω. Και νομίζω ότι η ευθύνη είναι τεράστια στην Αντιπολίτευση με τον τρόπο που ασκεί, αν θέλετε, τα δικαιώματά της.

Με όλον το σεβασμό στον Αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας, πιστεύω ότι:

Πρώτον, ότι η πρόταση μομφής ενέχει υποκριτικά στοιχεία και θα το αιτιολογήσω αυτό.

Δεύτερον, ότι είναι γεμάτη από αντιφάσεις αυτή η διαδικασία και, τρίτον, ότι δεν υπάρχει καμιά πρόταση.

Γιατί είναι υποκριτική; Διότι η πρόταση μομφής τι επιδιώκει; Να πω ένα πολιτικό ρήγμα στην Κυβέρνηση; Αντιθέσεις; Να βγει εξιλαστήριο θύμα ο Αρσένης, μήπως δημιουργήσει προβλήματα στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στην Κυβέρνηση; Να πω ότι είναι θεμιτό σαν επιδίωξη, αν και ακραίος στόχος της Νέας Δημοκρατίας. Να πω ότι από τα καινούρια, φρέσκα πολιτικά προϊόντα, που σερβίρονται τώρα τις τελευταίες ημέρες από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, φοβάται η Νέα Δημοκρατία μπροστά στο star system, για να είναι αυτή στην επικαιρότητα, να είναι μπροστά, να μη γράφουν οι εφημερίδες για άλλα πράγματα, για να πάρει τις πρωτοβουλίες στα χέρια της; Να πω ότι είναι θεμιτός στόχος.

Τι δεν είναι θεμιτός στόχος, αγαπητοί συνάδελφοι; Δεν είναι θεμιτός στόχος αυτήν την ορμή, αυτήν την αγωνία για το αύριο των νέων, να προσπαθήσετε κατά παλαιοκομματικό και λαϊκίστικο τρόπο να την εκμεταλλευτείτε.

Να κάνετε πολιτικό ταμείο αυτής της σύγκρουσης, αν θέλετε, την οποία, δεν θα έλεγα ότι την υποδαυλίζετε. Είναι ένας κουρασμένος χώρος, ο χώρος της παιδείας. Και γιατί είναι κουρασμένος. Εγιναν προσπάθειες και από προηγούμενους συναδέλφους και από τον κ. Σουφλιά και από τον κ. Κοντογιαννόπουλο και από παλαιότερους και σήμερα γίνεται η μεγάλη προσπάθεια απ' αυτήν την Κυβέρνηση να υπάρξει μεταρρύθμιση στην παιδεία. Υπάρχει κανείς

συνάδελφος μέσα εδώ που πιστεύει ότι το δημόσιο σχολείο δεν πρέπει να μεταρρυθμιστεί από το νηπιαγωγείο μέχρι το πανεπιστήμιο; Γιατί αν υπάρχει, να πει πραγματικά ότι υπάρχει.

Δεύτερον, παρακολουθώ από την έδρα όλες αυτές τις ημέρες τη διαδικασία. Δεν έχω καταλάβει πραγματικά ποιες είναι οι μεγάλες διαφορές της Νέας Δημοκρατίας και των άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης. Ένα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, να καταλάβει ο Έλληνας πολίτης, ο μαθητής, ο γονιός, ο καθηγητής ποιες είναι οι διαφορές. Αλλά ξέρετε τι κάνετε, κύριοι συνάδελφοι; Τα παραπέμπετε στις καλές κενές κάποιου διαλόγου, είτε τον βαπτίζετε εθνικό το διάλογο είτε τον βαπτίζετε κοινωνικό και εδώ όμως υπάρχει υποκρισία. Γιατί στον εθνικό κοινωνικό διάλογο, που άνοιξε η Κυβέρνηση εδώ και ενάμιση χρόνο για το σύμφωνο ανάπτυξης, απασχόλησης στο χώρο της αγοράς εργασίας, στο χώρο των μεγάλων μεταρρυθμίσεων στις ΔΕΚΟ και στους άλλους χώρους, σιωπήσατε ή υπήρξαν και γραμμές κομμάτων, που έλεγαν ότι από άποψη αρχής δεν πρέπει να συμμετάσχουμε στο διάλογο και την ίδια στιγμή επικαλείστε το διάλογο. Αν είναι δυνατόν!

Είπα, λοιπόν, προηγούμενα ότι είναι γεμάτο αντιφάσεις οι προτάσεις σας. Παρακολουθήστε τι γινόταν με τα αγροτικά συλλαλητήρια. Όλα τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας ήταν μπροστά. Εγώ δεν λέω ότι τους υποδαύλιζαν τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας. Παρατηρείστε στο φοιτητικό κίνημα. Δεν είναι πρόταση να λές "παραιτήσου Υπουργέ". Πρόταση είναι και θάρρος ενός Αρχηγού να λέει ότι θα κάνουμε διάλογο με ανοικτό σχολείο. Όχι διάλογο με κλειστό σχολείο. Γιατί δεν νομίζω να υπάρχει διάλογος με κλειστό σχολείο. Δεν μπορεί να υπάρξει διάλογος με κλειστό σχολείο. Και αν πραγματικά αυτήν την πολύ απλή αλήθεια που ο κάθε πολίτης κατανοεί, δεν θέλουν τα πολιτικά κόμματα να την κατανοήσουν, τότε τι σημαίνει; Υποκρίνονται και αυτό επιβεβαιώνει την αναξιοπιστία απέναντι στον πολίτη και ασφαλώς, ο πρώτος που θα μας γυρίσει την πλάτη θα είναι ο νεολαϊκός, θα είναι αυτή η ευαίσθητη κεραία, το θερμομέτρο που δείχνει την τάση μιας κοινωνίας για το πού πραγματικά πάει.

Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα ειλικρινά να κάνω και μία αιχμή προς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Ένας μαθητής δεκαέξι χρονών που έρχονται οι κάμερες και έχει εθνικό ακροατήριο, γίνεται από τη μια στιγμή στην άλλη ήρωας, να δώσει συνέντευξη, να πει ότι εμείς θα κλείσουμε, να πει ότι εμείς θα τον κάψουμε τον Αρσένη, ποια είναι η αγωγή; Γιατί άκουσα προηγούμενως, τον κ. Κωνσταντόπουλο, να μιλάει για διαπαιδαγώγηση. Έχουν ισοπεδωθεί, κύριοι συνάδελφοι, γιατί το σχολείο δεν είναι μόνο η γνώση. Εάν η γνώση δεν συνοδεύεται με την αγωγή, εάν δεν έχει τα στοιχεία, τις αξίες ενός πολιτισμού που μας κράτησε χιλιετίες, αν αυτές οι αξίες ποδοπατούνται, ποιος σεβασμός θα υπάρξει ανάμεσα στο παιδί, στο μαθητή και στο δάσκαλο, στο δάσκαλο και στον Υπουργό, στον Υπουργό και σε οποιονδήποτε άλλο λειτουργό, μέσα στην ευαίσθητη μαθητική εκπαιδευτική κοινότητα;

Όταν ήδη υπήρξε ένα μεγάλο κίνημα προηγούμενα και μία σύγκρουση του εκπαιδευτικού κινήματος, γιατί είμαστε ριζωμένοι στο παλιό, στο κεκτημένο, γιατί νιώθουμε ασφάλεια, σιγουριά. Φοβόμαστε το καινούριο. Και όμως, αν δεν το ληστούμε για να πάμε μπροστά με βήματα τολμηρά, με βήματα αποφασιστικά, δεν θα μπορέσουμε να κερδίσουμε το μέλλον, για να δώσουμε πραγματικά σιγουριά και ασφάλεια στα νιάτα μας, στους μαθητές, που βροντοφωνάζουν.

Όσο για το αποτέλεσμα αυτής της πρότασης μομφής, πιστεύω ότι το μόνο που θα καταφέρετε, είναι να κάνετε μία γροθιά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την Κυβέρνηση. Γιατί αυτό το κίνημα που τόσα χρόνια κυβερνά, όποιοι νομίζουν ότι το βάζουν με την πλάτη στον τοίχο, θερμειύει, ζωντανεύει και ακριβώς αυτό το ζωντανό κίνημα είναι που θα δώσει τις μάχες των μεταρρυθμίσεων και θα παλαίψει για μια κοινωνία των γνώσεων και όχι για μια κοινωνία που θα επιβραβεύει τη μετριότητα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τσοβόλας έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακολούθησα, μετά τη χθεσινή ομιλία μου μέχρι σήμερα, τους υπουργούς που παρήλασαν από αυτό το Βήμα και περίμενα πράγματι μετά και από αυτά που είπα εγώ -και όχι μόνο εγώ- να δω από την Κυβέρνηση, διά στόματος των υπουργών, μια και ο κύριος Πρωθυπουργός θα μιλήσει στο τέλος, να διαδοσθάνεται την κρισιμότητα των στιγμών, τη μεγάλη κρίση που διέρχεται σήμερα το εκπαιδευτικό σύστημα και η κοινωνία.

Διαπίστωσα, όμως, με μεγάλη μου λύπη και το λέω με όλη την υπευθυνότητα που πρέπει να μας διακρίνει αυτές τις κρίσιμες στιγμές, ότι δεν καταλαβαίνει τίποτα η Κυβέρνηση. Δεν καταλαβαίνει τι γίνεται σήμερα στα σχολεία όλης της χώρας. Και προσπάθησε σήμερα η Κυβέρνηση -και όχι μόνο του ο Υπουργός της Παιδείας- διά του Υπουργού Παιδείας να μεθοδεύσει πρακτικές που πυροδότησαν ακόμα περισσότερο αυτό το οξυμμένο κλίμα που υπάρχει στην εκπαιδευτική κοινότητα, ΟΛΜΕ, καθηγητές, μαθητές, γονείς, κοινωνία.

Διερρωμάω, ειλικρινά, αν έχει οποιαδήποτε σχέση η Κυβέρνηση σήμερα και πρώτα και πάνω απ'όλα ο Πρωθυπουργός, με αυτά που τεκταίνονται στην κοινωνία και στα σχολεία. Δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα. Όταν ακούστηκαν αυτά που ακούστηκαν και χθες και πριν από λίγο από κορυφαίους υπουργούς, βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η αλαζονεία και η πλήρης αποστασιοποίηση από τη νεολαία, από τα πλατιά λαϊκά στρώματα, είναι μία πραγματικότητα.

Κάνω αυτήν την ύστατη στιγμή έκκληση, τρεις ώρες πριν κλείσει αυτή η διαδικασία -γιατί αύριο το πρωί θα είναι πολύ περισσότερο αργά- προς τον κύριο Πρωθυπουργό, να δώσει λύση εδώ και τώρα, απόψε. Και η λύση είναι μία και μοναδική: Να ανασταλεί η εφαρμογή των διατάξεων, που έχουν σχέση με την παρέμβαση που έκανε μέσω του ν. 2525/97 στις εξετάσεις, στο σύστημα των προαγωγών, στο Ενιαίο Λύκειο που έχει μετατραπεί σε διαρκές εξεταστικό κέντρο, μεταθέτοντας από το τέλος του λυκείου τις εξετάσεις και αυξάνοντάς τις στη Β' και Γ' λυκείου. Να αναστείλει, λοιπόν, αυτές τις διατάξεις.

Πρέπει να αντιληφθούν όλοι, όλα τα κόμματα, αν ενδιαφέρονται πράγματι να ανοίξουν τα σχολεία και να λυθεί αυτή η ανασφάλεια των μαθητών και των γονιών και να βρει πάλι την ηρεμία το σχολείο και η ελληνική κοινωνία, ότι δεν λύνεται το θέμα ούτε ανοίγουν τα σχολεία, όπως φαίνεται, αν δεν έχουμε οποιαδήποτε επαφή με την πραγματικότητα και με τη νοοτροπία της νεολαίας, την επαναστατικότητα που διακρίνει τη νεολαία. Πρέπει να αντιληφθούν όλοι ότι δεν λύνονται με κάποιες μεθοδεύσεις κυβερνητικού χαρακτήρα. Λύνονται μόνο με αναστολή και κλήση αμέσως σε τακτό διάλογο σε διάλογο κατά κύριο λόγο με την εκπαιδευτική κοινότητα, μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς.

Πραγματικά κατέπληξαν οι μαθητές στα παράθυρα που βγήκαν αυτές τις μέρες για την υπευθυνότητα, τη σοβαρότητά τους, την ύπαρξη θέσεων κόντρα στις λογικές που επί χρόνια οι μηχανισμοί της προπαγάνδας κάποιων Μ.Μ.Ε. και των διαφόρων οικονομικών συγκροτημάτων περνούσαν ότι οι νέοι μας δεν έχουν όραμα, δεν έχουν ιδανικά, δεν ξέρουν τι θέλουν, είναι η νεολαία των μπαρ κ.ο.κ. Κατέπληξαν κυριολεκτικά την κοινωνία και όλους εμάς εδώ που παριστάνουμε τους φωτισμένους.

Μία και μοναδική λύση υπάρχει: Και κάνω έκκληση πραγματική, γιατί δεν ενδιαφερόμεθα να ωφεληθούμε κομματικά απ' αυτήν την υπόθεση, την εθνική υπόθεση που λέγεται παιδεία, εκπαιδευτικό σύστημα και νεολαία. Η λύση είναι η αναστολή και ο άμεσος διάλογος, ώστε μέχρι το Μάη μήνα -όχι ατέρμων διάλογος, ατέρμονες συζητήσεις- μέσα από προτάσεις που θα κατατεθούν να υπάρξει κάποια κατάληξη.

Εμείς, επαναλαμβάνω για τρίτη φορά σ' αυτήν τη συζήτηση, δώσαμε συγκεκριμένες προτάσεις. Μα, επιτέλους σταματήστε, κύριοι της Κυβέρνησης και του ΠΑΣΟΚ, να λέτε ότι δεν υπάρχουν προτάσεις και κρύβουν τη γύμνια τους. Πάρτε και διαβάστε τις προτάσεις ογδόντα και μιας σελίδας που κατέθεσα στη Βουλή και

είναι κτήμα όλων των Βουλευτών πλέον ως υπεύθυνο κόμμα που είναι το ΔΗ.Κ.ΚΙ. Μέχρι το Μάιο λοιπόν να υπάρξουν οριστικές αποφάσεις. Ασφαλώς να γίνει γόνιμος διάλογος και εκεί θα φανεί η γύμνια όποιων κομμάτων της Αντιπολίτευσης, αλλά και του κυβερνώντος κόμματος, δεν έχουν προτάσεις, γιατί δεν έχουν πολλά απ' αυτά καθόλου προτάσεις και κυρίως δεν έχει πρόταση συνολική για την παιδεία και την εκπαίδευση η ίδια η Κυβέρνηση και το νέο ΠΑΣΟΚ. Ας παρουσιάσει όπως παρουσίασε το ΔΗ.Κ.ΚΙ. και να καταθέσει στη Βουλή να τη μελετήσουμε όλοι ποια είναι η συνολική εξειδικευμένη πρόταση ως προς τη φιλοσοφία για την παιδεία, για τις αξίες, το όραμα, την προοπτική, τον τύπο της κοινωνίας, τον τύπο του ανθρώπου αλλά και ποιες είναι οι συγκεκριμένες προτάσεις για την προσχολική αγωγή, για την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, για την τεχνική εκπαίδευση που τη διαλύει ολοκληρωτικά με τις ρυθμίσεις που έκανε. Ποια είναι επίσης γενικά για τα τεχνολογικά ιδρύματα τα οποία υποβαθμίζονται συνεχώς αντί να αναβαθμίζονται. Έτσι και μόνο μπορεί να λυθεί το θέμα. Αλλιώς περιμένετε από τη Δευτέρα νέα ένταση αν δεν εκμεταλλευτείτε αυτήν τη στιγμή αυτήν την ευκαιρία και θα γίνει αποκλειστικά υπεύθυνοι αυτών που θα επακολουθήσουν. Η νεολαία πλέον δεν κάνει πίσω. Ό,τι και να τους πει, και όσες απειλές κι αν τους κάνει η Κυβέρνηση, ο Πρωθυπουργός, ότι και αν τους πουν τα κόμματα, όση προοπτικά και να καταβάλουν τα κόμματα -όποια λειτουργούν έτσι- να καπελώσουν, όπως ειπώθηκε δήθεν από την Κυβέρνηση, δεν κάνει πίσω πλέον η νεολαία, διότι την αφήσατε μέσα απ' αυτήν την πρακτική σας, μέσα απ' αυτές τις μεθοδεύσεις, μέσα από τις συνεχείς επιθέσεις προς μαθητές και καθηγητές, να οδηγηθούν στο κλείσιμο.

Και επειδή πολύς λόγος γίνεται αυτές τις μέρες και πριν από λίγο ότι τι λένε τα κόμματα για τις καταλήψεις, σας λέγω να αφήσετε τα ψευτοδιλήμματα, να αφήσετε τον αποπροσανατολισμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά κυρίως της Κυβέρνησης, αυτή την πολιτική που εσείς εφαρμόζετε, αλλά και η Νέα Δημοκρατία, είναι η νεοφιλελεύθερη πολιτική που δημιουργεί θύματα κυρίως στο χώρο της νεολαίας μέσα από ανεργία, μέσα από απογοητεύσεις, μέσα από μελαγχολία, μέσα από τη μη παροχή οράματος.

Δεν μπορεί να είναι όραμα που να ενεργοποιεί τη νεολαία, κυρίως τη νεολαία και όλο το λαό το να πιάσουμε τους πέντε ονομαστικούς δείκτες του Μάαστριχτ, αδιαφορώντας για την ανεργία που καλπάζει κάθε χρόνο που περνάει. Αδιαφορώντας για τους θανάτους που επέρχονται από τη χρήση ναρκωτικών, αδιαφορώντας για την αύξηση της παραβατικότητας και της εγκληματικότητας. Τα σχολεία κλείνουν, η κοινωνία επαναστατεί ακριβώς λόγω αυτής της απάνθρωπης πολιτικής των αριθμών, των κυβερνήσεων των λογιστών που ενδιαφέρονται μόνο για τους αριθμούς. Απονευρώνουν την πολιτική και την κοινωνία, αποϊδεολογικοποιούν την πολιτική και την κοινωνία και ακριβώς είναι νομοτελειακή η κατάληξη, το κλείσιμο των δρόμων, που κανένας δεν το θέλει, αλλά όμως ξέρει ότι αυτό είναι κατάληξη, -η ίδια η Κυβέρνηση και η Αξιωματική Αντιπολίτευση- αυτής της απάνθρωπης νεοφιλελεύθερης πολιτικής που πολλαπλασιάζει τα κέρδη των μεγάλων ενώ οδηγεί τη νεολαία, τους αγρότες, τους μικρομεσαίους, τους συνταξιούχους, τους μισθωτούς, τους ανθρώπους των γραμμάτων, της τέχνης και του πολιτισμού, κάθε μέρα και σε μεγαλύτερη απόγνωση, πολλαπλασιάζοντας τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Σταματήτε, λοιπόν, να λέτε ότι δήθεν θέλετε ανοιχτά σχολεία. Δεν θέλετε ανοιχτά σχολεία, γιατί η πολιτική σας -και εσάς και της Νέας Δημοκρατίας-ένα και μόνο φέρνει: Κλειστά σχολεία, κλειστούς δρόμους, που ασφαλώς κανένας δεν εύχεται, αλλά όμως που εσείς μέσα από αυτήν την πολιτική το επιδιώκετε.

Εμείς ως ΔΗ.Κ.ΚΙ., επειδή μας ενδιαφέρει μόνο το πως θα υπάρξει λύση στο πρόβλημα, που θέτει σε ανασφάλεια και αγωνία γονιούς, μαθητές και όλη την κοινωνία, δεν θα πάρουμε ακόμη θέση για την πρόταση τη συγκεκριμένη. Περιμένουμε

την ύστατη στιγμή των υπόλοιπων τριών ωρών, μήπως βάλει μυαλό η Κυβέρνηση επιτέλους. Και μετά, ανάλογα με την τοποθέτηση που θα κάνει ο Πρωθυπουργός, αν η τοποθέτηση είναι η αποδοχή της πρότασης, ώστε αύριο το πρωί να υπάρξει λύση στο πρόβλημα, τότε θα είναι άλλη η θέση μας, ενώ αν δεν πάρει τέτοια θέση θα είναι τελείως διαφορετική η θέση.

Δεν κάνουμε μικροπολιτική και το αποδείξαμε και με την κατάθεση της συνολικής μας πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Τσοβόλα.

Ορίστε, κύριε Βαρβιτσιώτη έχετε το λόγο για δέκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με βαθύτατο αίσθημα ευθύνης ανεβαίνω στο Βήμα αυτό για δύο κυρίως λόγους. Ο πρώτος είναι γιατί εγκλείται ο Υπουργός Παιδείας, γεγονός πρωτοφανές στα κοινοβουλευτικά μας χρονικά. Και εγκλείται για ένα θέμα τεράστιας εθνικής σημασίας για την πολιτική του στην παιδεία.

Ο δεύτερος λόγος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γιατί έχω διατελέσει τρία χρόνια Υπουργός Παιδείας και αισθάνομαι την ανάγκη και την υποχρέωση να καταθέσω τη δική μου μαρτυρία στο Σώμα αυτό.

Θα μπορούσα πολύ εύκολα να αντικρούσω τον πολιτικό και όχι ουσιαστικό λόγο του Υπουργού Πολιτισμού. Ο κ. Βενιζέλος δεν μας είπε τίποτα. Πλαισίωσε το λόγο του με ωραίες εκφράσεις αλλά επί της ουσίας ήταν ανύπαρκτος. Θα τον κρίνω όμως με επιείκεια, με πολύ μεγάλη επιείκεια, γιατί θα τον κρίνουμε αυστηρά την επόμενη εβδομάδα, όταν θα είναι ο επόμενος Υπουργός Παιδείας.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): 'Ονειρα βλέπεις, Γιάννη!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Επανερχομαι όμως επί της δικής μου μαρτυρίας.

'Όταν ανέλαβα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργείο Παιδείας το 1977 η κατάσταση στην ανωτάτη παιδεία ήταν χαώδης. Η φοιτητική νεολαία είχε πλήρως κομματικοποιηθεί. Η κομματικοποίηση βρισκόταν σε πλήρη έξαρση και κάθε έννοια πανεπιστημιακής παιδείας είχε καταλυθεί. Θα έλεγα ότι η νεολαία του ΠΑΣΟΚ και η νεολαία του Κομμουνιστικού Κόμματος τότε κυριαρχούσαν στα αμφιθέατρα.

Αξιζει να σημειώσω ότι το ποσοστό της δικής μας νεολαίας στις εκλογές τις φοιτητικές ανήρχετο σε μονοψήφιο αριθμό.

Οι νεολαίες αυτές επέβαλαν το ρυθμό της πανεπιστημιακής διδασκαλίας, το ρυθμό της πανεπιστημιακής ζωής. Επέβαλαν ουσιαστικά τις επιθυμίες τους και τις επιδιώξεις τους. Οι καθηγητές ζούσαν κάτω από ένα κλίμα τρόμου, ένα κλίμα φοβίας, ένα κλίμα που δεν έχει καμία σχέση με την πανεπιστημιακή διαδικασία. Εξητράτο από τις νεολαίες αυτές εάν οι καθηγητές θα έκαναν μάθημα, εάν οι καθηγητές θα δίδασκαν, εάν θα μπορούσαν να μπουν στην Αίθουσα. Η αντιγραφή ήταν καθολικό φαινόμενο και ήταν αδιανόητο σε καθηγητή να απορρίψει φοιτητοπατέρα. Είχε επικρατήσει τότε το λεγόμενο "συνδικαλιστικό πέντε".

Δεν έχω το χρόνο, ούτε είναι του παρόντος, να αναφερθώ σε δύο συνομιλίες που είχα με τον τότε πρόεδρό σας τον Ανδρέα Παπανδρέου. Προ αυτής της καταστάσεως η Κυβέρνηση αποφάσισε να βάλει μία τάξη στα φοιτητικά πράγματα, να σταματήσει το φαινόμενο των αιώνιων φοιτητών και να εκλογικεύσει, θα έλεγα, την πανεπιστημιακή διαδικασία.

Ειδικότερα θέλω να σημειώσω, ότι τα μέτρα που τότε με το ν. 815 θεσμοθετήθηκαν δεν αφορούσαν τους ήδη φοιτώντες στα πανεπιστήμια. Αφορούσαν εκείνους που μετά την έναρξη της εφαρμογής του νόμου θα εισήρχοντο σε αυτά.

Παρά ταύτα, όμως, από την αρχή της πανεπιστημιακής χρονιάς, τον Οκτώβριο του 1978, άρχισαν οι φοιτητικές κινητοποιήσεις με συλλαλητήρια, με συγκεντρώσεις, με διαδηλώσεις, κινητοποιήσεις όπου πρωταγωνιστούσαν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλοί από τους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ που βρίσκονται αυτήν τη στιγμή στα έδρανα της Συμπολιτεύσεως. Κινητοποιήσεις τις οποίες ενίσχυσε τότε ο ίδιος ο Ανδρέας Παπανδρέου με δηλώσεις. Κινητοποιήσεις που υπεστήριξε κάτω από το μανδύα της πανεπιστημιακής του ιδιότητας του και ο σημερινός

Πρωθυπουργός.

Που οδήγησαν, λοιπόν, αυτές οι κινητοποιήσεις; Οδήγησαν σε πλήρη αδυναμία πανεπιστημιακής διδασκαλίας. Οδήγησαν ουσιαστικά σε κατάργηση κάθε έννοιας πανεπιστημιακής μορφώσεως. Και επαναλαμβάνω ότι γι' αυτούς οι οποίοι διαμαρτύροντο, δεν ανεφέροντο τα μέτρα. Ανεφέροντο γι' αυτούς που μετέπειτα θα εισήγοντο.

Προσπάθησα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνω μία ενημέρωση της κοινής γνώμης. Η ενημέρωση είχε αποτελέσματα. Πανεπιστημιακοί δάσκαλοι υψηλού επιπέδου, που δεν άνηκαν και δεν ανήκουν στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας, στήριξαν τα μέτρα. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης -τότε μόνο εφημερίδες υπήρχαν- στήριξαν τα μέτρα χωρίς, όμως, ουσιαστικό αποτέλεσμα. Δεν χρησιμοποιήσαμε τότε ούτε αστυνομικές δυνάμεις ούτε ζητήσαμε εισαγγελικές παρεμβάσεις.

Παρά ταύτα, όταν είδα, σαν υπεύθυνος Υπουργός, ότι παρά τις προσπάθειες το κύμα της φοιτητικής αντιδράσεως αντί να καλμάρει, οξύνετο περισσότερο, εισηγήθηκα στον τότε Πρωθυπουργό Κωνσταντίνου Καραμανλή δύο μέτρα. Το πρώτο ήταν η αναστολή του ν. 815. Και δεύτερον του είπα "εάν διευκολύνει η δική μου παραίτηση από το Υπουργείο Παιδείας θέτω την παραίτησή μου στη διάθεσή σας". Πράγματι, κυρίες και κύριοι, ο ν. 815 πάγωσε.

Διερωτώμαι: Η τότε Κυβέρνηση υπέστη ήττα ή αντίθετα ανέβηκε στην κοινή συνείδηση; Μπορεί εγώ προσωπικά -και το λέω αν θέλετε με πλήρη έκφραση ειλικρίνειας- να ηττήθηκα, αλλά ποτέ, σε καμία περίπτωση, δεν προέβλεπα ούτε το πείσμα μου ούτε τους μικροεγωισμούς μου. Αποδείξαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μόνο το αίσθημα ευθύνης ήταν εκείνο που κατεύθυνε τις ενέργειές μας.

Προσπαθείτε -θα έλεγα ανεπιτυχώς- να πείσετε τον ελληνικό λαό ότι όλοι είμαστε το ίδιο γιατί αυτό σας συμφέρει. Σας απέδειξα τώρα το αντίθετο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Στη δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι είμαστε ίσοι, αλλά δεν είμαστε όλοι ίδιοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αντιλαμβάνομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη δυσχερή θέση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Δεν είναι ευχάριστο ολόκληρη η εκπαιδευτική κοινότητα να είναι εναντίον σου. Δεν είναι ευχάριστο να γίνονται συλλαλητήρια της εκτάσεως, του όγκου και του παλμού των χθεσινών συλλαλητηρίων σε όλη την Ελλάδα. Δεν είναι ευχάριστο να καίνε τα ομοιώματά σου. Δεν είναι ευχάριστο -και αυτό αν θέλετε είναι το πιο σημαντικό- να βγαίνει μια έγκυρη εφημερίδα της Συμπολιτεύσεως η "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" και χθες με ένα άρθρο, το οποίο σας συνιστώ να διαβάσετε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του δημοσιογράφου κ. Ρουμπάτη να λέει ότι ο κ. Αρσένης είναι αποτυχημένος απ' όπου και αν πέρασε.

ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (Από το Π.Α.Σ.Ο.Κ.): Γιατί να το διαβάσω;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Διαβάστε το, κυρίες συνάδελφε. Δεν χάθηκε ο κόσμος, αν το διαβάσετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Όλα τα διαβάζουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Το είπα, επειδή ο κύριος συνάδελφος είπε "γιατί να το διαβάσω".

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και τι είναι ο κ. Ρουμπάτης, Θεός;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Θεός δεν είναι. Είναι δημοσιογράφος και η εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" ανήκει σε χώρο συγγενικό σας, κυρίες Υπουργέ της Δικαιοσύνης.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έχει ελεύθερη γνώμη ο καθένας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Εγώ να δεχθώ, χάριν της συζητήσεως, με ρητορική υπερβολή, αν θέλετε, ότι ο κ. Αρσένης έχει δίκιο σε όλα, πράγμα που βεβαίως δεν το πιστεύω. Απέτυχε όμως, ο κύριος Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων -και αυτή είναι η κατηγορία που θα τον βαρύνει- να πείσει όλη την εκπαιδευτική κοινότητα ότι έχει

δίκιο. Και εδώ έγκειται η μεγάλη του αποτυχία!

Περίμενα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τον κ. Αρσένη, την πρώτη ημέρα της συζήτησής που ανέβηκε στο Βήμα της Βουλής, αλλά και χθες, να δείξει γενναιότητα.

Τι θα έκανα εγώ; Θα ανέβαινα στο Βήμα της Βουλής και θα έλεγα: Πιστεύω στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Πιστεύω ότι έχω δίκιο. Το μέλλον θα με δικαιώσει. Αλλά σήμερα, παραιτούμαι.

Αντ' αυτού, τι έκανε ο κ. Αρσένης; Προσπάθησε με υπεροψία, αλαζονεία και άκρατο εγωισμό να στηρίξει μια αδιέξοδη και εσφαλμένη πολιτική.

Θα προβεί, λέει, απόψε -και ψιθυρίζεται σε όλους τους δημοσιογραφικούς κύκλους και εδώ, στο περιστύλιο- ο κύριος Πρωθυπουργός σε παραχωρήσεις και υποχωρήσεις. Εκεί είναι το πρόβλημα; Επαναλαμβάνω: Εκεί είναι το πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Το πρόβλημα είναι ότι μια χρονιά πήγε χαμένη για τη νεολαία μας. Για μια χρονιά η νεολαία μας στερήθηκε τη μόρφωσή της, στερήθηκε τα εφόδιά της για το μέλλον το δικό της.

Είναι όμως, μόνον ευθύνη του κυρίου Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων; Δεν είναι και ευθύνη και του ίδιου του Πρωθυπουργού, που στηρίζει αυτήν την αδιέξοδη πολιτική και τον Υπουργό του; Απέδειξε με τη στάση του ο κ. Σημίτης, ότι δεν έχει τη γενναιότητα ηγέτη. Μπορεί να είναι ικανός στις ίντριγκες, να παίρνει ψήφους στο συνέδριο. Μπορεί να είναι ικανός στο να "μανουβράρει" εσωκομματικές διαφωνίες. Αλλά δεν έχει την ικανότητα να είναι Πρωθυπουργός της χώρας!

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. - Κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κλείσω παραφράζοντας τους στίχους τους Κάλβου. "Αρετήν και τόλμην θέλει η ελευθερία" λέει ο Κάλβος. Εγώ λέω ότι αρετήν και τόλμην θέλει η δημοκρατία! Και εσείς δεν διαθέτετε ούτε αρετήν ούτε τόλμην.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Η Υπουργός Ανάπτυξης κ. Βάσω Παπανδρέου έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τι γίνεται, όλη η Κυβέρνηση θα μιλήσει, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Δικαιούνται και οι Υπουργοί από το Σύνταγμα να μιλήσουν. Και είναι εγκαλούμενη η Κυβέρνηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Και εμείς, πότε θα μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Σας παρακαλώ. Μα, το δικαίωμα που έχει εκ του Συντάγματος, μπορείτε να το αναιρέσετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Εμείς δεν το έχουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Και εσείς το έχετε εκ του Κανονισμού.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μπορείτε να μου πείτε, πόσοι Βουλευτές θα μιλήσουν σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Όσοι προφθάσουν.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ'αρχήν να εκφράσω τη λύπη μου για το γεγονός ότι η Βουλή αναγκάζεται μετά από πρόταση της Νέας Δημοκρατίας να συζητεί για την εκπαίδευση διά της πλαγίας.

Συζητούμε για την εκπαίδευση στη χώρα μας που είναι κατά τη γνώμη μου το πιο σημαντικό, το κρίσιμότερο ζήτημα για τον

Ελληνισμό, για τις επόμενες δεκαετίες με βάση την πολιτική συγκυρία, τις κομματικές σκοπιμότητες και τους εσωκομματικούς συσχετισμούς.

Είναι επίσης λυπηρό το γεγονός ότι συζητούμε σήμερα εδώ μέσα σε μία ατμόσφαιρα έντασης που έχει προκληθεί από τα χθεσινά συλλαλητήρια εναντίον του νόμου. Δεν αρκεί η καταδίκη των γνωστών επεισοδίων, δεν αρκεί η έκφραση λύπης για τους τραυματίες, δεν αρκεί η ντροπή που πιστεύω ότι όλοι νοιώθουμε για τα γεγονότα που συνέβησαν χθες σε καθεστώς πλήρους δημοκρατικής νομιμότητας. Δεν αρκούν τα λόγια, πλέον δεν αρκούν οι πράξεις.

Ο πολιτικός κόσμος της χώρας οφείλει να ζητήσει συγνώμη στις επόμενες γενιές της πατρίδας μας. Οφείλουμε όλοι να αναγνωρίσουμε ότι υπάρχει ευθύνη. Και αυτή η ευθύνη μπορεί να κατανέμεται αναλόγως της συμμετοχής καθενός στα τεκταινόμενα, αλλά δεν έχει να κάνει μόνο με τη νομή της εξουσίας.

Ας μιλήσουμε επιτέλους ανοικτά σ'αυτήν την Αίθουσα. Ας μιλήσουμε για το ρόλο ορισμένων φοιτητών συνδικαλιστών στην εκλογή πρυτάνεων. Ας μιλήσουμε για τα απίθανα σε ορισμένες περιπτώσεις κοινοτικά προγράμματα που αναλαμβάνουν μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Ας μιλήσουμε για τη διασπάθιση πόρων, ας μιλήσουμε για τις κομματικές οργανώσεις στα σχολεία. Ας μιλήσουμε για όλα εκείνα που τα τελευταία χρόνια συνιστούν τις αγκυλώσεις της εκπαίδευσης στη χώρα μας. Ας μιλήσουμε τέλος για τη λογική της ήσσονος προσπάθειας με την οποία έχουμε διαποτίσει τη νέα γενιά της πατρίδας μας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Εσείς το κάνατε αυτό.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Ανάπτυξης): Ίσως αυτό το τελευταίο να είναι και το σημαντικότερο, αλλά και το πιο επικίνδυνο.

Ας αναλογισθούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις τεράστιες προσπάθειες που έκανε ο ελληνικός λαός τα τελευταία χρόνια, ώστε να προλάβουμε το τρένο της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Πράγματι, χρειάστηκαν πολλές θυσίες, όχι πάντα δίκαια κατανοημένες, από τον ελληνικό λαό. Για να φθάσει η ελληνική οικονομία στο επίπεδο που είναι σήμερα. Μειώσαμε το έλλειμμα, μειώσαμε τον πληθωρισμό, μειώσαμε το χρέος, μειώνουμε τα επιτόκια. Σε μικρό διάστημα θα μπορούμε να είμαστε μέλη του κλαμπ του ΕΥΡΩ.

Όπως έχω κατ'επανάληψη πει αυτή η εξέλιξη δεν είναι μόνο παρά ένα βήμα. Δεν είναι η κατάληξη των προσπαθειών μας, αλλά μία νέα αρχή υπό πολύ καλύτερους όρους.

Πρέπει ωστόσο να συνειδητοποιήσουμε ότι όλες αυτές οι θυσίες του ελληνικού λαού, όλες αυτές οι προσπάθειες θα αποδειχθούν μάταιες αν εκτός από το πεδίο της οικονομίας δεν κατορθώσουμε να συγκλίνουμε και στο πεδίο της εκπαίδευσης, να αντιληφθούμε ότι οι εξελίξεις από το 1989 και μετά είναι τόσο ραγδαίες, είναι τόσο απρόβλεπτες που δημιουργούν σε καθημερινή βάση ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον που μεταλλάσσεται ταχύτατα.

Αλίμονο δε σε εκείνη την κοινωνία που δεν έχει τα εφόδια για να αντιμετωπίσει τις νέες συνθήκες του γενικευμένου ανταγωνισμού. Και αυτά τα εφόδια δεν είναι άλλα από την εκπαίδευση.

Δυστυχώς, μέσα στις τεράστιες αλλαγές που συνέβησαν στην Ελλάδα από το 1980 και μετά δεν αναγνωρίσαμε στον απαιτούμενο βαθμό την τεράστια αξία που θα είχε η συνειδητοποίηση αυτής της σκληρής αλήθειας. Προτιμήσαμε τη σιγουριά της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου μέσω των κοινοτικών επιδοτήσεων και των κοινοτικών προγραμμάτων.

Μείναμε στη μερική αναδιανομή του εισοδήματος, που έγινε με ευθύνη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και είμαστε υπερήφανοι για αυτήν την εξέλιξη. Δεν προχωρήσαμε όμως ως το τέρμα. Δεν κατορθώσαμε να φθάσουμε στη βάση των ανισοτήτων που είναι η εκπαίδευση. Αντίθετα, κολακεύσαμε διαχρονικά τις νέες γενιές, αρνηθήκαμε για λόγους δικής μας ευκολίας, για λόγους δικής μας νοοτροπίας και αντίληψης για λόγους δικής μας αδυναμίας και έλλειψης τόλμης να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα. Μιλώ σε πρώτο πληθυντικό πρόσωπο μίας και αυτή η στάση αυτή τη φορά αφορά όλους τους χώρους σε αυτήν την Αίθουσα.

Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Γενιές που δεν εμπιστεύονται

τις δυνατότητές τους γιατί δεν τους επιτρέψαμε να έχουν δυνατότητες. Γενιές που δεν γνωρίζουν τι απαιτούν, γνωρίζουν όμως πώς να το διεκδικούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διαισθανόμαστε όλοι ότι σε πολύ λίγα χρόνια η οικονομική σύγκλιση δεν θα έχει καμία αξία αν δεν συνοδεύεται από τη σύγκλιση στο πεδίο της γνώσης. Το πιο οδυνηρό έλλειμμα δεν είναι αυτό του προϋπολογισμού, αλλά αυτό της εκπαίδευσης. Η χώρα μας θα είναι πραγματικά στη δεύτερη ταχύτητα, οι πολίτες της Ελλάδας θα έχουν λιγότερες δυνατότητες, λιγότερες ευκαιρίες μέσα στο νέο περιβάλλον, αν δεν προσπαθήσουμε όλοι να πείσουμε τη νέα γενιά ότι χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια, ότι απαιτείται αγώνας για να εξαλείψουμε τη μεγαλύτερη ανισότητα που υπάρχει αυτήν τη στιγμή στην Ελλάδα, που είναι η ανισότητα στις ευκαιρίες.

Μιλάτε ορισμένοι για ταξική παιδεία ότι τάχα εμείς την ευνοούμε. Αλήθεια, έχετε αντιληφθεί ότι στα ιδιωτικά σχολεία δεν υπάρχει ούτε μισή κατάληψη; Έχετε αντιληφθεί ότι χιλιάδες γονείς υποχρεώνονται να πληρώνουν εκατοντάδες χιλιάδες δραχμές το χρόνο, προκειμένου να έχουν τα παιδιά τους μία εκπαίδευση στην κατεύθυνση αυτής που σχεδιάζει η πολιτεία; Αυτή η κατάσταση δεν σπρώχνει άραγε περισσότερους γονείς σε τέτοιες επιλογές;

Η αδυναμία λειτουργίας των δημόσιων σχολείων δεν σπρώχνει τους πολίτες σε μεγαλύτερες θυσίες προκειμένου να εξασφαλίσουν στα παιδιά τους εκπαίδευση; Αυτό άραγε δεν είναι de facto απαξίωση της δημόσιας παιδείας; Δεν είναι συμβολή στην επέκταση των ανισοτήτων; Ποιος κοροϊδεύει ποιον σε αυτή την Αίθουσα, σε αυτόν τον τόπο επιτέλους;

Ακούστε τι λένε σήμερα τα παιδιά, τα οποία βεβαίως δεν έχουν καμία ευθύνη. "Δεν είμαστε έτοιμοι" -ή έτοιμες- "επειδή είχαμε πάρει αφήφιστα την Α' λυκείου. Δεν μπορούμε να δώσουμε εξετάσεις στη Β' λυκείου. Αναγκαστήσαμε να πολλαπλασιάσουμε τις φροντιστηριακές ώρες. Αναγκαστήσαμε να διαβάζουμε πλέον και μαθήματα που δεν γνωρίζαμε ότι διδασκόμαστε". Είναι σαφές ότι πρόκειται για μία αγωνία που πρέπει να γίνει αμέσως αντικείμενο διαλόγου. Είναι κάτι παραπάνω από σαφές ότι πρέπει να βρεθεί λύση. Είναι όμως σαφέστατο ότι δεν είναι δυνατόν να συνομολογήσουμε ότι η νέα γενιά της χώρας μας δεν έχει δυνατότητες. Δεν είναι δυνατόν να παραδεχθούμε σε αυτήν την Αίθουσα ότι το μέλλον της χώρας είναι η υποεκπαίδευση, ότι το μέλλον της χώρας είναι η παραγωγή ανειδίκευτων ή σχεδόν ανεκπαίδευτων πολιτών.

Πώς θα απολογηθούμε αύριο στα παιδιά που κατά χιλιάδες διαδήλωσαν χθες ζητώντας να μην γίνουν εξετάσεις; Πώς θα απολογηθούμε σε αυτούς τους νέους πολίτες όταν αντιληφθούν ότι έπσαν θύματα δικών μας πρακτικών περασμένων εποχών; Πώς θα απολογηθούμε σε αυτούς τους νέους και τις νέες όταν αντιληφθούν ότι η εποχή του γενικευμένου ανταγωνισμού απαιτεί πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια για την οποία τους αφήσαμε στο σκοτάδι κοιτώντας ο καθένας "τα δικά του κουκιά";

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είμαστε άμοιροι ευθυνών για όσα συμβαίνουν σήμερα. Δεν έχουμε όμως σκοπό να μείνουμε στο χθες, δεν έχουμε σκοπό για ένα τέτοιο ζήτημα να κάνουμε μία άγονη αντιπαράθεση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Δεν θα ήθελα να σταθώ σε εκείνα που είπε ο κ. Καραμανλής ότι οι νέοι δεν κατελώνονται από οργανώσεις και κόμματα και να τα συγκρίνω με εκείνα που είπε στέλεχος του κόμματός του, ότι εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., είμαστε οι πρώτοι διδάξαντες τέτοιες κινητοποιήσεις. Αν ισχύσουν τα όσα είπε ο δεύτερος, τότε πώς μπορούν να ισχύσουν όσα είπε ο πρώτος; Δεν έχει, όμως, καμία σημασία και γι' αυτό δεν θα επιμείνω.

Αυτό που έχει σημασία σήμερα είναι να συνειδητοποιήσουμε όλοι και όλες ότι επιβάλλεται να αφήσουμε τα παιδιά, τους νέους, το μέλλον αυτής της χώρας μακριά από τα παιχνίδια τα δικά μας. Επιβάλλεται σήμερα να μη συνεχίσουμε τις πρακτικές του παρελθόντος και εννοώ τις πρακτικές όλων των πλευρών σ' αυτήν την Αίθουσα.

Καλώ όλα τα κόμματα να συζητήσουμε, αλλά με τα σχολεία ανοιχτά. Δεν διεκδικούμε το αλάθητο, αλλά δεν επιθυμούμε να είμαστε

μεταξύ εκείνων που θα κληθούν αύριο από τους ίδιους που είναι σήμερα ξεσηκωμένοι, να απολογηθούμε, όχι πια για την εφαρμογή της όποιας μεταρρύθμισης, αλλά για την αποτυχία της ελληνικής κοινωνίας να αναπτύξει τις ικανότητες των νέων παιδιών της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας σταθούμε στο ύψος των ευθυνών μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Αντιπρόεδρος κ. Σγουρίδης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση δυσπιστίας είναι μια κορυφαία πρακτική του κοινοβουλευτισμού και φυσικά δεν σπαταλάται για ασήμαντη αφορμή ή ασήμαντη αιτία. Όταν υπεβλήθη από τη Νέα Δημοκρατία προσπάθησα να ερμηνεύσω τη σκοπιμότητά της, να εντοπίσω την ουσία της.

Το πρώτο πράγμα που σκέφθηκα ήταν ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει αλλάξει τακτική. Φαίνεται ότι από δω και πέρα θα υποβάλει προτάσεις μορφής σε Υπουργούς. Έτσι θα αποφεύγει το συνταγματικό σκόπελο, το συνταγματικό περιορισμό που βάζει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής που είναι το εξάμηνο. Πιθανόν, αύριο λόγω αγροτικών κινητοποιήσεων να έχουμε πρόταση μορφής στον Υπουργό Γεωργίας, μεθαύριο στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας κ.ο.κ.

Θέλω να πιστεύω, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ότι δεν θα ευτελίσετε έτσι το δικαίωμα αυτό που είναι πραγματικά πολύτιμο.

Το δεύτερο πράγμα, το οποίο σκέφθηκα, ήταν ότι κάνατε μια βεβιασμένη κίνηση απέναντι στις κυοφορούμενες πολιτικές εξελίξεις. Εκτός και αν ήταν μια μελετημένη κίνηση προς την κατεύθυνση συσπείρωσης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μια και οι δημοσκοπήσεις έδειξαν ότι είχε ανάγκη απ' αυτό, ίσως γιατί τα πλάνα της Νέας Δημοκρατίας, του κ. Κώστα Καραμανλή, ξεκινούν από την ολοκλήρωση του έργου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., δηλαδή από το 2006, και βλέπουμε.

Τέλος, το τρίτο πράγμα το οποίο σκέφθηκα, ήταν ότι πραγματικά ενδιαφέρεσθε για την παιδεία. Ακούγοντας, όμως, τους δυο πρώτους εισηγητές δεν μπόρεσα να βγάλω κάποιο συμπέρασμα, παρόλο που ήταν καλοδοουμένες οι ομιλίες τους. Δεν κατάλαβα δηλαδή, αν καταγγέλλετε τον Υπουργό Παιδείας για την ουσία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης -και αν το κάνετε έτσι, γιατί δεν καταθέσατε προηγούμενως, δηλαδή πριν από ένα χρόνο, έξι μήνες την πρόταση μορφής;- ή για κακούς χειρισμούς ή και για τα δύο. Για ποιο λόγο, όμως, κάνατε την πρόταση μορφής, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, αφού το εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο προτείνετε στο πρόγραμμά σας, είναι επαχθέστερο του συστήματος που αυτήν τη στιγμή εφαρμόζεται με την παρούσα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση;

Εσείς προτείνετε εκτός των προαγωγικών και απολυτήριων εξετάσεων της Β' και Γ' λυκείου, να υπάρχει και ένα διευρυμένο σύστημα γενικών εξετάσεων για την εισαγωγή στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, με συνυπολογισμό όλων των βαθμών, που σημαίνει ότι είναι πραγματικά δυσκολότερο.

Κυρίες και κύριοι, οι μαθητές ούτως ή άλλως δίνουν κι απολυτήριες και προαγωγικές εξετάσεις.

Τι αλλάζει λοιπόν, στο σύστημα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης; Το ότι αυτές οι εξετάσεις γίνονται με ένα ενιαίο σύστημα πανελλαδικά και ότι είναι αξιοκρατικές και αντικειμενικές; Με αυτό το σύστημα λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των βαθμών σε όλα τα μαθήματα και όχι σε δυο ή τρία. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να είναι καλοί σε ορισμένο αριθμό μαθημάτων. Αυτό τους απαλλάσσει από το άγχος των φροντιστηρίων. Μπορεί κάποιος να μην είναι καλός στα μαθηματικά αλλά να είναι, στη φυσική ή στην έκθεση. Δεν χρειάζεται να πάει στο φροντιστήριο, αφού βγαίνει ο μέσος όρος. Δηλαδή μας πειράζει ότι αυτό το σύστημα επιβραβεύει

την προσπάθεια των μαθητών και των καθηγητών μέσα στο σχολείο και όχι στο φροντιστήριο;

Φυσικά εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα και θα ήθελα να το επισημάνω. Το επάγγελμα των καθηγητών έχει το μικρότερο χρόνο απασχόλησης στο χώρο της δουλειάς τους. Αυτό είναι λογικό διότι αυτοί οι άνθρωποι θα πρέπει να προετοιμαστούν για την επόμενη μέρα, να διορθώσουν τα γραπτά, να μελετήσουν, να προγραμματίσουν και κυρίως να έχουν επαφή με το γνωστικό τους αντικείμενο.

'Όμως τίποτε απ' όλα αυτά δεν συμβαίνει, κύριοι συνάδελφοι. Σήμερα οι εκπαιδευτικοί μοιάζουν με όλους εμάς που τρέχουν να συμπληρώσουν το ανεπαρκές εισόδημά τους που τους εξασφαλίζει η κύρια απασχόλησή τους. Είναι λοιπόν επόμενο ότι αυτή η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν τους αρέσει. 'Όμως όταν ταράξεις τα λιμνάζοντα ύδατα είναι επόμενο κάποιοι να ξεβολουούνται. Και αυτοί που ξεβολουούνται προσπαθούν να τορπιλίσουν την προσπάθεια που γίνεται. Αυτό είναι ένα κρίσιμο σημείο και θα σας πω γιατί.

Τα παιδιά χρειάζονταν δυο συμβουλές: Η πρώτη συμβουλή θα ήταν από το σπίτι. Η δεύτερη συμβουλή θα ήταν από τους καθηγητές τους. Φοβάμαι ότι η δεύτερη έλειπε ή ήταν εσκεμμένα ελλιπής. Ο νοών νοείτω. 'Ακουσα προχθές με προσοχή τον πρώην Υπουργό Παιδείας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου που μίλησε από βάθους καρδιάς. Είπε δυο αλήθειες: Η πρώτη αλήθεια ήταν ότι εμείς δεν ανακαλύψαμε τον τροχό της αμάξης. Αντιγράφουμε αυτά που κάποιοι άλλοι στο εξωτερικό ήδη το έχουν κάνει πράξη στην εκπαίδευση. Και η δεύτερη αλήθεια που είπε είναι ότι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που αυτός επεχείρησε, ανετράπη από τις συντεχνίες και τις πολιτικές σκοπιμότητες και τις συγκυρίες εκείνης της περιόδου.

'Εκρυσσε όμως το εξής: Δηλαδή ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. εκείνη την εποχή ήταν αντιμετώπιζε με ένα προσχέδιο νόμου ή με ένα νομοσχέδιο, ενώ σήμερα η Αντιπολίτευση αντιπολιτεύεται έναν ψηφισμένο ήδη νόμο. Υπάρχει μεγάλη διαφορά σ' αυτό. Δεν μπορούμε να παίζουμε στην πλάτη της εκπαίδευσης. Το 2002 καλώς εχόντων των πραγμάτων το Ευρώ θα αντικαταστήσει το εθνικό μας νόμισμα. Θα πρέπει οι Έλληνες πολίτες να ανταγωνιστούν και να συναγωνιστούν τους ομολόγους τους ευρωπαίους πολίτες, στη γνώση, στη μόρφωση, στην καλλιέργεια. Τα τελευταία που είπα είναι ένα επιχείρημα που δίνει μια απάντηση στο γιατί δεν μπορούμε να δώσουμε παράταση χρόνου στην εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Αργήσαμε, κύριοι συνάδελφοι. Οι καιροί ου μενετοί.

Και θα μπορούσε να πει κάποιος το εξής: Για ένα τέτοιο τεράστιο θέμα θα έπρεπε να γίνει ένας διακομματικός διάλογος. 'Όλοι όσοι θητεύουμε σ' αυτήν την Αίθουσα γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η επίκληση του διαλόγου είναι ένα φραστικό επιχείρημα στα χέρια της εκάστοτε αντιπολίτευσης. Ο διάλογος δεν πρέπει να γίνεται για το διάλογο. Πρέπει να έχει αρχή και τέλος και αποτελεσματικότητα. Ανεξάρτητα του ότι για τη συγκεκριμένη περίπτωση εμείς προσκαλέσαμε την Αντιπολίτευση, να συμμετάσχει στο διάλογο και δεν προσήλθε, θέλω να υπενθυμίσω στους συναδέλφους -θα το πω και για να το γνωρίζουν οι τηλεθεατές- ότι αυτή η Βουλή ψήφισε νόμο για τη δημιουργία των εθνικών επιτροπών για την παιδεία, για την υγεία, την άμυνα κ.ο.κ. 'Όμως, η Νέα Δημοκρατία κατέστησε αυτό το νόμο ανενεργό μη στέλλοντας τους εκπροσώπους της προφασισόμενη ότι αυτή είχε προτείνει τη δημιουργία εθνικού συμβουλίου και όχι επιτροπών.

Με τις ίδιες προφάσεις και άλλα κόμματα δεν έστειλαν εκπροσώπους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Δεν τα λέτε καλά!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Υπάρχουν στα Πρακτικά γραμμένα αυτά! Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας τότε ήταν ο κ. Έβερτ.

'Ετσι, λοιπόν, με αυτό και μόνο θέλω να πω σε όλους το πόσο σεβόμαστε τον λεγόμενο διάλογο και πόσο τον θέλουμε.

Κυρίες και κύριοι, οι μαθητές λένε ότι αυτή η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση θα σημάνει το τέλος της εφηβείας τους. Λόγω των

πολλών μαθημάτων θα τους αφαιρεθεί πολύτιμος χρόνος από τον ελεύθερο χρόνο τους. Θα απαντούσα ότι ίσα-ίσα δίνει τη δυνατότητα μέσα από τη δουλειά στο σχολείο να διαχειρισθούν καλύτερα το χρόνο προς όφελος του ελεύθερου.

Λένε οι μαθητές πως αυτή η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση θα τους αφαιρέσει την ελπίδα. Θα απαντούσα ότι ίσα-ίσα τους απαλλάσσει από την πολυδάπανη λοταρία των τεσσάρων μαθημάτων των πανελλήνιων εξετάσεων. Τους δίνει τη δυνατότητα να καθορίσουν μόνοι τους την τύχη τους, που αυξάνει μέσα από την προσπάθεια και τους δίνει περισσότερες ελπίδες.

Λένε οι μαθητές ότι αυτή η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση θα βγάλει πρόωρους ανειδίκευτους εργάτες, διότι όσοι -λέει- δεν θα πάρουν το απολυτήριο λυκείου, θα πάνε στη μαύρη αγορά εργασίας της κοινωνίας των 2/3. Αυτό και μόνο δείχνει πόσο επιπόλαια έχουν μελετήσει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, η οποία δίνει πολλές διεξόδους για εξειδίκευση.

'Όμως πρέπει επιτέλους, κύριοι συνάδελφοι, να συνειδητοποιήσουμε ότι το τι σπούδασες δεν είναι και πρόκριμα επαγγελματικής αποκατάστασης. Οι αγώνες της νεολαίας, όπως, "ψωμί, παιδεία, ελευθερία", όπως ο Μάης του '68 στο Παρίσι, όπως η εξέγερση των φοιτητών στο Πανεπιστήμιο Μπέρκλεϊ της Αμερικής, όπως στο Πολυτεχνείο στην Ελλάδα, είχαν ιδεολογικό περιεχόμενο και είναι τεράστιο λάθος μας να βοηθάμε με τη στάση μας να εξευτελιζέται η σημερινή νεολαία για ψιλοδικδικήσεις στα πλαίσια των κομματικών μας συμφερόντων. Είναι λάθος μας να τους βοηθάμε να χάνουν τη συμπάθεια προς την κοινωνία. Αντίθετα πρέπει να τους ωθούμε να καταλάβουν ότι στη ζωή πρέπει να προσπαθείς. Τίποτα δεν γίνεται με το τίποτα εκτός απ' αυτόν που κακώς έτσι ονόμασε ο κ. Πάγκαλος.

Κανείς νόμος δεν είναι θέσφατος, κανείς νόμος δεν είναι θεόσταλτος, αλλά για να τον τροποποιήσεις πρέπει να τον εφαρμόσεις. Να, γιατί πρέπει να ανοίξουν τα σχολεία, να, γιατί πρέπει να καταψηφισθεί η πρόταση μομφής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης Βουλευτής Ρεθύμνης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ακούγοντας ο ελληνικός λαός τους ομιλητές Υπουργούς, αλλά κυρίως τους Βουλευτές να υπερασπίζονται με τόσο πάθος και με στεντόρια φωνή την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και να υπερασπίζονται και να υπεραμύνονται την εθνική ανάγκη για την Παιδεία, είναι φυσικό να γεννάται αμέσως το ερώτημα, στα δεκαπέντε χρόνια που κυβερνά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αυτή τη χώρα τι έχει κάνει στον τομέα της παιδείας.

Εκτιμώ την αυτοκριτική της κ. Παπανδρέου, αλλά αυτό δεν την απαλλάσσει από τις ευθύνες τις οποίες έχει για την καταστροφική πολιτική που έχει ακολουθήσει μέχρι σήμερα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη διακυβέρνηση της χώρας, για όλα τα δεινά που έχει επιπωρεύσει στο λαό για τη διάλυση που έχει επιφέρει στο κράτος και σε όλες τις υπηρεσίες προς τον ελληνικό λαό.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η κατάσταση στο χώρο της παιδείας είναι εκρηκτική. Πιστεύω ότι όλοι συμφωνούμε σ' αυτό, γιατί αυτό εξάλλου έδειξαν οι μαζικές κινητοποιήσεις της νεολαίας σε όλη την Ελλάδα.

Το πρόβλημα είναι μεγάλο. 'Όχι μόνο στο χώρο της παιδείας, αλλά είναι πρόβλημα και κάθε ελληνικής οικογένειας, είναι πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας. Αυτό το πρόβλημα πρέπει να βρει λύση.

Η κρίση στην παιδεία πρέπει να ξεπεραστεί και σε αυτό επίσης πιστεύω ότι συμφωνούν όλοι. Ποιός όμως θα δώσει τη λύση στο πρόβλημα αυτό; 'Όσο απλή είναι η ερώτηση, τόσο απλή είναι και η απάντηση. Μα, τη λύση θα τη δώσει εκείνος ο οποίος δημιούργησε το πρόβλημα. Θα εκείνος που δημιούργησε το πρόβλημα δεν είναι άλλος από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. 'Όμως ο Υπουργός, ο Πρωθυπουργός και όλοι όσοι υποστηρίζουν την πολιτική αυτή θέλουν να την επιβάλουν κατά τρόπο ετισθελικό, αυταρχικό, αντιδημοκρατικό. Αλλά είναι γνωστό ότι η κάθε πολιτική που

σχεδιάζεται πρέπει να ασκείται προς όφελος του λαού. Ο λαός όμως στο χώρο της παιδείας δεν αποδέχεται την πολιτική σας αυτή και αυτό το πολύ απλό αλλά ουσιώδες φαίνεται να μην αντιλαμβάνεται η Κυβέρνηση που επιμένει να επιβάλλει μία πολιτική που δεν δέχεται κανένας. Δεν δέχεται την πολιτική σας η νεολαία στην οποία απευθύνεται. Δεν δέχεται την πολιτική σας και η εκπαιδευτική κοινότητα. Δεν δέχονται την πολιτική αυτή οι γονείς, αλλά ούτε και τα πολιτικά κόμματα. Εσείς όμως επιμένετε στην εφαρμογή αυτής της πολιτικής, παρά την καθολική αντίδραση. Αυτή τη δημοκρατία πιστεύετε και αυτή τη δημοκρατία θέλετε να εφαρμόσετε;

Έχουν ακουστεί σε αυτήν την Αίθουσα αυτές τις μέρες όλα τα παράλογα πράγματα και ειλικρινά με εντυπωσίασε η τοποθέτηση κυρίως του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ο οποίος τι είπε προχθές στην παρέμβασή του όταν ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας κατέθεσε την πρόταση δυσπιστίας για τον Υπουργό της Εθνικής Παιδείας; Είπε: "Η πρόταση δυσπιστίας είναι μία κίνηση τακτικής της Νέας Δημοκρατίας ενάντια στην ομαλότητα, ενάντια στη δημοκρατική νομιμότητα, ενάντια στην προσπάθεια της Κυβέρνησης να δημιουργήσει συνθήκες για μία παιδεία στην Ελλάδα". Αυτές είναι πρωτόγνωρες, πρωτάκουστες, απαράδεκτες θέσεις που σε καμία περίπτωση δεν περίμενα να ακουστούν από ένα βασικό Υπουργό της Κυβέρνησης. Είναι απόψεις που δεν έχουν θέση στο Κοινοβούλιο και τη Δημοκρατία.

Και φθάσατε στο σημείο να κατηγορείτε τη Νέα Δημοκρατία, διότι ασκώντας συνταγματικό δικαίωμα έφερε το θέμα της παιδείας στη Βουλή, που η Βουλή είναι ο φυσικός χώρος που πρέπει να συζητούνται τα μεγάλα προβλήματα του έθνους και του ελληνικού λαού, επιδιώκοντας με την πρωτοβουλία της η Νέα Δημοκρατία να βρεθεί λύση.

Η Νέα Δημοκρατία και τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης έκαναν προτάσεις για να βγούμε από την κρίση, αλλά εσείς επιμένετε στην πολιτική σας και θέλετε να την επιβάλετε κατά τρόπο αντιδημοκρατικό, με τις φασιστικού τύπου εγκυκλίου προς τους λυκειαρχες, με την επίκληση των εισαγγελέων και της αστυνομίας, με μηχανισμούς φέρνοντας σε αντιπαράθεση τους γονείς με τους μαθητές, τους μαθητές με τους γονείς, τους γονείς με άλλους γονείς, τους μαθητές με πολίτες που διαμαρτύρονται για την κατάσταση που επεκράτησε στους δρόμους και με τον τρόπο αυτό, με τη μεθόδευση τη δική σας, δημιουργείτε προϋποθέσεις πλέον ανοικτής σύγκρουσης και επικίνδυνης κατάστασης.

Θα υπενθυμίσω στη Βουλή τις βίαιες συγκρούσεις των οδηγών και άλλων πολιτών με τους μαθητές. Θα επιμείνω κυρίως στο μικροστατικό που ένας πολίτης οδηγός αυτοκινήτου, που υπέστη μία μικρή τλαιπωρία από τους μαθητές, σταμάτησε παρακάτω το αυτοκίνητό του και πήγε να πάρει την καραμπίνα του να επιτεθεί εναντίον των μαθητών. Ευτυχώς υπήρξε ένας λογικός ρεπόρτερ και τον σταμάτησε. Αντιλαμβάνεστε σε ποια κατάσταση έχετε φέρει τον ελληνικό λαό;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Ο δρόμος που διαλέξατε, κύριοι της Κυβέρνησης, είναι αδιέξοδος, αλλά και επικίνδυνος. Καμία πολιτική δεν επιβάλλεται με τη βία στις ελεύθερες κοινωνίες και πολύ περισσότερο όταν απευθύνεται στους νέους, που οι νέοι από τη φύση τους είναι αμφισβητίες και επαναστάτες. Και οι νέοι της Ελλάδας, οι νέοι μας, θέλουν ειλικρίνεια, θέλουν καθαρό και έντιμο λόγο, θέλουν αγάπη και ενδιαφέρον και αυτά τους τα αποστερήσατε κύριοι της Κυβέρνησης.

Θα πρέπει, όμως, να γνωρίζετε ότι καμία κυβέρνηση στον κόσμο δεν τα έβαλε με τη νεολαία και κέρδισε. Και αυτό έπρεπε να το γνωρίζετε. Θα χάσετε την αναμέτρηση με τη νεολαία. Θα χάσετε και πάλι κύριε Αρσένη, Μάκη Αρσένη, ελπίζω και εύχομαι χωρίς τραγικά συμβάντα. Γιατί, όπως έλεγε ο μεγάλος Γάλλος συγγραφέας Βίκτωρ Ουγκώ, "το πείσμα χωρίς την εξυπνάδα είναι ανοησία κολλημένη στην ουρά της βλακείας, για να την επεκτείνει περισσότερο". Και εσείς, κύριε Υπουργέ, έχετε μόνο πείσμα. Το πείσμα σας υπηρετείτε και επιμένετε σε μία πολιτική που δεν έχει αποδέκτες. Και αυτό είναι το κρίσιμο, αλλά και το επικίνδυνο στη σημερινή κατάσταση που έχει διαμορφωθεί.

Και όπως είπε και σε εμένα, κύριε Υπουργέ της Παιδείας, κάποιος δημοσιογράφος, επειδή η Κυβέρνηση και εσείς δεν έχετε επιχειρήματα για να αντιπαραθέσετε στη δική μας επιχειρηματολογία, στηρίζετε και σχεδιάσατε την άμυνά σας με αναφορά σε δήθεν προβλήματα που έχει η Νέα Δημοκρατία, μετά την εμφάνιση του "ιού" Αβραμόπουλου κατά τον κ. Αρσένη. Η Νέα Δημοκρατία δεν είναι το ζητούμενο, κύριε Υπουργέ. Το ζητούμενο σήμερα είναι η κρίση στο χώρο της παιδείας και οι βαρύτατες ευθύνες σας.

Επειδή αναφερθήκατε στη Νέα Δημοκρατία, θα σας απαντήσω και ως γιατρός. Ο ιός της εσωστρέφειας έχει επιφέρει ισόβια πλέον ανοσία στην παράταξή μας, μετά την εκλογή στην ηγεσία του Κώστα Καραμανλή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Γιατί η Νέα Δημοκρατία είναι η μόνη παράταξη η οποία μπορεί να βγάλει τη χώρα από τα σημερινά αδιέξοδα. Και αυτό το γνωρίζει ο λαός και το επιβεβαίωσαν οι πρόσφατες εκλογές και οι δημοσκοπήσεις που φέρνουν τη Νέα Δημοκρατία με βεβαιότητα στην εξουσία.

Αυτή την προοπτική, αυτή την ελπίδα θα την υπερασπίσει με πάθος ο λαός της Νέας Δημοκρατίας. Η ενότητα αυτού του λαού της Νέας Δημοκρατίας είναι η μεγάλη της δύναμη και δεν πιστεύω ότι θα υπάρξουν άφρονες αποστάτες που θα θελήσουν να έλθουν αντιμέτωποι με το λαό αυτό.

Το ΠΑΣΟΚ πολλές φορές έχει στηριχθεί μέχρι σήμερα στην Αριστερά, όταν πίστευε η αριστερά ότι αγωνιζόσαστε για τα λαϊκά συμφέροντα. Αλλά σήμερα, που έχει αποδειχθεί ότι η Κυβέρνηση εκροσσωπεί την οικονομική ολιγαρχία και τα συμφέροντα της κομματικής σας νομενκλατούρας, δεν σας στηρίζει η Αριστερά και πλέον τις ελπίδες σας τις έχετε στηρίξει στο Θεό και στους "ιούς", αλλά θαύματα σήμερα δεν γίνονται πολλά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Είναι καιρός να συμβιβάζεστε με την ιδέα ότι θα εγκαταλείψετε την εξουσία, γιατί σας έχει εγκαταλείψει ο λαός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει πάλι το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πρέπει να εγκαταλείψετε και σεις το Βήμα, κύριε Κεφαλογιάννη τώρα, γιατί τελείωσε ο χρόνος σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, να ολοκληρώσω τη φράση μου.

Είναι λοιπόν ανάγκη να αρχίσετε να συνειδητοποιείτε την ιδέα ότι θα εγκαταλείψετε την εξουσία, γιατί σας έχει εγκαταλείψει ο λαός. Ο λαός δεν αντέχει άλλο την πολιτική σας και αυτή η αποτυχημένη πολιτική, είναι ανάγλυφη στην εικόνα που εμφανίζει η Κυβέρνηση στον ευαίσθητο τομέα της Παιδείας και αυτή είχε τη δυνατότητα όλες αυτές τις μέρες να την παρακολουθήσει ο ελληνικός λαός. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κ. Γεώργιος Παπανδρέου έχει το λόγο.

Πόσο χρόνο θέλετε, κύριε Υπουργέ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Ελπίζω να τον περιορίσω στα δέκα-δώδεκα λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητέ Πρόεδρε, το 1996 ζήτησα τη συνδρομή του πιο έμπειρου για τα εκπαιδευτικά συστήματα διεθνούς οργανισμού, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Οι εμπειρογνώμονες που κατέθεσαν στο τέλος του 1996 την Επισκόπηση του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος, ξαφνιάστηκαν από ένα παράδοξο. Με τα δικά τους λόγια λένε:

"Κάθε παρατηρητής του ελληνικού εκπαιδευτικού σκηνικού ξαφνιάζεται από μια αρχική αντίφαση. Υπάρχει μεγάλη εκτίμηση για την εκπαίδευση σε όλους τους τομείς της κοινωνίας.

Η αντίληψη αυτή, αντανακλάται περίτρανα στις θυσίες που είναι έτοιμες να κάνουν οι οικογένειες για τη μόρφωση των παιδιών τους. Ταυτόχρονα όμως, επικρατεί και μια, σχεδόν καθολική, αρνητική άποψη για το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα: ότι είναι ανίκανο να ανταποκριθεί σ' αυτό το κοινό αίτημα των "προικισμένων" -όπως μας ονόμαζαν-"Ελλήνων".

Πράγματι η χώρα μας βρίσκεται αντιμέτωπη με μια σειρά από προκλήσεις και καλείται να παίξει ένα ριζικά διαφορετικό ρόλο στα Βαλκάνια, στη Μεσόγειο, στην Ευρώπη και με το εκπαιδευτικό της σύστημα. Οι μεγάλες διαφοροποιήσεις στους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας, τα περιβαλλοντικά προβλήματα, ο διεθνής ανταγωνισμός, η ανεργία που πλήττει ιδιαίτερα τη νεολαία, τα προβλήματα που προκύπτουν από τις μετακινήσεις πληθυσμών, οι προκλήσεις των πολυπολιτισμικών κοινωνιών, όλα αυτά διαμορφώνουν ένα διαφορετικό και νέο σκηνικό.

Είναι λοιπόν προφανές ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν μπορεί να απαντήσει στη νέα αυτή πραγματικότητα με την παραδοσιακή του μορφή. Ένα σύστημα απόλυτα συγκεντρωτικό, γραφειοκρατικό και κυρίως απομονωμένο δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της κοινωνίας και των νέων ανθρώπων, το οποίο με την έκρηξη της πληροφορικής απαιτεί μεγαλύτερη σύνδεση με την κοινωνική πραγματικότητα και την παραγωγική διαδικασία και πρέπει να αναδείξει τις δημιουργικές προσπάθειες των νέων, αντί να αποθαρρύνει την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας και να παραμένει μακριά από τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους.

Δεν είναι τυχαίο ότι αυτοί οι ίδιοι εμπειρογνώμονες, κλείνουν στο εισαγωγικό τους σημείωμα λέγοντας τα εξής: "Παρά τα μεγάλα άλματα που έχει κάνει η Ελλάδα από το 1980 (προηγούμενη έκθεση) μέχρι το 1996, σημασία έχει να αποσαφηνίσουμε σε όλους το γεγονός ότι, οτιδήποτε λιγότερο από ριζική αλλαγή και την πολιτική βούληση που βρίσκεται πίσω απ' αυτή, δεν θα είναι αρκετό προκειμένου η ελληνική εκπαίδευση να απελευθερωθεί από τα αποθαρρυντικά επακόλουθα των πολλών δυσάρεστων καταστάσεων στις οποίες ήταν ανέκαθεν εγκλωβισμένη".

Το πνεύμα μιας παρόμοιας όμως ριζικής μεταρρύθμισης απαιτεί και προϋποθέσεις. Πρώτα απ' όλα την ορθή επιστημονική ανάλυση και τεκμηρίωση. Δεύτερον, τον ευρύτατο και συνεχή διάλογο και τρίτον την τόλμη να ξεφύγουμε από τις συγκρούσεις μας που βασίζονται στα ταπεινά συντεχνιακά συμφέροντα ή στον κομματικό μας πατριωτισμό.

Δηλαδή, να αποδείξουμε στην ελληνική κοινωνία ότι έχουμε την πολιτική βούληση να στηρίζουμε μια μακροπρόθεσμη και επίπονη διαδικασία μεταρρυθμίσεων στο χώρο της παιδείας. Και οι νέοι, αυτό τελικά ζητούν και από αυτό θα μας κρίνουν. Όχι από τις κομματικές μας κινήσεις τακτικής, όπως αυτή της μομφής. Θα μας κρίνουν με κριτήριο του αν είμαστε έτοιμοι να πάρουμε τις αποφάσεις που χρειάζονται για αλλαγές ή απλώς αντιπαρatiθέμεθα για μια εύκολη άγρα ψήφων.

Τι έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για να διαμορφώσει αυτές τις προϋποθέσεις; Βάσισε το προεκλογικό πρόγραμμα του 1996 ακριβώς στην τεκμηριωμένη επιστημονική άποψη όχι μόνο των διεθνών εμπειρογνομώνων, αλλά και των πανεπιστημιακών και των συνδικαλιστικών φορέων και τη συστηματική μελέτη προτάσεων πολλών άλλων ευρωπαϊκών κρατών.

Παράλληλα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι ένα ανοικτό δημοκρατικό κόμμα. Έχει τη δυνατότητα και επικοινωνεί με το λαό και τους φορείς. Έχει σαφείς αρχές και φιλοσοφία την οποία σέβεται, διότι σέβεται τον ελληνικό λαό. Είναι κόμμα που επιδιώκει να συμβάλει στην εξέλιξη και τον εκσυγχρονισμό του κράτους, σύμφωνα με τις ανάγκες του ελληνικού λαού.

Υπενθυμίζω ότι από αυτόν τον κοινωνικό διάλογο αναδείχθηκαν σημαντικές προτεραιότητες για το πρόγραμμά μας στις εκλογές του 1996. Οι αλλαγές που προτάθηκαν βασίστηκαν σε βασικές αλήθειες. Μια από αυτή είναι αυτή που έλεγε ο Παπανούτσος, ότι η "χειρότερη μορφή ανισότητας είναι η εκπαιδευτική ανισότητα", η μορφωτική ανισότητα.

Σε κάθε περίπτωση, λοιπόν, χρειάζεται να αυξήσουμε τις δυνατότητες πρόσβασης του κάθε νέου στις διάφορες μορφές και

βαθμίδες της εκπαίδευσης. Να δημιουργήσουμε γέφυρες και να καταργήσουμε αδιέξοδα.

Δεύτερον, ο κάθε νέος έχει την προσωπικότητά του, να ενδιαφέροντά του και τις ικανότητές του. Κανένα σύστημα δεν μπορεί να τον ισοπεδώσει. Η διαφοροποίηση αυτή δεν αποτελεί μειονέκτημα. Χρειάζεται ο κάθε νέος να αποκτήσει στέρεες, γενικές γνώσεις, αλλά και να αποκτήσει εξειδικευμένες δεξιότητες για την επαγγελματική του κατεύθυνση. Ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητές του μπορεί να βρει το κατάλληλο εκπαιδευτικό και επαγγελματικό δρόμο. Αυτό έχει ως φυσικό επακόλουθο τη μεγαλύτερη αποκέντρωση, τη διαφοροποίηση μορφών και μονάδων εκπαίδευσης.

Τρίτον, χρειάζεται να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα που να διαθέτει κρίση, δυνατότητα σύνθεσης, ανάλυσης, πρωτοβουλίας και δημιουργίας και όχι απλώς αποστήθισης.

Θα ήθελα λοιπόν, επειδή πολλοί αναφέρθηκαν στο τι έχει κάνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ποιες ήταν οι προτάσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., να καταθέσω και εδώ για την ιστορία όλες τις προτάσεις της τότε εποχής για να γνωρίζετε και εσείς και να μην επαναλαμβάνεται αυτό το καινοφανές, ότι δεν έχουμε κάνει τίποτα, δεν έχει γίνει τίποτα και δεν έχει προταθεί τίποτα.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κ. Παπανδρέου καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες προτάσεις, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αντιθέτως, γνωρίζετε πολύ καλά ότι οι προτεραιότητες ήταν και είναι για την αποκέντρωση, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και τη διά βίου εκπαίδευση, το Εθνικό Απολυτήριο, το ολοήμερο σχολείο, την πολυπολιτισμική εκπαίδευση, τα άτομα με ειδικές ανάγκες κ.ο.κ.

Αυτές τις δεσμεύσεις ανέλαβε να υλοποιήσει η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αυτό το βαρύ έργο ανέλαβε να υλοποιήσει ο σημερινός Υπουργός κ. Αρσένης.

Η δεύτερη προϋπόθεση αφορά το διάλογο. Επιτρέψτε μου όμως να υπενθυμίσω στους συναδέλφους ποιος έχει την ευθύνη για το ότι σήμερα δεν είναι ανεπτυγμένος ο διάλογος όσο πράγματι θα θέλαμε μεταξύ των κομμάτων. Αντλώ από τη δική μου εμπειρία, ο καθένας μπορεί να μιλήσει από τη δική του εμπειρία.

Το 1988, αμέσως μετά τη μεγάλη απεργία των καθηγητών, έστειλα επιστολή προσωπικά σε όλα τα κόμματα για τη δημιουργία διακομματικής επιτροπής για την παιδεία. Η ανταπόκριση ήταν θετική, με εξαίρεση την Αξιωματική Αντιπολίτευση, τη Νέα Δημοκρατία, η οποία παρ'ότι μέχρι τότε φώναζε για διάλογο, τον αρνήθηκε.

Το 1994, όταν ανέλαβα μετά τον κ. Φατούρο, όχι μόνο συνάντησα σχεδόν όλους τους προηγούμενους Υπουργούς, τον κ. Σουφλιά, τον κ. Κοντογιαννόπουλο, τον κ. Κακλαμάνη, τον ίδιο τον κ. Φατούρο και βεβαίως τον κ. Γεώργιο Ράλλη, ζήτησα από τα κόμματα αντιπροσώπους για τακτική επαφή, την οποία και είχα.

Πρότεινα και πάλι τη δημιουργία διακομματικής επιτροπής, η οποία και νομοθετήθηκε. Στις πρώτες συνεδριάσεις ήταν και πάλι κραυγαλέα η απουσία της Νέας Δημοκρατίας. Δεν μπορούσε βεβαίως να λειτουργήσει χωρίς αυτήν μία διακομματική επιτροπή. Η Νέα Δημοκρατία ήταν και πάλι υπαίτια για τη μη θεσμοθέτηση ενός πολιτικού διαλόγου για την παιδεία στη χώρα μας. Σήμερα ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Παιδείας έχουν εγγυηθεί τη συνέχεια αυτού του διαλόγου.

Όσο για την τρίτη προϋπόθεση, δηλαδή να ξεπεράσουμε αυτές τις μικροκομματικές μας σκοπιμότητες, τη θεωρώ περιεργή και αναφέρομαι σε μια φιλογογία που υπάρχει σε αυτήν την Αίθουσα. Ρωτούν πολλοί: "Είναι ή δεν είναι πανομοιότυπο το σχέδιο που κατέθεσε ο Γεώργιος Παπανδρέου το 1996 με αυτό που κατέθεσε ο Μάκης Αρσένης;" Βεβαίως, αν αντιπαράθεσει κανείς τα νομοσχέδια, θα βρει διαφορές.

Ποια, όμως, είναι η σκοπιμότητα μιας τέτοιας ερώτησης; Να υπονομεύσει τη βούληση για μεταρρύθμιση στην παιδεία;

Στόχος όλων μας πρέπει να είναι να βρούμε τα σημεία σύγκλισης, ακριβώς για να προωθήσουμε τις μεγάλες και απαραίτητες αλλαγές στην εκπαίδευση. Ο Υπουργός και ο Πρωθυπουργός τόνισαν επανειλημμένα την προθυμία τους και την ανάγκη να συνεχιστεί ένας εποικοδομητικός διάλογος για τη βελτίωση πτυχών του νομοσχεδίου, που ήδη δοκιμάζεται στην πράξη.

Σε αυτήν την τεράστια προσπάθεια αλλαγών στην εκπαίδευση, όχι μόνο ο κ. Αρσένης, αλλά και κάθε υπουργός Παιδείας χρειάζεται την ανθρώπινη, ψυχική, αλλά και πολιτική υποστήριξή μας. Δεν εννοώ μόνο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ή της Κυβέρνησης, αλλά και των υπολοίπων παρατάξεων στη Βουλή, διότι είναι κοινή η αγωνία όλων μας να μορφώσουμε σωστά τη νέα γενιά αυτής της πατρίδας.

Γι'αυτό ακριβώς το λόγο, θεωρώ όχι μόνο άσκοπη τη διαδικασία της μομφής, αλλά και ζημιολογία για τα θέματα της παιδείας. Προτείνω στον κ. Καραμανλή να αποσύρει την πρόταση μομφής, όχι διότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει οποιοδήποτε πρόβλημα. Γνωρίζει καλά ότι η πρότασή του δεν θα τύχει της υποστήριξης της Πλειοψηφίας της Βουλής. Θα μείνει, όμως, με δική σας ευθύνη, τη Δευτέρα η πικρή γεύση της πόλωσης και της κομματικοποίησης των θεμάτων της παιδείας. Αυτό θα το πληρώσει πρώτη η νεολαία της χώρας μας.

Μία διαφορετική κίνηση θα αποδείκνυε στον ελληνικό λαό ότι τα κόμματα και η Βουλή μπορούν να αναλάβουν πραγματικές ευθύνες απέναντι στη νεολαία, υπερβαίνοντας μικροκομματικές σκοπιμότητες. Θα σηματοδοτούσε μια νέα αρχή στον πολιτικό κόσμο, εποικοδομητικής συνεργασίας και ουσιαστικού διαλόγου. Θα δημιουργούσε μία νέα ελπίδα στον ελληνικό λαό για τη δυνατότητα της πολιτικής ηγεσίας της χώρας, που θα επέτρεπε να ανταποκριθούμε όλοι στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής.

Γνωρίζω βεβαίως ότι αυτό δεν είναι στις παραδόσεις της Νέας Δημοκρατίας, αλλά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα κάνει -είμαι σίγουρος- το καθήκον του, ώστε η μεθαυριανή ημέρα να βρει την Ελλάδα σύμφωνη σε μερικές βασικές αρχές. Και θα πρέπει να είμαστε κανονικά όλοι μας σύμφωνοι στις αρχές αυτές.

Πρώτα απ'όλα, ότι όλοι μας θα εργαστούμε για τις απαραίτητες αλλαγές στο εκπαιδευτικό μας σύστημα μπροστά στις μεγάλες αυτές εξελίξεις.

Δεύτερον, ότι συνεχίζεται και αναβαθμίζεται ένας ευρύτατος διάλογος χωρίς ταμπού σε αυτά τα θέματα. Γιατί να μη συζητήσουμε όλα τα θέματα, τα οποία είναι πέραν βεβαίως και αυτού του συγκεκριμένου συστήματος, ακόμα και θέματα συνταγματικά τα οποία παραμένουν ανοικτά;

Τρίτον, μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα σύστημα, που θα διαμορφώνει ένα πολίτη κριτικά σκεπτόμενο, με δυνατότητα πρόσβασης στην εκπαίδευση, καθ'όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Αυτή η βούληση για αλλαγή στην παιδεία εκφράζεται σήμερα από το πιο δυναμικό κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, τη νεολαία. Διαφωνώ με τις μεθόδους των καταλήψεων. Έτσι, και οι προτάσεις τους χάνονται, από τον ορυμαγδό των ήχων και εικόνων βίας στα μέσα ενημέρωσης.

Ενισχύονται οι πιο συντηρητικές φωνές της κοινωνίας μας, αυτές που θεωρούν ότι τα προβλήματα λύνονται μόνο με το βούρδουλα και λιγότερο με την πειθώ. Γι' αυτό η κ. Παπαρήγα -δεν είναι εδώ αυτήν τη στιγμή- αυτά που είπε χθες για τις μορφές του αγώνα, έχουν πράγματι μεγάλη σημασία. Διότι μερικές μορφές αγώνων δεν έχουν εν τέλει αποτέλεσμα, είτε ανατροπής μιας κυβέρνησης είτε αλλαγής κάποιας πολιτικής μιας κυβέρνησης, αλλά υπονομεύουν τους ίδιους τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Συμμετέχω όμως και εγώ -όπως είμαι σίγουρος ότι όλοι μας εδώ συμμετέχουμε- στην αγωνία της νεολαίας μας. Συμμετέχω ως πολίτης, ως γονιός, ως πολιτικός, στους προβληματισμούς της. Συμμετέχω στη διαπίστωση της για τις αναγκαίες αλλαγές στο σχολείο. Με αφορμή, λοιπόν, τη σημερινή συγκυρία και αυτήν τη συζήτηση στη Βουλή, χρειάζεται όλοι μας να αποδείξουμε ότι έχουμε τη βούληση -κόμματα, νεολαία, καθηγητές, Κυβέρνηση-για ένα συγκροτημένο διάλογο και παρά τις κομματικές μας θέσεις,

επιτέλους να διαμορφώσουμε ένα κοινό πλαίσιο πολιτικής που θα εφαρμοστεί και θα αποτελέσει μια ελπίδα για ένα λαό που το αξίζει. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Σιούφας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο μόνος κατελθών από το Βήμα Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών, παρουσίασε στην Εθνική Αντιπροσωπεία την προσωπική του μεταρρύθμιση, όσο είχε το αξίωμα του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας. Όλα αυτά τα κείμενα τα οποία είδαμε, η μεταρρύθμιση του κ. Αρσένη τα ξήλωσε από την αρχή μέχρι το τέλος. Αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση.

Δεύτερη παρατήρηση: Αναφέρθηκε στο Εθνικό Συμβούλιο για την παιδεία που ψήφισε η Εθνική Αντιπροσωπεία με πρότασή του αλλά αυτό το Εθνικό Συμβούλιο για δύο χρόνια, όσο είναι Υπουργός ο κ. Αρσένης, δεν λειτούργησε. Και δεν μας είπε ο κ. Παπανδρέου γιατί εγκατέλειψε τον συνεργάτη του τον καθηγητή κ. Πανάρετο, που ο ίδιος διόρισε στο Εθνικό Συμβούλιο για την παιδεία, όλες αυτές τις μέρες και στη σημερινή λειτουργία για πρώτη φορά αυτού του Εθνικού Συμβουλίου, από το οποίο δεν απείχε μόνο η Νέα Δημοκρατία, αλλά και η Κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ.

Πρέπει εκτός των άλλων, κύριε Πρόεδρε, να σας σημειώσω ότι δεν συστάθηκε μόνο το Εθνικό Συμβούλιο για την παιδεία, αλλά και η Εθνική Διακομματική Επιτροπή για την παιδεία πέντε μέρες μετά από τον τότε Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης τον κ. Ποτάνη. Και αυτήν την επιτροπή και την επιτροπή για τα εξωτερικά θέματα το Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι σήμερα δεν τις συνέστησε. Συνέστησε μόνο την επιτροπή για τη δημόσια διοίκηση στην οποία η Νέα Δημοκρατία συμμετείχε ανελλιπώς μέχρι τη στιγμή κατά την οποία το σχέδιο για τον "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ" ο Υπουργός των Εσωτερικών δεν έκρινε σκόπιμο να το φέρει σ' αυτήν την επιτροπή και εξαιτίας αυτού του λόγου η Νέα Δημοκρατία απεχώρησε.

Κύριε Πρόεδρε, αυτές τις μέρες αποδείξαμε και στηρίξαμε με πλήρη επιχειρηματολογία γιατί πρέπει η Εθνική Αντιπροσωπεία να άρει την εμπιστοσύνη από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας. Γιατί είναι ο ηθικός αυτουργός της βίας και των συγκρούσεων που παρουσιάζονται στο χώρο των νέων ανθρώπων και στην ελληνική κοινωνία. Πλέον τούτου, ο ίδιος έχει την ευθύνη για την εκπαίδευση και την ανάπτυξη της νέας γενιάς και ο ίδιος συγκρούεται με τη νέα γενιά. Πρέπει δε ακόμα να σημειώσω ότι αυτή η σύγκρουση δεν είναι μόνο με τη νέα γενιά. Είναι και με μέλλον της πατρίδας μας. Και είδαμε επί τρεις μέρες να κλείνει όλες τις οδούς διαφυγής του Πρωθυπουργού από το να δώσει κάποια λύση.

Και δεν είναι τυχαίο αυτό που σας έλεγα, κύριε Πρόεδρε, προχθές που ό,τι ακουμπάει ο κ. Αρσένης το καίει. Απόδειξη ακόμα και τη χθεσινή πρωτοβουλία του προέδρου της ΟΛΜΕ σήμερα το πρωί την έκαψε, ώστε να μην αφήσει καμία οδό διαφυγής από τον Πρωθυπουργό να δώσει λύση στα καυτά προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτήν τη στιγμή η ελληνική κοινωνία και η ελληνική νεολαία.

Μπορεί να παραμένει και να παραμένει και μετά τις δώδεκα το βράδυ Υπουργός ο κ. Αρσένης. Δεν θα είναι όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, Υπουργός της Παιδείας.

Θέλω δε ακόμα να σημειώσω ότι και αν δεν τύχει της εμπιστοσύνης της Εθνικής Αντιπροσωπείας η πρόταση, την οποία έκανε η Νέα Δημοκρατία, θα δώσει η Εθνική Αντιπροσωπεία εκατόν εξήντα τρία "όχι" στην πρόταση δυσπιστίας της Νέας Δημοκρατίας, αλλά ο ελληνικός λαός θα δώσει δέκα εκατομμύρια "ναι" για την απομάκρυνση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, αντιμετωπίζουμε με λύπη, κύριε Πρόεδρε, αυτήν την εξέλιξη και αυτήν την προοπτική. Ακόμα και τώρα καλούμε τον Πρωθυπουργό -έχει τη δυνατότητα- να πάρει πρωτοβου-

λίες και διαλόγου και άρσης από την κρίση, γιατί κανένα από τα προβλήματα τα οποία ετέθηκαν στην Εθνική Αντιπροσωπεία με την πρότασή μας δεν αντιμετωπίστηκε από την Κυβέρνηση.

Όλα τα προβλήματα, η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός θα τα έχουν εφεξής μπροστά τους, γιατί και όσα προβλέψαμε και όσα προειδοποιήσαμε και όσα σας προτείναμε, μπορεί να μην τα κάνετε δεκτά απόψε, αλλά είναι βέβαιο ότι τις επόμενες μέρες θα τα κάνετε δεκτά. Και το νόμο θα αναστείλετε και διάλογο θα κάνετε, κύριε Πρωθυπουργέ και τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων θα αντικαταστήσετε ή θα αναγκασθεί να παραιτηθεί. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πλέον καταφανείς οι λόγοι που οδήγησαν τη Νέα Δημοκρατία στην κατάθεση πρότασης δυσπιστίας εναντίον μου.

Δεν θα κατέβω στο επίπεδο του κ. Σιούφα. Δεν το συνηθίζω αυτό και δεν νομίζω ότι είναι και επιτρεπτό να γίνεται συζήτηση στη Βουλή σε τέτοιο προσωπικό επίπεδο.

Έχω υπηρετήσει τη Βουλή αυτή δεκαοχτώ χρόνια, έχω έρθει σε πολιτικές αντιπαραθέσεις με τους πολιτικούς μου αντιπάλους, τη Νέα Δημοκρατία, ποτέ όμως πάνω σε ένα προσωπικό επίπεδο με χυδαιότητες.

Θα αντιπαρέλθω την πρόταση δυσπιστίας. Μας ακούει ο ελληνικός λαός και ο ελληνικός λαός θα κρίνει.

Η συζήτηση όμως αυτή είχε και κάποιο θετικό. Δόθηκε η ευκαιρία, για μία ακόμη φορά, στον ελληνικό λαό, με κάλυψη τηλεοπτική που την παρακολουθεί, να ακούσει μια συζήτηση για την παιδεία και να ακούσει τοποθετήσεις από όλες τις πλευρές στο Εθνικό Κοινοβούλιο.

Έτσι, πιστεύω ότι σαν αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής γκάφας της Νέας Δημοκρατίας, ωφελήθηκε ο ελληνικός λαός, γιατί ξέρι τώρα καλύτερα ποια είναι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, ποιοι είναι οι στόχοι και γιατί και ποιοι κρύβονται πίσω από την αντιπαράθεση στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Αν έχω μία πικρία είναι για ένα άλλο λόγο. Είναι μία πικρία, γιατί θύμα της πολιτικής επίθεσης της Νέας Δημοκρατίας, δεν είναι η Κυβέρνηση, δεν είμαι εγώ. Θύμα είναι η ίδια η παιδεία, δηλαδή θύματα είναι τα παιδιά μας, γιατί με την όξυνση την οποία καλλιεργεί η Νέα Δημοκρατία κομματικοποιεί το χώρο της παιδείας, ενώ από τη δική μας τη μεριά προσπαθούμε με κάθε τρόπο να διευρύνουμε τη βάση της στήριξης της αλλαγής στο χώρο της παιδείας για το καλό της πατρίδας, για το καλό των παιδιών.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ένοχος ένοχον ού ποιεί.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ποιος είναι ηθικός αυτουργός ή όχι θα το κρίνει ο ελληνικός λαός. Δεν είστε εσείς σε θέση να κρίνετε αυτά τα πράγματα και το δείξατε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ καμία διακοπή, κύριοι συνάδελφοι.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ένοχος ένοχον ού ποιεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ είπα καμία διακοπή. Σας παρακαλώ θερμά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα λίγα λεπτά που έχω στη διάθεσή μου θέλω να ασχοληθώ με δύο θέματα που προέκυψαν.

Το ένα θέμα είναι ότι ακούσαμε από όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης να λένε ή να αποσυρθεί ο νόμος -τον οποίο σημειωτέον μερικοί συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης ακόμα δεν έχουν διαβάσει προσεκτικά- ή να παγώσει η λειτουργία του νόμου.

Η πρώτη παρατήρηση που θέλω να κάνω είναι ότι ο νόμος αυτός δεν ψηφίζεται τώρα στο Κοινοβούλιο. Ψηφίστηκε το Σεπτέμβριο του 1997. Με τέτοια αντανάκλαστικά λειτουργεί η Αντιπολίτευση; Μετά

από ενάμιση χρόνο έχει προβλήματα με ένα νομοσχέδιο που είχε τη δυνατότητα να το συζητήσει και κατά την κατάθεση του νομοσχεδίου και με επερωτήσεις και συζητήσεις εδώ; Τώρα έρχεται να μας πει ότι έχει αντίθεση στο νομοσχέδιο ή εκμεταλλεύεται μια συγκυρία στο χώρο της παιδείας για άλλους λόγους;

Για να δούμε, όμως, τώρα ποιες είναι τάχατες οι βασικές αντιθέσεις σε αυτό το νόμο που ζητούμε ή να αποσυρθεί ή να παγώσει.

Όλοι πιστεύω που μίλησαν, συμφωνούν ότι πρέπει να αναπτύξουμε το θεσμό του ολοήμερου νηπιαγωγείου και του ολοήμερου δημοτικού και για λόγους παιδαγωγικούς, αλλά και για κοινωνική πολιτική. Για να κάνουμε πραγματικότητα την ισότητα ευκαιριών σε όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα της οικογενειακής ή ταξικής καταγωγής τους.

Συμφωνούμε όλοι, λοιπόν, με το πρόγραμμα που υλοποιούμε στο πλαίσιο του νόμου για τριακόσια πενήντα νηπιαγωγεία τώρα, για χίλια νηπιαγωγεία ολοήμερα αύριο, για χίλια εκατό ολοήμερα δημοτικά σχολεία σήμερα, για ολοήμερα δημοτικά σχολεία σε όλη την Ελλάδα σε δύο χρόνια.

Συμφωνούμε όλοι, πιστεύω, στο θεσμό της ενισχυτικής διδασκαλίας για να δώσουμε βοήθεια στα παιδιά που έχουν μαθησιακά προβλήματα μέσα στο σχολείο, με έξοδα του κράτους, για να κάνουμε πάλι πραγματικότητα τις ίσες ευκαιρίες στο χώρο της εκπαίδευσης. Συμφωνούμε λοιπόν σε αυτά.

Συμφωνούμε όλοι επίσης ότι πρέπει επιτέλους να αναβαθμιστεί η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και ότι θα πρέπει τα παιδιά που επιλέγουν τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση να την επιλέγουν γιατί θέλουν να πάνε προς αυτήν την κατεύθυνση και στο χώρο της παραγωγής και πρέπει να τους δώσουμε την υποδομή, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, για να μπορούν να βγουν στην παραγωγή και να βρουν δουλειά.

Εάν συμφωνούμε με αυτά, συμφωνούμε με ένα άλλο μεγάλο κομμάτι της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Συμφωνούμε όλοι ότι το λύκειο δεν πρέπει να είναι ένας μεταβατικός σταθμός εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά πρέπει να είναι μία αυτοτελής εκπαιδευτική μονάδα, όπου ολοκληρώνεται η εκπαίδευση σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αναπτύσσεται η κριτική σκέψη του παιδιού και έχει βάσεις παιδείας σε όλα τα πεδία, από τα αρχαία ελληνικά, τα νέα ελληνικά, την ιστορία, τη φυσική και τα μαθηματικά.

Συμφωνούμε σ' αυτόν το θεσμό; Εγώ δεν άκουσα αντίρρηση, άρα συμφωνούμε και στην αναβάθμιση του Ενιαίου Λυκείου. Συμφωνούμε ότι το παιδί πρέπει να μαθαίνει γράμματα σε αυτό το λύκειο και ότι, σε αυτό το λύκειο, δεν πρέπει να μαθαίνει τρία, τέσσερα μαθήματα παπαγαλία για να περάσει γενικές εξετάσεις στο πανεπιστήμιο, αλλά το θέλουμε να μάθει γράμματα για να μπορέσει να ζήσει αποτελεσματικά και να ανταγωνιστεί μέσα σε μία κοινωνία με τα άλλα παιδιά, τα παιδιά της Γαλλίας, τα παιδιά της Γερμανίας, τα παιδιά της Ιταλίας. Συμφωνούμε ή όχι με αυτό; Εγώ δεν άκουσα αντίρρηση. Συμφωνούμε, λοιπόν, με ένα άλλο μεγάλο κομμάτι της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Νομίζω ότι δεν άκουσα αντιρρήσεις εδώ σε αυτήν την Αίθουσα για το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκτός από τον κ. Σουφλιά ο οποίος ήταν κάποτε Υπουργός Παιδείας και ό,τι σωστό έγινε στο χώρο της παιδείας, έγινε επί υπουργίας Σουφλιά. Όλοι οι άλλοι, οι πρώην, οι νυν και οι επόμενοι έχουν ή θα κάνουν λάθη κατ' αυτόν. Ήταν μόνον ο κ. Σουφλιάς που είπε, ναι, θέλω κλειστό σύστημα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Από όλες, όμως, τις άλλες πτέρυγες άκουσα ότι συμφωνούμε ότι η πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης από το νηπιαγωγείο μέχρι και το πανεπιστήμιο είναι κοινωνικό δικαίωμα του πολίτη και πρέπει να του δώσουμε τα εφόδια να προχωρήσει όσο θέλει και όσο μπορεί και ότι όποιος νέος έχει τα τυπικά προσόντα, πρέπει να έχει πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συμφωνήσαμε σε αυτό; Δεν άκουσα διαφωνίες. Συμφωνούμε, λοιπόν, και για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Συμφωνούμε στη διά βίου κατάρτιση.

Συμφωνώ ότι πρέπει να αναπτύξουμε τις μεταπτυχιακές

σπουδές. Συμφωνούμε δηλαδή με ένα άλλο μεγάλο κομμάτι της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Εάν συμφωνούμε σε όλα αυτά, και θα παραλείψω κάποια άλλα θέματα, τα οποία ίσως είναι δευτερεύοντα στην πολιτική συζήτηση, αλλά είναι σημαντικά από εκπαιδευτική άποψη, τότε συμφωνείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο βασικό νόμο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Εάν διαφωνείτε, πείτε μου σε ποιες βασικές αξίες και ποιους βασικούς στόχους διαφωνείτε.

Εάν λοιπόν συμφωνούμε με ορισμένες βασικές κατευθύνσεις που εμπεριέχονται μέσα σε ένα νόμο του κράτους, ζητάτε από μία κυβέρνηση να μην εφαρμόσει το νόμο; Ζητάτε από μία κυβέρνηση να παγώσει την εφαρμογή του νόμου; Γιατί; Για να κάνει τι; Για να κάνει, λέει, διάλογο. Με ποιο στόχο; Για κάποια άλλη μεταρρύθμιση που δεν έχει ονομαστεί, να καταργήσει μία μεταρρύθμιση για την οποία, απ'ότι βλέπω, δεν υπάρχουν μεγάλες αντιρρήσεις. Οι μόνες γενικόλογες αντιρρήσεις έρχονται από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος. Έχω προκαλέσει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος να μας δώσει επιτέλους το δικό του πρόγραμμα εκπαίδευσης, για να καταλάβουμε για τι μιλάμε.

Εάν, λοιπόν, είναι έτσι, τότε η πρότασή σας για απόσυρση του νόμου ή για πάγωμα της εκτέλεσής του νόμου, δεν έχει και πολιτικό νόημα, δεν έχει και κανένα έρεισμα ή επιχείρημα.

Το δεύτερο θέμα που θα ήθελα να σχολιάσω είναι την πρόταση να καταργηθούν οι εξετάσεις στη Β' λυκείου, τουλάχιστον για φέτος. Εγώ δεν καταλαβαίνω τι εννοούν μ'αυτό. Όπως ξέρετε, και με το παλαιό σύστημα, για να προαχθεί ο μαθητής από τη Β' λυκείου στην Γ' λυκείου έπρεπε να δώσει εξετάσεις. Τα τρίμηνα του και τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος της χρονιάς. Αυτές οι εξετάσεις, έτσι κι αλλιώς, πρέπει να γίνουν. Υπάρχει κανείς που λέει ότι δεν πρέπει να γίνουν ούτε οι εξετάσεις του παλαιού τύπου; Φαντάζομαι όχι. Άρα, αυτό που νομίζω ότι λέτε είναι να γίνουν οι εξετάσεις του παλαιού τύπου και όχι οι εξετάσεις του νέου. Ποια είναι η διαφορά; Να το δούμε. Η διαφορά είναι η εξής: Ότι στις παλιές εξετάσεις το θέμα και η διόρθωση γινόταν από τον καθηγητή, με ανοιχτή την κόλλα. Οι εξετάσεις με το νέο σύστημα είναι οι ίδιες, όπως παλιά, αλλά με κλειστή την κόλλα και το όνομα. Η διόρθωση δεν γίνεται από τον καθηγητή στην τάξη και στο λύκειο, γίνεται από έναν άλλο καθηγητή, σε ένα άλλο λύκειο, που δεν ξέρει την ταυτότητα του λυκείου και του μαθητή. Και ερωτώ: Ποιος έχει συμφέρον για του παλαιού τύπου εξετάσεις και ποιος έχει αντίθεση στου νέου τύπου εξετάσεις;

Οι νέου τύπου εξετάσεις πρώτα απ'όλα προστατεύουν το μαθητή από τον εκβιασμό που μπορεί να υποστεί. Δεύτερον, προστατεύουν το γονέα. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να το πούμε ανοιχτά, υπήρχε συναλλαγή στο χώρο των εξετάσεων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Πρέπει να πούμε την αλήθεια, ότι αυτοί που φοβίζονταν τους μαθητές για τις εξετάσεις νέου τύπου, είναι αυτοί που ωφελούνται από τις εξετάσεις παλαιού τύπου. Και όλοι ξέρουμε ποιοι είναι αυτοί. Και αυτό πρέπει να αποκαλύψει η Βουλή σήμερα.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Τα ιδιαίτερα των είκοσι χιλιάδων δραχμών!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αυτό θέλετε, λοιπόν, εσείς; Αυτό θέλετε να καταργήσουμε; Και ποιο μήνυμα θέλετε εσείς να δώσουμε στους μαθητές; Να πούμε στους μαθητές: "Κοιτάξτε, στην κοινωνία που σας ετοιμάζουμε να μπείτε, θέλουμε μια ηθική ήσσονος προσπάθειας, να μη μελετήσουμε. Θέλουμε μία ηθική συναλλαγής. Να πάρουμε το βαθμό, με τον τρόπο που ξέραμε από τον καθηγητή και να έχουμε το κεφάλι μας ήσυχο. Συναλλαγή με τους γονείς, με τον καθηγητή και με το συναισθηματικό εκβιασμό". Αυτήν την αγωγή θέλουμε να δώσουμε στο παιδί; Αυτήν τη μόρφωση θέλουμε να δώσουμε;

Εμείς τι λέμε; Εμείς λέμε ότι γνωρίζουμε πως το παιδί, σ'αυτήν τη μεταβατική περίοδο, πράγματι αντιμετωπίζει προβλήματα προσαρμογής και θέλουμε να το βοηθήσουμε. Να το βοηθήσουμε όμως προς την κατεύθυνση της προσπάθειας, της μάθησης, της αξιοκρατίας, της διαφάνειας. Και λέμε ότι οι εξετάσεις, ναι, θα γίνουν. Αλλά επειδή είναι πρώτη φορά και ίσως έχει φοβηθεί το παιδί, οι προαγωγικές εξετάσεις που θα γίνουν έτσι, όπως ορίζει ο

νόμος, θα γίνουν μόνο όταν είναι προς όφελος του παιδιού.

Στο τελικό απολυτήριο, αν ο βαθμός που θα πάρει στη Β' λυκείου είναι κατώτερος από το βαθμό της Γ' λυκείου, δεν θα ληφθεί υπόψη. Άρα, υπάρχει κίνητρο στο μαθητή να δουλέψει και φέτος, αλλά δεν υπάρχει το φόβητρο, αν φέτος και για κάποιους λόγους δεν είναι έστω ψυχολογικά έτοιμος για το νέο σύστημα, ότι θα αδικηθεί. Είναι άδικο αυτό;

Αυτό είναι, λοιπόν, το θέμα των εξετάσεων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προεδροποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Σε ένα λεπτό τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ: Θέλουμε και εμείς να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, κάνετε μονίμως διακοπές. Αυτό δεν είναι σωστό.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, συνεχίστε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δε λέω ότι δεν υπάρχουν θέματα που μπορούν και πρέπει να συζητηθούν. Λέω όμως ότι με κλειστά σχολεία δεν μπορεί να γίνει εποικοδομητικός διάλογος. Με ανοικτά σχολεία θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που προκύπτουν.

Έρχομαι τώρα στο διάλογο. Ο διάλογος δε γίνεται για το διάλογο. Ο διάλογος πρέπει να έχει συγκεκριμένη στόχευση. Και εγώ διακρίνω τρεις κατηγορίες θεμάτων που μπορούν να αντιμετωπισθούν με διάλογο. Πρώτον, θέματα που προκύπτουν στην εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και του νόμου. Ο νόμος δεν προβλέπει όλες τις περιπτώσεις. Στη διαδικασία υλοποίησης του νόμου μπορούν να προκύπτουν μερικά προβλήματα. Αυτά δεν θα τα λύσουμε με καταλήψεις. Αυτά δεν θα τα λύσουμε με ανάρθρες κραυγές ή πάγωμα του νόμου. Θα τα λύσουμε με διάλογο με τους φορείς, τους εκπαιδευτικούς, με τον κατάλληλο τρόπο.

Επίσης, υπάρχει μία άλλη κατηγορία, στην πορεία της υλοποίησης της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συμφωνεί το Σώμα να δοθούν τρία λεπτά ακόμη στον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Γιατί ο θόρυβος; Για ποιο λόγο ο θόρυβος; Δικαιούται ο Υπουργός δεκαπέντε λεπτά και πρέπει να συμφωνήσετε για να πάει παραπάνω. Τι κατάσταση είναι αυτή;

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα συντομεύσω, κύριε Πρόεδρε.

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν άρχισε χθες. Έχει αρχίσει από το 1996 και ήδη έχουμε αποκομίσει κάποιες εμπειρίες από την εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Θα πρέπει, λοιπόν, να έχουμε θεσμούς, που μπορούμε να αναπτύξουμε, συνεχούς παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, έτσι που, με βάση την εμπειρία από την εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, να δούμε αν χρειάζονται κάποιες βελτιώσεις ή αν χρειάζονται και συγκεκριμένα μέτρα για να είμαστε πιο αποδοτικοί στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και στην επίτευξη των στόχων που έχουμε.

Διαφωνεί κανείς σ'αυτό; Όχι. Αυτό, λοιπόν, το διάλογο μπορούμε και πρέπει να έχουμε.

Τρίτη κατηγορία. Υπάρχει μια σειρά από νέα μέτρα, τα οποία πρέπει να πάρουμε. Δεν έχει εξαντληθεί το εύρος της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων είπα ότι έχουμε

σημαντικά θέματα που αφορούν στη διοικητική αναδιοργάνωση της εκπαίδευσης, που αφορούν την τρίτοβάθμια εκπαίδευση, στην οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των πανεπιστημίων, που αφορούν στα μεταπτυχιακά προγράμματα και μια σειρά από άλλα θέματα.

Αυτά είναι νέα ζητήματα, νέα θέματα τα οποία έχει δεσμευθεί η Κυβέρνηση να συζητήσει πριν καταθέσει νομοσχέδια στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων για να έχουμε ένα διακομματικό διάλογο, για να καταλήξουμε σε ορισμένα συμπεράσματα και ελπίζω σε συναίνεση πριν συζητήσουμε και τα σχετικά νομοσχέδια.

Εάν προχωρήσουμε, λοιπόν, σε διάλογο όχι για το διάλογο, αλλά πάνω σ' αυτές τις τρεις κατηγορίες, νομίζω ότι τα ζητήματα και τα προβλήματα που προκύπτουν μπορούν να αντιμετωπισθούν και μπορούμε να αποδείξουμε ότι στις δημοκρατίες ξέρουμε δημοκρατικά και όχι με καταλήψεις ή με άλλους τρόπους να λύνουμε τις διαφορές μας, να βρίσκουμε τη σύνθεση και να προχωρούμε μπροστά. Μ' αυτήν την προσέγγιση ακολουθούμε την έννοια του διαλόγου.

'Εχω επαφή με τα σχολεία και θα συνεχίσω να έχω επαφή με τα σχολεία και με τους μαθητές. Και απέναντί μου, μετά από διάλογο με τους μαθητές ότι ο διάλογος δεν έγινε για το διάλογο. Δέχθηκα παρατηρήσεις και προτάσεις των μαθητών και δέχθηκα για μία μεταβατική περίοδο να αντιμετωπίσουμε το θέμα των εξετάσεων στη Β' λυκείου κατά ένα τρόπο που ψυχολογικά και αλλιώς βοηθάει τους μαθητές της Β' λυκείου. Θα συνεχίσουμε την επαφή και το διάλογο με τους μαθητές, γιατί μας ενδιαφέρει η άποψη των μαθητών.

Προσπαθούμε και ελπίζω να συνεχίσουμε το διάλογο με την ΟΛΜΕ γιατί υπάρχουν μία σειρά από θέματα που αφορούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, όπως είναι η επαγγελματική και η οικονομική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών, τα θέματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και μία σειρά από άλλα ζητήματα που εμείς ζητάμε διάλογο με την ΟΛΜΕ. 'Εχω καλέσει την ΟΛΜΕ για διάλογο και ελπίζω αυτό να επιτευχθεί.

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έχουμε μία σειρά από συναντήσεις και με τα πανεπιστήμια και με τα ΤΕΙ πριν έρθουμε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων για τη νέα νομοθεσία που πρέπει να προχωρήσει, γιατί όπως σας είπα και στην αρχή, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει βάθος χρόνου. Δεν έχει εξαντληθεί με ένα ή με δύο νομοσχέδια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να κλείσω εδώ γιατί δεν θέλω να κάνω κατάχρηση του χρόνου. Αλλά θα ήθελα για μία ακόμη φορά να πω ότι θα ήταν κέρδος για το Έθνος αν σήμερα εδώ αυτό το Κοινοβούλιο θα μπορούσε τουλάχιστον να πει, παρά τις διαφορές που μπορεί να έχουμε σε θέματα εκπαίδευσης, ότι ο κόσμος, η πατρίδα θα προχωρήσει μπροστά με ανοιχτά σχολεία. Και από τη Δευτέρα όλα τα σχολεία πρέπει να είναι ανοιχτά, γιατί με κλειστά σχολεία δεν μπορούμε να έχουμε ανοιχτά μυαλά. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Υπουργέ παρατήρησα ότι κατά τη διάρκεια της ομιλίας σας πολλές φορές κάνατε το ρητορικό ερώτημα: "Διαφωνεί κανείς μ' αυτό το ζήτημα;". Και απαντούσατε: "Κανένας δεν διαφωνεί!". Το κάνατε πολλές φορές. Δεν τις μέτρησα. "Όλες αυτές τις ημέρες διαφώνησε κανείς;". Η απάντηση που δίδετε ήταν "Κανένας δεν διαφώνησε".

Νομίζω ότι ο ελληνικός λαός έχει σχηματίσει γνώμη ότι υπάρχουν σοβαρές διαφωνίες.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιες είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ όχι διακοπές.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Όσον αφορά εμάς, ξεκαθαρίζω ότι εμείς

καταψηφίσαμε το νόμο επί της ουσίας αλλά δεν θα επαναλάβω τους λόγους. Απλώς διαμαρτύρομαι γιατί δεν μπορείτε να κάνετε ένα ερώτημα και στη συνέχεια να δίνετε μόνος σας την απάντηση.

Διαφωνήσαμε επί της ουσίας και το αναπτύξαμε πάρα πολλές φορές. Από το 1997 δεν το θυμηθήκαμε το 1999.

Από το 1997 και μετά συνεχώς έχουμε παρέμβαση. Αλλά, να σας πω και κάτι άλλο: Και αν κανείς δεν είχε ανακινήσει το θέμα του νόμου, εμείς απ' την αρχή παλεύαμε για την κατάργησή του. Το ανακοίνωσε η ελληνική νεολαία. Και αν εμείς δεν το είχαμε πάρει χαμπάρι, οφείλαμε να πάρουμε χαμπάρι τώρα τι συμβαίνει με το νόμο.

Δεύτερο, η αντίδραση στο νόμο ξεκίνησε πριν εφαρμοστεί, που σημαίνει ότι η μαθητική νεολαία, εκπαιδευτικοί, ένα μεγάλο μέρος γονείς, κατανόησαν το επικίνδυνο της εφαρμογής του νόμου. Δεν μπορεί, λοιπόν, να λέτε ότι, ελάτε βρε παιδιά, να δούμε τώρα τις πλευρές της εφαρμογής του.

Τρίτον, εμείς τουλάχιστον δεν θα επιθυμούσαμε να συζητάμε για το κερασάκι στην τούρτα. Όταν μπει θέμα για το νόμο λέτε ότι το ολοήμερο σχολείο.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα επαναλάβω τα ίδια και τα ίδια. Ακούω και τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που με ρωτάνε πού υπάρχει διαφωνία. Κοιτάξτε να δείτε. Φαίνεται ότι απ' αυτήν την παιδεία που έχουμε βγει απ' όλα αυτά τα χρόνια, έχουμε πρόβλημα αντίληψης και κατανόησης τι λέμε και εδώ μέσα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Λοιπόν, κοιτάξτε, κύριε Υπουργέ. Λέτε το εξής πράγμα: Καλή τη πίστη να συζητήσουμε. Αυτό το "καλή τη πίστη"! Τέλειωσε ο κρατικός προϋπολογισμός, τον ψήφισε η Βουλή, δηλαδή η πλειοψηφία της Βουλής, όχι όλα τα κόμματα, δεν έχει σημασία. Και δυστυχώς η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών -δεν είναι άσχετο το ένα Υπουργείο με το άλλο- έδωσε ήδη εντολή να μειωθούν κοινωνικές δαπάνες, οι οποίες αντιστοιχούσαν στο 25% στο σύνολο των συγκεκριμένων δαπανών και θα πω ποιες είναι. Και είπε, από 25% θα γίνουν 15%. Και μιλάμε για κοινωνικές δαπάνες που αναφέρονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα, στο ΕΚΑΒ, στο Εθνικό Ίδρυμα Προστασίας Κωφάλαλων, για σκοπούς, στις παιδικές εξοχές κλπ. Είναι δηλαδή για θέματα κοινωνικής πολιτικής.

Πείτε μου, λοιπόν, ακόμα και αν κάποιος σκεφθεί ότι, ας μπει και σε μια συζήτηση, μα, δυστυχώς δεν σας έχουμε εμπιστοσύνη, όταν διαστρεβλώνετε αυτά που λέμε εδώ. Όταν μας βγάξετε συμφωνούντες, πώς να δεχθούμε μετά σε διαδικασία συζήτησης για τον τρόπο εφαρμογής; Όταν μέσα σε λίγες μέρες παίρνετε πίσω αποφάσεις που έχετε πάρει και μάλιστα σε ευαίσθητο τομέα, πώς με ανοικτή καρδιά και εν πάση περιπτώσει χωρίς επιφύλαξη, να δώσουμε εμπιστοσύνη σ' αυτά που λέτε; Εδώ που τα λέμε δεν είπατε και τίποτα. Είπατε απλώς να συζητήσουμε πώς θα εφαρμοστεί ο καλός νόμος. Τα λέω αυτά γιατί πρέπει να γίνει κατανοητό -γιατί νομίζω στον ελληνικό λαό έχει γίνει κατανοητό- γιατί είμαστε αντίθετοι και ζητάμε την κατάργηση του νόμου. Θα μπορούσαμε, αν θέλετε να πούμε, καταργήστε πέντε άρθρα.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, τι φοβόμαστε; Το έχει κάνει το ΠΑΣΟΚ αυτό το πράγμα: Να διαλέξουμε πέντε - έξι βασικά άρθρα, θα μας πείτε κατ' αρχήν ότι είναι η ραχοκοκκαλιά του νόμου, αλλά και κατά δεύτερο λόγο, δυστυχώς, αυτές αν θέλετε τις προσαρμογές που μπορεί να κάνει ένα κόμμα ή την προσπάθεια να βοηθήσει, εσείς τα αξιοποιείτε για να κερδίσετε χρόνο, για να παραπλανήσετε τον κόσμο και να περάσετε το νόμο 100%. Και μ' αυτήν την έννοια, θα ήθελα να σας παρακαλέσω το εξής. Εν πάση περιπτώσει μ' αυτά τα οποία λέτε, που παραποιείτε τις απόψεις μας, θα μου δώσετε το δικαίωμα να πω ότι τα δώδεκα Ευαγγέλια είναι δώδεκα, μην τα κάνετε δεκατρία με τις ομιλίες σας!

(Θόρυβος στην Αίθουσα - κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Κώστας Λαλιώτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο χώρος της εκπαίδευσης, κυρίως η δευτεροβάθμια

βαθμίδα της με αιχμή το λύκειο και βρίσκεται σε μια κρίσιμη στιγμή. Σε αυτήν την κρίσιμη και την ύστατη στιγμή όλοι απαιτούν θετικές λύσεις και θετικές παρεμβάσεις που θα δίνουν λυτρωτική διέξοδο και προοπτική σε μια υπαρκτή αντιπαράθεση. Τα πάντα, όμως, έχουν ως προϋπόθεση έναν ουσιαστικό και γόνιμο διάλογο χωρίς νικητές και χωρίς ηττημένους, ένα διάλογο που μπορεί να δημιουργήσει ένα θετικό κεκτημένο με στόχο τη βελτίωση και όχι την ακύρωση μιας αναγκαίας και θετικής μεταρρύθμισης.

Σε αυτόν τον εποικοδομητικό διάλογο αποσκοπούν όλες οι εκκλησίες που διατύπωσαν με σαφήνεια και επιμονή πριν από λίγες μέρες, τη Δευτέρα, από το Βήμα της Βουλής, τόσο ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, όσο και ο Υπουργός Παιδείας Γεράσιμος Αρσένης.

Είναι γνωστό ότι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, όπως αυτή έχει σηματοδοτηθεί από το νόμο 2525 που ψηφίστηκε το 1997, αποτελεί προέκταση, προβολή συλλογικών θέσεων, προτάσεων, αναζητήσεων και πρωτοβουλιών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Κυβέρνησης που προωθήθηκαν με την ψήφο όλων των Βουλευτών.

Για τούτο η πολιτική και ηθική αλληλεγγύη όλων μας προς το Γεράσιμο Αρσένη ήταν και είναι μια αυτονόητη πράξη γιατί προωθεί αυτήν τη μεταρρύθμιση που ανατρέπει τη στασιμότητα, το βόλεμα και την ήσασσα προσπάθεια, αλλά και ορισμένα κακώς κείμενα στο χώρο της εκπαίδευσης.

Αυτήν την αυτονόητη πράξη ο μόνος που δεν την είχε καταλάβει και δεν την έχει καταλάβει ακόμη είναι ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας.

Υποκρίνεται και δημαγωγεί η Νέα Δημοκρατία όταν ισχυρίζεται ότι η πρόταση δυσπιστίας έχει σχέση με το παρόν και το μέλλον της εκπαίδευσης. Η Νέα Δημοκρατία κατέθεσε την πρόταση δυσπιστίας γιατί θέλει μέσα από την πόλωση και το φανατισμό να βαθύνει το αδιέξοδο στην παιδεία, να φθείρει την Κυβέρνηση και να αποκομίσει κομματικά οφέλη.

Στη συγκυρία των τελευταίων ημερών έχει επιπρόσθετα και άλλους ειδικούς λόγους και επιδιώξεις. Επιδιώκει μέσα από την πόλωση και το φανατισμό, αλλά και μέσα από παρασκηνακές απειλές, να σταματήσει ορισμένες διεργασίες στον εσωκομματικό της χώρο που νομοτελειακά ίσως οδηγήσουν στην ίδρυση ενός νέου συντηρητικού κόμματος. Ο πανικός για το εκκολλαπτόμενο κόμμα του κ. Αβραμόπουλου και η αγωνία αν το κάνει ή δεν το κάνει, αποτελεί εσωτερική υπόθεση της παράταξης και του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, αποτελεί μια βεντέτα και έναν ανοικτό λογαριασμό ανάμεσα στον κ. Καραμανλή και στον κ. Αβραμόπουλο.

Η συντηρητική παράταξη, φαίνεται μέσα από τη δική της κρίση, - που είναι μια παρατεταμένη κρίση- εκτρέφει και γεννάει μεσίες και σωτήρες που φιλοδοξούν, αλλά ματαιοπονούν να αλλάξουν τους συσχετισμούς δυνάμεων.

Κύριοι συνάδελφοι, στη χώρα μας είναι γνωστό ότι από τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους κάθε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση φιλοδοξεί να εκφράσει κάθε φορά μια θετική και μια σύγχρονη απάντηση στις προκλήσεις των καιρών. Διότι οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, έστω και αν προκύπτουν μέσα από κοινωνικούς αγώνες και πολιτικές και ιδεολογικές αντιπαραθέσεις, έχουν συνδεθεί με τους μεγάλους και τους ανοικτούς ορίζοντες της Ελλάδας και κυρίως των νέων γενιών της. Ασφαλώς όλοι μας ως Έλληνες που αγαπάμε τη χώρα μας και έχουμε μοχθήσει γι' αυτήν, μπορεί και πρέπει να έχουμε την ίδια ευαισθησία και την ίδια αγωνία για την πρόοδο της Ελλάδας, αλλά και για τη μόρφωση και τους ορίζοντες ζωής των νέων ανθρώπων.

Ταυτοχρόνως μπορεί, όμως, να έχουμε -και πρέπει να έχουμε- διαφορετικές απόψεις και προσεγγίσεις και διαφορετικά προτάγματα για τον προσανατολισμό και το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Όπως, όμως, αυτήν τη στιγμή όλες οι πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις και όλοι οι πολίτες αναγνωρίζουν ότι κάθε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση είναι επιτακτική ανάγκη να έχει σχέδιο, συνέχεια και προοπτική, οφείλουμε όλοι μας εντός και εκτός της Βουλής να αναζητήσουμε και να βρούμε κοινό τόπο. Έχουμε χρέος

για να έχουν οι λόγοι και οι ευχές μας αντίκρουσμα αλήθειας στην πράξη μας, να διασφαλίσουμε μια μεγάλη πολιτική και κοινωνική συναίνεση που αποτελεί την εγγύηση και τη συνέχεια και την προοπτική κάθε μεταρρυθμιστικής προσπάθειας σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης.

Αυτό το χρέος είναι χρέος που αφορά όλα τα κόμματα, όλους τους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας και της σχολικής κοινότητας - καθηγητές, μαθητές, φοιτητές και τους γονείς- όλους τους Έλληνες, γιατί προκύπτει από το ιστορικό δίδαγμα, που έχει εξαχθεί από τη διαδρομή της δημοκρατίας μας κατά τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια της Μεταπολίτευσης.

Όλοι γνωρίζουμε ότι από το 1974 έχουν αναδειχθεί πρωτοβουλίες από δεκατέσσερις διαφορετικούς Υπουργούς, διαφορετικών κυβερνήσεων, τέσσερις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, που έχουν αποτυπωθεί σε τριάντα οκτώ νόμους και προεδρικά διατάγματα και υπουργικές βασικές αποφάσεις. Με αυτούς τους αριθμούς και με αυτές τις αναφορές, δεν θέλω σε καμία περίπτωση να μηδενίσω ή να ισοπεδώσω τις γόνιμες προσπάθειες και τα θετικά αποτελέσματα αυτών των μεταρρυθμίσεων.

Θέλω όμως, να επισημάνω με έμφαση μια αναμφισβήτητη παραδοχή: Ότι αυτές οι μεταρρυθμίσεις, μετά τη Μεταπολίτευση, δεν είχαν κοινή αναφορά σε ένα σχέδιο με διασφαλισμένη συναίνεση, με συνέχεια και ολοκλήρωση, γιατί κάθε φορά κάθε κόμμα, κάθε Υπουργός, κάθε κοινωνική ομάδα της εκπαιδευτικής και της σχολικής κοινότητας είχε το δικό του χαράκωμα, το δικό του μετερίζι, τη δική του σημαία με τα "ναι" και τα "όχι" του, τις δικές του απόλυτες αρχές και τις δικές του απόλυτες αλήθειες.

Είναι γεγονός ότι κάθε Βουλευτής, ο καθένας μας από τους τριακόσιους που είμαστε σήμερα εδώ, όπως και κάθε εκπαιδευτικός που βρίσκεται σήμερα στο σχολείο, όπως και κάθε γονιός, μέσα από τη δική του διαδρομή, έχει αποκτήσει γνώσεις, εμπειρίες και βιώματα και μπορεί να έχει μια δική του κριτική και αυτοκριτική θεώρηση για τη στάση του στις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις μετά τη Μεταπολίτευση.

Ασφαλώς, σε αυτό το χρονικό διάστημα, έχουν χαθεί και αρκετές ευκαιρίες. Γι' αυτό, οφείλουμε όλοι μας να δούμε αυτήν τη διαδρομή. Και μέσα από αυτήν τη διαδρομή και στάση μας, με κριτική και αυτοκριτική και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Νέα Δημοκρατία, αλλά και το Κ.Κ.Ε. και ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου και τα άλλα κόμματα να προχωρήσουμε.

Σήμερα, είναι ένα σημάδι ωριμότητας, αλλά και αισιοδοξίας αν, μέσα από το διάλογο, αναζητήσουμε και ιεραρχήσουμε αυτά που μας ενώνουν και όχι αυτά που μας χωρίζουν. Μόνον έτσι θα δώσουμε νόημα, αξία και προοπτική σε ένα ανοικτό, δημοκρατικό και σύγχρονο σχολείο.

Για τούτο, δεν είναι λογική και σοφή πράξη, δεν είναι πράξη πολιτικής και κοινωνικής ευθύνης είτε να κλείνεται ο καθένας μας στον κομματικό μικρόκοσμό του και να οχυρώνεται με φανατισμό πίσω από το άκρτο "ναι" και το απόλυτο "όχι", είτε να νιώθει αντίπαλος και εχθρός για κάθε πτυχή της μεταρρύθμισης.

Σίγουρα, στις κινητοποιήσεις των μαθητών, των φοιτητών και στη συνέχεια στην κλιμάκωσή τους, υπάρχει -όπως πάντα- και πολιτική και κομματική παρέμβαση. Πιστεύω όμως, ότι οι κομματικοί καθοδηγητές, σε εισαγωγικά ή χωρίς εισαγωγικά, είναι μακριά νυχτωμένοι, όπως ήταν και παλαιότερα, στο Πολυτεχνείο το 1973 με το ν. 815, με την αναστολή του και την απόσυρσή του το 1979, με τη μεγάλη απεργία των εκπαιδευτικών το 1988 και το 1991 με τις καταλήψεις όλων των γυμνασίων και των λυκείων της χώρας.

Σήμερα, οι μαθητές ξέρουν ποιοι και γιατί είτε τους κατελώνουν και θέλουν να τους κατελώσουν είτε τους χρησιμοποιούν και θέλουν να τους λεηλατήσουν για μικροκομματικούς σκοπούς είτε να τους χαϊδεύουν τα αυτιά.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω τη γνώμη ότι οι σημερινές γενιές διαμορφώνουν τα κινήματά τους και με όρους ζωής, αλλά και με όρους εκπαίδευσης. Οι σημερινές γενιές των μαθητών, είτε

συμμετέχουν είτε δεν συμμετέχουν ενεργά στις καταλήψεις και στις κινητοποιήσεις, δεν χωράνε στη γνωστή μαζική διαχωριστική γραμμή για τους καλούς και τους κακούς, δηλαδή οι καλοί οι μαθητές είναι μέσα στο σχολείο και οι κακοί είναι έξω.

Οφείλουμε να κατανοήσουμε και να παραδεχθούμε ότι όλες αυτές οι γενιές είναι άλλες γενιές στο σύνολό τους. Είναι διαφορετικές γενιές, που βιώνουν τις κοσμογονικές αλλαγές, τους ρυθμούς, τις αντιφάσεις, τους φόβους και τις αγωνίες του 21ου αιώνα, αλλά και τις ελπίδες, διαφορετικά από τις γενιές τις δικές μας. Είναι γενιές, που ζουν στον παρόντα χρόνο και χώρο, αλλά έρχονται από το μέλλον με μια νέα μνήμη και με μια νέα γνώση.

Είναι γενιές που θέλουν να πετάξουν πριν καούν τα φτερά τους. Αυτές οι γενιές δεν είναι χαμένες γενιές, είναι γενιές ελπίδας που αναζητούν είτε μέσα από τη συμμετοχή τους στα μαθήματα είτε μέσα από τη συμμετοχή τους σήμερα με τις σημερινές συγκυρίες στις κινητοποιήσεις, το πρόσωπό τους, το βίωμά τους, τα ίχνη τους.

Σήμερα, με τα ανοιχτά και τα κλειστά σχολεία, με τους μαθητές που κάνουν τα μαθήματά τους και τους μαθητές που χάνουν τα μαθήματά τους, δυστυχώς δημιουργείται μία διπλή πραγματικότητα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ασφαλώς η Βουλή και κυρίως τα κόμματα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, της Νέας Δημοκρατίας, του Κ.Κ.Ε., του Συνασπισμού και του ΔΗ.Κ.ΚΙ., αλλά και τα μέσα ενημέρωσης έχουν ασχοληθεί πολύ με τους μαθητές που είναι έξω από τα σχολεία. Πρέπει όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, όπως και εμείς οφείλουμε να ανακαλύψουμε τους εκτός, να ανακαλύψετε και εσείς τους εντός των σχολείων μαθητές. Είναι εκατοντάδες χιλιάδες μαθητές μαζί με τους γονιούς που είναι κάθε μέρα στο μάθημά τους.

Αυτό που έχει σημασία είναι ότι πρέπει να ανοίξουν τα σχολεία για να γίνει ένας εποικοδομητικός και ουσιαστικός διάλογος για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, γιατί δεν πρέπει να υπάρχουν μέσα από τις διαχωριστικές γραμμές των εντός και των εκτός σχολείων μαθητές που κάνουν ή χάνουν τα μαθήματά τους. Δεν πρέπει να χωρίζονται σε σχολεία της πρώτης και της δεύτερης ταχύτητας, σε σχολεία που δημιουργούν μαθητές πρώτης και δεύτερης δυνατότητας, πρώτης και δεύτερης ευκαιρίας, πρώτης και δεύτερης ελπίδας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Τελειώνω, αγαπητέ Πρόεδρε.

Οι θετικές λύσεις, αγαπητοί συνάδελφοι, συνδέονται με το ανοιχτό σχολείο, με το διάλογο για τη βελτίωση των δεδομένων της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και όχι για την ακύρωσή της.

Αυτός ο εποικοδομητικός διάλογος θέλει αρετή και τόλμη και από εσάς και από εμάς και αυτό περιμένουν και οι μαθητές που είναι μέσα στα σχολεία και οι μαθητές που είναι έξω από τα σχολεία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Δείξτε το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, θα συμφωνήσετε να δώσω το λόγο για πέντε λεπτά σε δύο συναδέλφους, πριν δώσω το λόγο στον κ. Παπαδόπουλο και στον κύριο Πρωθυπουργό που θα κλείσει τη συζήτηση, για να ικανοποιηθεί και ο κ. Τσερτίκιδης. Και εν συνεχεία ο κ. Παπαδόγγονας που θα μιλήσει να ετοιμάζεται.

Ορίστε, κύριε Τσερτίκιδη, έχετε το λόγο για πέντε λεπτά. Παρακαλώ από τη θέση σας.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα πιστεύω ότι πρέπει να δώσουμε απαντήσεις σε δύο ερωτήματα. Στο πρώτο ερώτημα που είναι το γιατί κατέθεσε πρόταση μομφής στον Υπουργό της Παιδείας η Νέα Δημοκρατία, όταν πριν από λίγες ημέρες σ' αυτήν την Αίθουσα έγινε προ ημερησίας διάταξης συζήτηση για την παιδεία. Και στο δεύτερο ερώτημα που απαντούν οι Υπουργοί και οι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, γιατί γίνεται η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και τι επιδιώκουμε μ' αυτήν, ποιο δηλαδή είναι το περιεχόμενο της.

Κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, εάν ψηφίσουμε την πρόταση μομφής που καταθέσατε και αλλάξει ο Υπουργός της Παιδείας, πιστεύετε ότι θα σταματήσει η πορεία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κάνετε υπομονή καμία ώρα και τελειώνουμε.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ: Πιστεύετε ότι θα αλλάξει η κυβερνητική πολιτική που εφαρμόζεται για την παιδεία; Δεν γνωρίζετε ότι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν έγινε έτσι απλά με νόμο που ψηφίστηκε το καλοκαίρι, αλλά έγινε μετά από διάλογο που άρχισε μετά το 1993;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ καθίστε στις θέσεις σας.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ: Δεν γνωρίζετε ότι ήταν στο πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και είχε παρουσιασθεί στον ελληνικό λαό πριν από τις εκλογές του 1996;

Δυστυχώς, όμως, η Νέα Δημοκρατία λόγω των εσωτερικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει βρήκε το χώρο της παιδείας για να παίξει τα μικροπολιτικά της παιχνίδια εις βάρος αυτού του ευαίσθητου τμήματος της ελληνικής κοινωνίας, της νεολαίας της χώρας μας.

Η Νέα Δημοκρατία καλλιεργεί κλίμα έντασης. Προσπαθεί να ανοίξει πεδία αναμέτρησης για να εκμεταλλευθεί συντεχνιακές αντιλήψεις κοινωνικών ομάδων, να καλλιεργήσει αβεβαιότητα, ανησυχία και στη συγκεκριμένη περίπτωση βρήκε τη ζωντάνια των μαθητών, όπως και στο πρόσφατο παρελθόν βεβαίως προσπάθησε να εκμεταλλευθεί τις ανησυχίες των αγροτών. Και όλα αυτά έχουν σαν στόχο να ανακόψουν την προσπάθεια της Κυβέρνησης στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα, αφού και οι ίδιοι αναγνωρίζουν έστω έμμεσα ότι βρίσκμαστε κοντά στους στόχους που έχουμε θέσει.

Χρησιμοποιούν όλα τα μέσα για να μπορούν να διαμορφώσουν συνθήκες ευνοϊκές γι' αυτούς, γιατί αυτό που τους ενδιαφέρει περισσότερο είναι πώς θα συγκεντρώσουν περισσότερους ψήφους στις επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις, αδιαφορώντας εάν η χώρα μας μείνει στάσιμη, εάν διαιωνίζονται τα προβλήματα και αν αυτά μένουν χωρίς λύσεις.

Υποκρίνεται η Νέα Δημοκρατία, όταν ισχυρίζεται ότι δήθεν κόπτεται για την παιδεία. Η Νέα Δημοκρατία ποτέ δεν πρότεινε εναλλακτικές προτάσεις για τη μεταρρύθμιση, γιατί δεν ήθελε να προχωρήσει.

Υποκρίνεται η Νέα Δημοκρατία, όταν ισχυρίζεται ότι χρειαζόταν πολιτική συναίνεση των κομμάτων για να προχωρήσει η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Μα, ήταν δυνατόν να συμφωνήσει ποτέ η Νέα Δημοκρατία σε όποια δική μας θετική πρόταση; Εξάλλου τότε μας απέδειξε κάτι ανάλογο; Πότε, δηλαδή, συμφώνησε στις μεγάλες θετικές αλλαγές που έγιναν στον "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ", στον αξιοκρατικό νόμο περί προσλήψεων τον 2190, στη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κέντρο στην περιφέρεια ή στη μετατροπή του ΟΓΑ σε ταμείο κύριας ασφάλισης;

Πότε συμφώνησε η Νέα Δημοκρατία σε αυτήν την Αίθουσα στις μεγάλες θετικές επιλογές μας για το καλό του τόπου και της χώρας; Και σήμερα βρήκε πεδίο αντιπαράθεσης στην παιδεία. Πυροδότησε, καλλιεργήσε και εκμεταλλεύτηκε την αυθόρμητη αντίδραση των μαθητών για να προχωρήσουν οι καταλήψεις, όχι βέβαια μόνο η Νέα Δημοκρατία, αλλά και το ΚΚΕ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως συμβαίνει με κάθε μεταρρύθμιση, έτσι και με την εκπαιδευτική είναι φυσικό η εφαρμογή της να έχει αντιδράσεις. Και αυτό γιατί κάποιοι χάνουν τα προνόμια, κάποιοι ξεβολουούνται. Αυτό, βέβαια, έχει πολιτικό κόστος. Αλίμονο στην όποια κυβέρνηση προτάσει το πολιτικό κόστος από το συμφέρον του συνόλου της ελληνικής κοινωνίας. Και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει αποδείξει ότι το ενδιαφέρει το καλό του συνόλου και όχι η διατήρηση των προνομίων των λίγων.

Αυτό που πρέπει να μας ενδιαφέρει σήμερα περισσότερο είναι πώς θα δημιουργήσουμε εκείνες τις προϋποθέσεις στις νέες γενιές να έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν σε έναν κόσμο που διαρκώς μεταβάλλεται με επάρκεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιους εξυπηρετεί σήμερα η αναταραχή που υπάρχει στα δημόσια σχολεία; Ποια συμφέροντα εξυπηρετούνται όταν το δημόσιο σχολείο είναι κλειστό; Ποιος θα δώσει δίκαιο στους ευτυχώς λίγους νέους που προκάλεσαν τις φθορές στα σχολεία, τις οποίες φθορές καλούνται βέβαια να πληρώσουν οι Έλληνες φορολογούμενοι; Τι κάνουν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης συνολικά; Ποια είναι η θέση τους σε αυτά τα απαράδεκτα φαινόμενα; Δεν την ακούσαμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, καταθέσατε πρόταση μομφής κατά του Υπουργού Παιδείας, ενώ γνωρίζετε ότι ο κ. Αρσένης εφαρμόζει πιστά κυβερνητικές επιλογές. Γνωρίζετε, επίσης, ότι η πρότασή σας θα απορριφθεί. Την καταθέσατε όμως για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί θέλετε να αποπροσανατολίσετε τους παραδοσιακούς -παραδοσιακούς, το τονίζω- ψηφοφόρους σας από τα εσωτερικά προβλήματα που αντιμετωπίζετε και δεύτερον, γιατί θέλετε να καλλιεργήσετε την ένταση στη νεολαία. Σας εξυπηρετεί το κλειστό δημόσιο σχολείο. Είστε υπέρ της ιδιωτικής εκπαίδευσης.

Εμείς θα προστατεύσουμε το δικαίωμα στη μόρφωση. Θα προστατεύσουμε το δημόσιο σχολείο που παρέχει δωρεάν εκπαίδευση στη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Παπαδόγγονας έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, από τα όσα μέχρι τώρα ηκούσθησαν νομίζω ότι στο βραχύ χρόνο που μου διαθέτετε, θα πρέπει να κάνουμε κάποιες διαπιστώσεις από τις οποίες γέννυνται και τα αντίστοιχα ερωτηματικά.

Διαπίστωση πρώτη: Ηκούσθη εδώ από όλους οι οποίοι μετείχαν στη διαδικασία του νόμου το 1997, ότι διάλογος πριν από το νόμο με τους φορείς δεν έγινε. Απλώς είκοσι μέρες πριν εισαχθεί στη Διάρκη Επιτροπή το νομοσχέδιο εστάλησαν επιστολές προς τα κόμματα. Και τώρα ακούμε ότι ο Υπουργός είναι ανοικτός στο διάλογο, τη στιγμή κατά την οποία υπάρχει ήδη η αναταραχή αυτή. Πρέπει να τονισθεί ότι η Νέα Δημοκρατία -για πρώτη φορά κόμμα Αντιπολιτεύσεως- δίνει την ευχέρεια στην Κυβέρνηση λέγοντας, και με τη σαφή διατύπωση που έχει γίνει, ότι είναι κατά των καταλήψεων και της φθοράς της περιουσίας του κράτους. Μεγάλη παροχή για την οποία το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ουδέποτε στο παρελθόν έκανε κάτι σχετικό.

Δεύτερον, πράγμα το οποίο μου δημιούργησε αλγεινή εντύπωση, κύριε Πρόεδρε: Είπε προ ολίγου ο κ. Αρσένης επί λέξει ότι υπήρχε συναλλαγή καθηγητών και μαθητών. Δηλαδή ούτε λίγο ούτε πολύ θα πάει να εφαρμόσει αύριο την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με συναλλασσόμενους καθηγητές; Με το ποιόν των καθηγητών αυτό το οποίο περιέγραψε προηγούμενως; Πώς θα εφαρμοστεί η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση;

Το νομοσχέδιο αυτό κατέστη επίσης σαφές ότι δεν είναι τίποτε άλλο παρά καθιερώνει στο λύκειο μία περίοδο άγχους και μόνον άγχους για τους μαθητές, με σκοπό την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Μα είναι βέβαιο, κύριε Πρόεδρε, ότι με οποιοδήποτε σύστημα, το 10% έως 15% των μαθητών θα πάει στην ανωτάτη εκπαίδευση λόγω πραγματικών δυνατοτήτων. Γιατί συνεπώς, το σύνολο των μαθητών να μπει σ'αυτήν τη διαδικασία, ενώ θα έπρεπε στο λύκειο να παρέχονται ουσιαστικές γνώσεις, τρόπος του σκέπτεσθαι κλπ ούτως ώστε αύριο να βγουν στην κοινωνία και να κατέξουν κάποιες θέσεις, και να βρουν μια εργασία; Γιατί όλοι δηλαδή, να ζουν το άγχος της ανωτάτης παιδείας;

Εκείνο το οποίο ακούστηκε δύο φορές επίσης από τον Υπουργό Παιδείας είναι ότι πρέπει να προστατεύσουμε τη νομιμότητα. Και επειδή έχω μακρά σειρά ετών στη Βουλή και διαθέτω και μνήμη, διερρωτώ: Ποιος δίδαξε τον ελληνικό λαό και τις διάφορες κοινωνικές τάξεις, να εκτρέπεται από τη νομιμότητα;

Ξεχνάτε, κύριε Υπουργέ, τι έγινε με τους υπαλλήλους των ΣΕΠ τους ιδιοκτήτες των λεωφορείων; Ξεχνάτε ότι απεγύμνωσαν στην πλατεία Συντάγματος οι δικοί σας άνθρωποι, αυτοί οι οποίοι έχουν μείνει στην ιστορία του τόπου ως "Σταμουλοκολάδες", ανθρώπους τιμίους, εργατικούς, συναδέλφους τους, ένας από τους οποίους πέθανε την ώρα εκείνη από ανακοπή καρδιάς; Το ξεχνάτε αυτό;

Εγώ δεν ξεχνάω και πιο παλιά ακόμη που δεν ήσαστε Βουλευτής, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό για το οποίο κομπάζετε σήμερα, το καινούριο αεροδρόμιο, το διεθνές αεροδρόμιο, με επικεφαλής τότε Βουλευτή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κλείνατε το αεροδρόμιο την εποχή εκείνη με μπουλντόζες και άλλα οχήματα για να μην προχωρήσει. Τι να πρωτοθυμηθώ; Το ότι οι οπαδοί σας έκαψαν τη Νομαρχία του Ηρακλείου; Ποιος δίδαξε το λαό να βγαίνει στο δρόμο; Η Νέα Δημοκρατία τον δίδαξε;

Αυτήν τη στιγμή εισπράττετε, κύριε Υπουργέ και κύριε Πρόεδρε της Κυβερνήσεως, μια πρακτική ισοπεδώσεως, την οποία καθιερώσατε, εκθρέψατε και τώρα πρέπει να την ανεχθείτε. Δεν μπορείτε να κάνετε διαφορετικά.

Η δε επίκληση της νομιμότητας και η αυτεπάγγελτος, όπως ελέχθη από άλλο συνάδελφό σας, επέμβαση του εισαγγελέως, είναι λέξεις και σκεπτικό το οποίο εσείς οι ίδιοι δεν το παραδεχόσαστε στο παρελθόν λόγω των πράξεών σας αυτών καθ'εαυτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και να τελειώσω, επειδή δεν μου δίδεται χρόνος, λέγοντάς σας ότι δυστυχώς σε εσάς προσωπικά, κύριε Υπουργέ, πρέπει να χρεώσω ο ελληνικός λαός δύο συγκεκριμένα βιαστικά, απολύτως βιαστικά και αμελέτητα μέτρα. Αυτό για το οποίο συζητούμε και το δόγμα του ενιαίου αμυντικού χώρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αυτό είναι για άλλη συζήτηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ: Διότι δύο μήνες μόνο μετά την ανάληψη της Κυβερνήσεως το 1993 εξαγγείλατε το ενιαίο αμυντικό δόγμα χωρίς να το έχετε μελετήσει, χωρίς να υπάρχει η κατάλληλη σχεδίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Παπαδόγγονα, ολοκληρώσατε παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ: Και εν συνεχεία εισπράτουμε τα 'Ιμια τις γκρίζες ζώνες τις εκατόν πενήντα βραχονησίδες. Περί αυτού πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Παπαδόγγονα, ολοκληρώσατε και είσθε και εκτός θέματος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ: Νομίζω ότι υπάρχει μια ευκαιρία στον Υπουργό να παραδώσει σε κάποιον άλλον αν και θα πρέπει να ακολουθηθεί από την Κυβέρνηση βέβαια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Παπαδόπουλος, έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι τα τελευταία τριάντα χρόνια η χώρα μας έχει πετύχει μία ιδιαίτερα σημαντική οικονομική ανέλιξη και πρόοδο και αυτήν τη στιγμή έχει κατασφάλλει ένα πραγματικό κατά κεφαλή εισόδημα δεκατεσσάρων χιλιάδων (14.000) δολαρίων. Δυστυχώς, όμως, αυτή η οικονομική ανέλιξη δεν συνοδεύτηκε με μία αντίστοιχη διασφάλιση ενός συστήματος πολιτισμικών συμπεριφορών και λειτουργιών. Το αποτέλεσμα είναι να βιώνουμε έναν ανεπίτρεπτο για τον ελληνικό πολιτισμό εκχυδαϊσμό του καθημερινού μας βίου. Η άμβλυνση της αυτοπειθαρχίας στους κανόνες της δημοκρατίας και του αλληλοσεβασμού είναι ό,τι χειρότερο για μία κοινωνία.

Μοιραίο θύμα αυτής της αρνητικής εξέλιξης είναι και η εκπαίδευση στη χώρα μας. Τα τελευταία γεγονότα δεν είναι μία απλή σύμπτωση με αφορμή το μεταρρυθμιστικό νόμο, αλλά το σύμπτωμα της παρατεταμένης παθογένειας στο χώρο της

εκπαίδευσης, που χαρακτηρίζεται από την αμάθεια, την αδιαφορία, την παρανομία, το εμπόριο, την έλλειψη αισθήματος αποστολής, την απουσία κάθε έννοιας κοσμιότητας, ευπρέπειας, αυτοπειθαρχίας, σεβασμού.

Το παραγόμενο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα κατατάσσει δυστυχώς τη χώρα μας, με επίσημα στοιχεία, όχι στις προηγμένες κοινωνίες, αλλά στο μέσο των χωρών του τρίτου κόσμου και είναι γνωστή η απόφαση της κυβέρνησης της Ιορδανίας.

Όσα προανέφερα αφορούν στο διαλυτικό πνεύμα που έχει εισχωρήσει στο εσωτερικό της ελληνικής κοινωνίας και αποδυνάμωσε τα θεμέλια των ηθικών αξιών, τα οποία τη συγκρατούν. Αυτό είναι το κορυφαίο ζήτημα παιδείας που αφορά όλον τον ελληνικό λαό.

Στην ουσία σήμερα τίθεται το εξής δίλημμα: Θα περιμένουμε να λύσει η ελληνική κοινωνία πρώτα το εσωτερικό πρόβλημα κουλτούρας που την ταλανίζει, και μετά θα προχωρήσουμε σε μία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση ή θα προχωρήσουμε σε μία γενναία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση για να αντιμετωπίσει η ελληνική κοινωνία τις χαίνουσες πληγές της; Στην παγίδα που βρισκόμαστε σήμερα είναι δύσκολο να απαντήσουμε, γιατί η εκπαίδευση δεν αποτελεί ένα καθημερινό θέμα ειλικρινούς αγωνίας, απλώς προστέθηκε και αυτή στο χρηματιστήριο του πολιτικού ανταγωνισμού. Τα παιδιά αντιμετωπίζονται σαν πειραματόζωα για την απογραφή των όποιων πολιτικών επιρροών. Δεν αναφέρομαι σε πολιτική στρατολόγηση. Αναφέρομαι στην υποταγή της νέας γενιάς στα πρότυπα της τηλεοπτικής υποκουλτούρας, που δυστυχώς όλοι εμείς ανεχόμαστε.

Σε αυτά τα παιδιά θα πρέπει να δώσουμε μία απάντηση, που να είναι μαζί και κανόνας ζωής. Μία απάντηση, που να μην είναι ρητορία, κενολογία, αοριστολογία, φιλολογία. Μία απάντηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που την έδωσε προ ημερών με ένα δημοσίευσμά του ένας παιδαγωγός. Είπε: "Παιδιά διαβάστε, παιδιά κοιτάστε. Παιδιά οι ρίζες της παιδείας είναι πικρές. Είναι κοπιαστική άσκηση βαρών η μόρφωση και πρέπει να τη δεχθείτε σαν προπόνηση για τη δια βίου ολυμπιάδα της ζωής σας και της ζωής αυτού του τόπου, που του αξίζει καλύτερη μοίρα. Είναι αδιανόητο να αντιδικείτε για την ύλη, που την τέμνετε σε διδακτέα και εξεταστέα. Μία πρέπει να είναι η ύλη: Ενιαία και αδιαίρετη για όλους, η απαραίτητη για τη ζωή αυτού του τόπου, του λαού και του μέλλοντος και μέσα σε αυτή θα είναι και τα κλειδιά που θα ανοίξουν τις πόρτες για τα ιδιαίτερα και καθενός μεράκια, αρκεί οι μεγάλοι να τολμήσουν να γίνουν δυσάρεστοι και οι μικροί να ανεχθούν τα βάρη που τους αναλογούν, για να ξελασπώσουμε και να ξεκολλήσουμε από το παρακατιανό σκαλί της σκάλας του κακού".

Βεβαίως στο σημείο αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, μπορούν να γίνουν αναγωγές ή συνειρμοί ότι το φαινόμενο αντιδράσεως σε σχέση με τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις που επιχειρήθηκαν στη σύγχρονη ελληνική ιστορία επαναλαμβάνεται και σήμερα και ότι η ουσία και το περιεχόμενο των αντιδράσεων είναι το ίδιο.

Όμως στη διάρκεια του μεσοπολέμου που επιχειρήθηκαν οι μεγάλες τομές στην εκπαίδευση, ο αγώνας ήταν βαθύτατα ιδεολογικός και πολιτισμικός. Τότε δινόταν η μεγάλη μάχη του δημοτικισμού με το λογιοτατισμό πάνω στην έκβαση της οποίας η ελληνική κοινωνία οικοδόμησε τον προσανατολισμό και τη συγκρότησή της. Γι'αυτό κατέκτησε την ιστορική νομιμοποίηση. Ήταν μάχη για την ποιότητα και όχι για τη χυδαιότητα. Ήταν μάχη που αφορούσε το περιεχόμενο της γνώσης και όχι αγώνας για περισσότερη ή λιγότερη αμάθεια. Ήταν μάχη τότε για να ενδυναμώσουν οι προωθητικές εκείνες δυνάμεις του έθνους, που βρισκόταν σε στάδιο ολοκλήρωσης και όχι μάχη για τη διαιώνιση των ατομικών ωφελημάτων, τη διατήρηση των αθέμιτων προνομίων του βολέματος, της παραπαιδείας και των ιδιαίτερων. Και όλα αυτά, βέβαια, τώρα υποκριτικά, εν ονόματι της παιδείας. Αλλά τότε ακόμη και ο πολιτικός λόγος για το συγκεκριμένο θέμα της παιδείας έβγαινε από μία πραγματική αγωνία και βοή του έθνους μας να επιβιώσει. Και δεν θυσίαζαν, έστω και αν είχαν αντίθετες απόψεις,

την αθωότητα της νέας γενιάς στο βωμό της ιδιοτέλειας. Ούτε οι μεγάλοι αυτοί μεταρρυθμιστές της εποχής εκείνης, ανεξάρτητα από τι υποστήριζαν, συμπεριφέρθηκαν σαν πεταλούδες από λουλούδι σε λουλούδι για να κορφολογήσουν τη γύρη με σκοπό τα πολιτικά ωφελήματα. Αποκλειστική επιδίωξή τους ήταν να παράγουν διαχρονικές και σταθερές αξίες, που μόνο η παιδεία μπορεί να διασφαλίσει στην κοινωνία μας. Αν μη τι άλλο, είχαν την καθαρότητα προβολής συγκεκριμένων ιδεολογικών και πολιτικών θέσεων πάνω στο μείζον ζήτημα της παιδείας. Δεν λειτουργούσαν με διγλωσσία, άλλα να λένε και άλλα να κάνουν. Ήταν ένας αγώνας καθαρός. Και το χειρότερο, που αποτελεί μας: Δεν υπήρχε πολιτικής δειλίας ιδιαίτερα στο χώρο της εκπαιδευτικής κοινότητας και όσους αφορούν, γιατί δεν αφορά όλους, εκμεταλλεύονται την αθωότητα των μαθητών, προκειμένου να κατοχυρώσουν μία μη παραδεκτή για τον τόπο, αλλά χρήσιμη γι'αυτούς λειτουργία. Δεν βγαίνουν μπροστά οι ίδιοι να σηκώσουν το βάρος της ευθύνης τους, αλλά λειτουργώντας ως εγκαστήριμοι χρησιμοποιούν τους νέους για λογαριασμό τους.

Νομίζω ότι όσα προανέφερα αποτελούν το αληθές περιεχόμενο του προβλήματος της παιδείας. Όλα τα άλλα έχουν την εφήμερη αξία που μπορεί να τους προσδώσει ο πολιτικός τακτικισμός, το περιεχόμενο και το ύψος του πολιτικού αγώνα στη χώρα μας. Με πολιτικές πονηρίες, διαδικαστικές πρωτοβουλίες και εν γένει θεατρικές ενέργειες δεν παράγεται πολιτική. Οι χθεσινές διαδηλώσεις έδειξαν ότι συντηρείται η αναταραχή και ότι η πρωτοβουλία της Νέας Δημοκρατίας, προφανώς, συνετέλεσε αποφασιστικά σε αυτό, όπως επίσης κατέστησε εξαιρετικά δυσχερή και την αντιστροφή του κλίματος.

Θα ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το κλείσιμο αυτής της συζήτησης, ένα να είναι το μήνυμά που να διαπεράσει την ελληνική κοινωνία και πρέπει να διαχυθεί από όλους μας: Δεν υπάρχει άλλο περιθώριο για παράταση της αναταραχής, χωρίς επώδυνες επιπτώσεις. Δεν αναφέρομαι μόνο στις εκπαιδευτικές επιπτώσεις για τους μαθητές και τις οικογένειές τους, γιατί φοβάμαι ότι η παράταση αυτής της κρίσης δεν σταματά εκεί. Οι μαθητές δεν είναι απλώς τα θύματα μιας ανωμαλίας στο χώρο της εκπαίδευσης. Και η ψυχολογία, που έτσι οικοδομείται σε αυτήν τη γενιά και που σήμερα είναι στους δρόμους, τους οδηγεί στο να είναι εκτός από θύματα και θήτες αύριο του εαυτού τους και της κοινωνίας τους. Η κρίση που βιώνουμε πρέπει να αρθεί και να αρθεί άμεσα. Η λύση είναι μία: Ανοικτά σχολεία, διαρκής διάλογος, διαρκής μεταρρύθμιση και διαρκής επαγρύπνηση, ιδίως από τους γονείς. Μόνο η εφαρμογή του νόμου παρέχει τις δυνατότητες και τα τεκμήρια της βελτίωσής του. Διαφορετικά, απλώς αντιπαράθεμα, θεωρητικολογούμε άνευ αντικειμένου. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση της πρότασης μορφής της Νέας Δημοκρατίας έδειξε καθαρά ότι πρόθεση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δεν ήταν η αναζήτηση θετικών προτάσεων για την εκπαίδευση.

Στη διάρκεια της συζήτησης αυτών των τριών ημερών η Αντιπολίτευση δεν παρουσίασε καμία συγκεκριμένη πρόταση, καμία συγκεκριμένη άποψη για τις αλλαγές οι οποίες θα έπρεπε ίσως να γίνουν στην αμφισβητούμενη νομοθεσία, καμία άποψη γι'αυτά τα προβλήματα τα οποία θεώρησε σκόπιμο να επισημάνει. Όσα συζητήσαμε την περασμένη Δευτέρα για την παιδεία, τα ακούσαμε και πάλι αναλλοίωτα, τα ίδια. Κατά την Αντιπολίτευση όλα είναι λάθος, όλα πρέπει να ανακληθούν. Ο λόγος των εκπροσώπων της ήταν μία μονότονη καταγγελία της κυβερνητικής πολιτικής, καταγγελία, όμως, με πλήρη ασάφεια το τι πρέπει να επιδιωχθεί.

Για την Αξιωματική Αντιπολίτευση όλα παραμένουν θολά. Έχει θολούς στόχους, θολά μέσα, θολές διαδικασίες. Υπάρχει

μόνο λόγος καταγγελίας με σκόπιμες υπεκφυγές και με χρήση αντιφατικών επιχειρημάτων.

Μπαίνει, λοιπόν, το ερώτημα τι στόχο είχε η Νέα Δημοκρατία μ' αυτήν τη συζήτηση. Η επανάλωση της συζήτησης είχε δυστυχώς όπως φάνηκε στη διάρκεια αυτών των τριών ημερών μόνο μικροκομματικές σκοπιμότητες. Η Νέα Δημοκρατία θέλησε να εμποδίσει την ομαλή λειτουργία του σχολείου. Επεδίωξε την ακόμα μεγαλύτερη όξυνση της κρίσης. Θέλησε να δώσει η Νέα Δημοκρατία στην αναταραχή η οποία υπάρχει όχι τη δική της λύση, όχι την άποψη για το τι πρέπει να γίνει αλλά θέλησε να εντείνει την αντιπαράθεση, θέλησε να επιτείνει τη διαμάχη, να ρίξει όπως λέμε λάδι στη φωτιά, να καταστήσει σαφέστερο στους συνδικαλιστές στο χώρο της εκπαίδευσης ότι η διγλωσσία έχει την ευλογία της ηγεσίας της Νέας Δημοκρατίας. Στη Βουλή λέμε όχι στις καταλήψεις, στα προαύλια του σχολείου και στις αίθουσες όπου γίνονται οι συζητήσεις λέμε, βεβαίως ναι, λέμε να προχωρήσουν.

Δεύτερος στόχος της Νέας Δημοκρατίας ήταν η συσπείρωση των οπαδών της μέσα σε ένα γενικευμένο αντικυβερνητικό μέτωπο. Η Νέα Δημοκρατία δε θέλει την ομαλή λειτουργία των θεσμών, το γόνιμο διάλογο στους κόλπους της κοινωνίας. Θέλει την όξυνση σήμερα στα σχολεία, αύριο στους αγρότες όπως το είχε κάνει πριν λίγο καιρό, μεθαύριο όπου αλλού μπορέσει. Θέλει κλειστούς τους δρόμους, θέλει κλίμα αναταραχής και ανασφάλειας για να συσπειρώσει τους οπαδούς της. Αυτό είναι μια παλιά καταδικασμένη συνταγή την οποία έχει εφαρμόσει στο παρελθόν και απέτυχε και θα αποτύχει και πάλι.

Λυπάμαι πραγματικά που η ένδεια θέσεων του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης οδηγεί σ' αυτήν την κατάσταση. Η προσφορά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δεν υπήρξε δημιουργική. Ήταν μια προσφορά εχθρότητας, μια προσφορά αντιπαλότητας. Εχθρότητας τυπικά προς την Κυβέρνηση, αντιπαλότητα στο κόμμα της Πλειοψηφίας, αλλά στην πραγματικότητα είναι εχθρότητα και αντιπαλότητα προς την παιδεία, τους μαθητές, τους γονείς, τη συντριπτική πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας που επιδιώκει την ομαλή λειτουργία των σχολείων.

Λυπάμαι όμως γιατί αυτή η όξυνση επιδιώχθηκε από την ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας σε μια προσπάθεια του κ. Καραμανλή να εκτρέψει τους οπαδούς της δεξιάς από τις σκέψεις για τα προβλήματα της παράταξής τους, για την αδυναμία του πολιτικού λόγου που έχουν, του περιεχομένου του πολιτικού λόγου για την ένδεια θέσεων και προσώπων για την απομάκρυνση από το κόμμα όσων είχαν διαφορετική θέση. Σε μια στιγμή παρασκηνίου που αντιμετωπίζει -για να χρησιμοποιήσω τον όρο που χρησιμοποίησε ο κ. Καραμανλής- η Νέα Δημοκρατία έφερε από το παρασκήνιο στο προσκήνιο τα αδιέξοδα της και έστειλε το λογαριασμό στην ελληνική κοινωνία.

Τονίζω και πάλι ότι για τη Νέα Δημοκρατία το διακύβευμα δεν είναι η εκπαίδευση. Εκείνο που επιδιώκεται είναι ο αντικυβερνητικός αγώνας με όλα τα μέσα, είναι η ματαίωση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Στόχος είναι η καλλιέργεια ενός κλίματος αναταραχής ώστε να συγκαλυφθούν αυτές οι συγκεκριμένες επιδιώξεις, να συγκαλυφθούν βέβαια και οι επιτυχίες τις οποίες έχουμε πραγματοποιήσει.

Είναι για όλους μας φανερό ότι εάν η Κυβέρνηση αυτή δεν ανακοπεί στην πορεία της, στις εκλογές του 2000 θα έχει επιτύχει όλους τους στόχους τους οποίους έχει θέσει, με κορυφαίο την ισότιμη ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Νέα Δημοκρατία βλέπει αμήχανη και έκπληκτη χρόνο με το χρόνο αυτό που θεωρούσαν όλοι ακατόρθωτο να γίνεται κατορθωτό. Βλέπουν έντρομοι ότι αυτό που ήταν γ'αυτούς άπιαστο, δηλαδή η ανάπτυξη, η σταθερή πορεία της οικονομίας, ο χαμηλός πληθωρισμός, γίνεται πραγματικότητα.

Είδαν να γίνεται πράξη αυτό που ούτε στα όνειρά τους δεν πίστευαν δυνατό. Οι παγκόσμιες οικονομικές αναταραχές δεν έχουν πια θύμα την Ελλάδα. Η δραχμή είναι σταθερή. Οι αποταμιεύσεις δεν χάνουν την αξία τους.

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ όχι μόνο διαφύλαξε τις κοινωνικές κατακτήσεις του 1981-1989, αλλά αύξησε τις κοινωνικές δαπάνες τη στιγμή που υποχωρούσαν στην Ευρώπη.

Η Νέα Δημοκρατία ξέρει ότι με βάση την υγιή οικονομία που πετύχαμε, την πρόοδο που είχαμε όλα αυτά τα χρόνια, το 1999 και το 2000 θα εμβαθύνουμε και θα ολοκληρώσουμε ακόμα περισσότερο το δίκτυο της κοινωνικής προστασίας. Η Νέα Δημοκρατία θέλει να ανακόψει αυτήν την πορεία προκαλώντας κοινωνική αναταραχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς λυπούμαστε γ'αυτές τις επιλογές. Λυπούμαστε -και προσωπικά- που ο σημερινός Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Καραμανλής, επέλεξε το χώρο της παιδείας και της νεολαίας για να αντλήσει μικρά προσωπικά και κομματικά οφέλη.

Ας ρωτήσω: Τι θα αποκομίσει ένας νέος που διερωτάται τι απαιτείται από την παιδεία παρακολουθώντας τη συζήτηση που έγινε αυτές τις τρεις ημέρες; Θα μπορέσει ίσως να διαμορφώσει την άποψη ότι υπάρχουν δύο αντικρουόμενες πολιτικές διαμορφωμένες, οι οποίες δίνουν διαφορετικές λύσεις; Θα σχηματίσει την εντύπωση, ότι η Αντιπολίτευση προσήλθε εδώ στη συζήτηση και κατέθεσε επιστημονικά επιχειρήματα, τεκμηριωμένες θέσεις; Θα σχηματίσει την εντύπωση ότι επιστημάνθηκαν στην Κυβέρνηση προβλήματα των νέων; Μήπως θα διαγνώσει στο λόγο της Αντιπολίτευσης που ακούστηκε εδώ κάποια έννοια για τα συγκεκριμένα προβλήματα της νεολαίας, εκείνα τα οποία τον απασχολούν;

Αντίθετα, οι νέοι μας που παρακολούθησαν ίσως αυτήν τη συζήτηση θα διαπιστώσουν ένα χωρίς όρια καταγγελτικό λόγο. Αυτό ακούσαμε. Και καταγγελτικό λόγο για σκοπούς ξένους για ό,τι σήμερα απασχολεί τη νεολαία, για ό,τι σήμερα την καίει.

Αυτή η απόπειρα να χρησιμοποιηθεί για κομματικούς σκοπούς η αγωνία της νεολαίας είναι βαθιά αρνητικό φαινόμενο για την κοινωνία μας. Είναι αρνητικό μάθημα για τους ίδιους τους νέους, που αφήνει ανεξίτηλα τα ίχνη του. Δεν επιτρέπεται σε κανέναν να χρησιμοποιεί τους νέους, όταν αυτοί επιδιώκουν κάτι το καλύτερο, για τους δικούς του σκοπούς και έτσι να καλλιεργεί την απογοήτευση, την αδιαφορία, να δημιουργεί την εντύπωση ότι η πολιτική ασκείται με κυνισμό. Και εδώ υπάρχει περισσότες κυνισμός.

Η Νέα Δημοκρατία δήλωσε στην Αίθουσα αυτήν ότι είναι αντίθετη με τις καταλήψεις, ότι δεν υιοθετούν ενέργειες που κρατούν κλειστά τα σχολεία. Όλοι το ακούσαμε. Αυτό όμως παραμένει στα λόγια, στην Αίθουσα της Βουλής εδώ για εντυπώσει! Έξω, στα προαύλια των σχολείων, στις γενικές συνελεύσεις των καθηγητών, τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας δίνουν άλλον αγώνα. Είναι τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας που πήραν τώρα τη σκυτάλη και παρακινούν μαθητές και καθηγητές να μην εφαρμοσθεί ο νόμος, να μη λειτουργήσει το σχολείο.

Στελέχη της Νέας Δημοκρατίας και του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στις μαθητικές κινητοποιήσεις. Αλλά τουλάχιστον η κ. Παπαρήγα το λέει καθαρά, δεν το αρνείται. Μάλιστα επιτίθεται γι' αυτό. Εσείς που είστε κατά των καταλήψεων, γιατί ακολουθείτε αυτήν τη διγλωσσία και αυτήν την τακτική;

Έγινε επίσης στην Αίθουσα αυτή πολύς λόγος για διάλογο. Και εδώ επίσης ακούσαμε μαθήματα υποκρισίας. Η υποκρισία της Νέας Δημοκρατίας καταφαινεται από το σύνολο της στάσης της και όχι μόνο τώρα. Προτείνει να γίνει διάλογος για την παιδεία. Όταν όμως καλείται γι' αυτόν το σκοπό από τον Υπουργό, δεν προσέρχεται. Αμέσως μετά, αφού δεν προσέρθει, τον μέμφεται ότι δεν έκανε διάλογο.

Καταθέτουν πρόταση μομφής κατά του Υπουργού. Ας πάρω το παράδειγμα αυτής της συζήτησης. Ελάχιστοι από τα στελέχη της μένουν στην Αίθουσα για να ακούσουν τον Υπουργό τον οποίο κατηγορήσαν. Ο ίδιος ο Αρχηγός τους αποχωρεί, παρ' όλο που μιλά σε αυτήν την Αίθουσα μιλά από το Βήμα και καταγγέλλει τον Υπουργό. Δεν έχει το ήθος να ακούσει τον καταγγελλόμενο για να ξέρει και την άποψή του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Έντονες διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Όποιος υβρίζει έχει το θάρρος του αντιλόγου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Να, όμως αυτό είναι μάθημα διγλωσσίας.

(Έντονα χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Θόρυβος - έντονες διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, παρακαλώ!

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Αίσχος!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Αίσχος είναι αυτό που έγινε. Αυτό είναι αίσχος. Αυτό είναι μάθημα διγλωσσίας!

(Έντονες διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας - κωδωνοκρουσίες)

Έτσι είναι ο διάλογος κατανοητός στη Νέα Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, να γυρίσουμε σε τόνους ηπιότερους.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ: Να ανακαλέσει, κύριε Πρόεδρε!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Δεν έχει ασυλία για να προκαλεί ο Πρωθυπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, ηρεμήστε!

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Να ανακαλέσει!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζητούν επίσης διάλογο, αλλά με κλειστά σχολεία. Ζητούν μακράς διάρκειας διάλογο, αλλά με κλειστά σχολεία. Γιατί στόχος είναι η αποτελεσματικότητα.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ ησυχία!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική κοινωνία και οι νέοι άνθρωποι βλέποντας τη Βουλή ζητούν καθαρές θέσεις, καθαρές εξηγήσεις, καθαρές στάσεις.

Ξεκαθαρίζω, λοιπόν, τη θέση της Κυβέρνησης: Προχωρήσαμε σε μια μεγάλη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Τα βασικά σημεία αυτής της μεταρρύθμισης ενσωματώνουν τις πάγιες θέσεις της εκπαιδευτικής κοινότητας και ενσωματώνουν και τις θέσεις των περισσότερων κομμάτων εδώ στην Αίθουσα.

Η μεταρρύθμιση είναι προς το συμφέρον των νέων ανθρώπων. Είναι προς το συμφέρον του τόπου. Η νέα γενιά απαλλάσσεται από το άγχος των γενικών εξετάσεων. Τελειώνει η παπαγαλία. Στην ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης, υπάρχει ανοικτή πρόσβαση στο πανεπιστήμιο. Σε κάθε απόφοιτο του Γενικού Λυκείου θα αντιστοιχεί, με την εξέλιξή της, μια θέση σε ανώτατη σχολή. Η τεχνική εκπαίδευση από παραπαιδί της γενικής εκπαίδευσης αποτελεί αυτοτέλεια. Αυτά είναι μερικά από τα κεντρικά στοιχεία.

Και επειδή η Νέα Δημοκρατία έχει θέσει πολλές φορές το ερώτημα "μα γιατί τώρα μεταρρύθμιση, όταν κάνατε άλλες μεταρρυθμίσεις;". Εδώ πρέπει να ξεκαθαρίσουμε με σαφήνεια ότι οι συνθήκες αλλάζουν. Άλλα θέματα έπρεπε να αντιμετωπίσουμε τώρα. Παλιά οι εξετάσεις για το πανεπιστήμιο ήταν εξετάσεις οι οποίες δεν γίνονταν αξιοκρατικά.

(Θόρυβος - έντονες διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ ησυχία. Αφήστε τον Πρωθυπουργό να μιλήσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Υπήρχαν εξετάσεις όπου ήταν δυνατοί οι επηρεασμοί και το σύστημα των γενικών εξετάσεων ήταν ένα σύστημα που έδειξε ότι μπορούν να γίνουν αξιοκρατικά οι εξετάσεις.

(Θόρυβος, έντονες διαμαρτυρίες, κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ. Κάντε ησυχία επιτέλους!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Αυτό υπήρξε κατάκτηση και πάνω σε αυτήν την κατάκτηση κτίζουμε το επόμενο βήμα, όπως πάνω σε άλλες κατακτήσεις κτίζονται τα επόμενα βήματα. Γιατί και η επετηρίδα κάποτε υπήρξε ένα βήμα για να μη γίνονται οι διορισμοί μέσα από τα πελατειακά δίκτυα, αλλά αυτό το βήμα δεν μπορεί να μείνει εσαεί. Εμείς προχωρούμε. Αυτό σημαίνει σοσιαλισμός, αυτό σημαίνει εκσυγχρονισμός, ότι προχωρούμε τις μεταρρυθμίσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

(Γέλωτες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι, πρόκειται για μία ολοκληρωμένη και ώριμη πρόταση. Εσείς είσθε μονίμως στατικοί και δεν μπορείτε να καταλάβετε ότι κάποιος αλλάζει τις θέσεις του για να είναι καλύτερος. Δεν αισθάνεσθε ποτέ την ανάγκη να είσθε καλύτεροι. Θέλετε πάντα να είσθε οι ίδιοι, πίσω στο παρελθόν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεχόμαστε ότι δεν είμαστε ούτε αλάνθαστοι ούτε δογματικοί. Ήδη, όπως είπε ο κύριος Υπουργός Παιδείας, ο κ. Αρσένης, δεχθήκαμε προσαρμογές που είναι αναγκαίες και είμαστε ανοιχτοί επίσης σε όποιες βελτιώσεις κριθούν αναγκαίες στην πορεία της εφαρμογής της μεταρρύθμισης με ανοιχτό σχολείο. Γιατί εμείς πιστεύουμε ότι οι όροι του γόνιμου διαλόγου πάνω στην εκπαιδευτική πράξη προκύπτουν μέσα από ανοιχτά σχολεία. Γόνιμος διάλογος μόνο με αυτήν την προϋπόθεση γίνεται. Λέμε ναι στο γόνιμο, στο μακρύ διάλογο, τον αναγκαίο διάλογο. Λέμε ναι σε όποια επιστημονική παρατήρηση προκύψει από την εμπειρία. Λέμε ναι στις εμπειρίες που θα έχουμε, αλλά πρέπει να έχουμε αυτές τις εμπειρίες. Δεν μπορούμε να σχεδιάζουμε επί χάρτου, ακαδημαϊκά σε κλειστά γραφεία χωρίς να δούμε πώς εφαρμόζεται η πρόταση και τι αποτέλεσμα έχει.

Απευθύνομαι εδώ, ιδιαίτερα στους εκπαιδευτικούς. Επικαλούμαι την επιστημονική τους γνώση, επικαλούμαι την παιδαγωγική τους ευαισθησία, επικαλούμαι τις παραδόσεις ενός Σώματος που κράτησε συνεκτικό το έθνος μας στις πιο δύσκολες στιγμές.

(Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, αφήστε τις κραυγές και τις διακοπές αυτής της ποιότητας. Δεν είναι σωστό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Λέω, λοιπόν, ότι ο κάθε καθηγητής γνωρίζει πως η εμπειρία στην τάξη, η εμπειρία στην καθημερινή πρακτική στο σχολείο είναι αναγκαίος όρος για να διαπιστώσει τι ακριβώς συμβαίνει, τι αποτέλεσμα έχει το σύστημα. Γι' αυτό ζητώ από τους καθηγητές να δράσουν ως παιδαγωγοί. Μέσα στο ανοιχτό σχολείο η δράση τους, η κρίση τους, αλλά και η κριτική τους θα είναι οδηγός των δικών μας βελτιώσεων.

Ζητώ από τους μαθητές επίσης να αναλογιστούν τι θα διαλέξουν. Θα διαλέξουν το παλαιό σύστημα, την αποστήθιση, την παπαγαλία, τη ρουλέτα των εξετάσεων ή θα διαλέξουν τη σιγουριά για τις σπουδές τους, θα διαλέξουν τη σιγουριά για το μέλλον τους;

Ζητώ από τους γονείς να διαλέξουν. Θέλουν να δώσουν δύναμη στο δημόσιο σχολείο ή θέλουν να πληρώνουν τα παιδιά του δημοσίου πιο πολλά στα φροντιστήρια απ' ότι θα πλήρωναν στα ιδιωτικά σχολεία; Εμείς πάμε να διαλέξουμε τα φροντιστήρια με αυτήν την προσπάθεια.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εμείς το κάναμε καθαρό. Όλα γίνονται σιγά-σιγά. Εσείς γελάτε, αλλά η πρόοδος όπως είδατε και στην οικονομία ήρθε, είναι εδώ και γι' αυτό ανησυχείτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Εμείς το κάναμε καθαρό. Η μεταρρύθμιση δίνει δύναμη στο δημόσιο σχολείο. Αν δεν υπήρχε αναταραχή, αν αφηνόταν να λειτουργήσει το σύστημα, θα βλέπαμε σε ελάχιστο χρόνο ένα νέο τοπίο, ένα σχολείο που η λειτουργία του, οι ενισχυτικές διδασκαλίες, η διαρκής επιμόρφωση των καθηγητών θα ήταν χώρος παιδείας, χώρος δημοκρατικής αγωγής και ολοκλήρωσης του νέου ανθρώπου.

Καταλαβαίνουμε ότι το νέο σύστημα έχει πρόσθετες απαιτήσεις από τους καθηγητές. Ήδη η Κυβέρνηση κατέστησε σαφές ότι επιδιώκει το διάλογο και για τα θέματα αυτά. Ο Υπουργός Παιδείας έχει ήδη δηλώσει ότι είναι πρόθυμος να συζητήσει με τους εκπαιδευτικούς μια σειρά από σημαντικά θέματα, όπως η επιμόρφωσή τους, τα προγράμματα σπουδών στα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια και άλλα. Και ελπίζουμε ότι θα ανοίξει αυτή η συζήτηση. Και ελπίζουμε ότι θα προχωρήσει αυτή η συζήτηση με ανοικτά σχολεία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία προσπάθησε, πέρα από τις γενικές καταγγελίες της, προκειμένου να συγκαλύψει τις προθέσεις της, να συγκεντρώσει την προσοχή στις δυσκολίες της μεταρρύθμισης, σε καθυστερήσεις, σε ελλείψεις και σε δυσλειτούργειες.

Κάθε προσπάθεια έχει και τις αρνητικές της πλευρές και για κάθε προσπάθεια υπάρχουν βήματα, που θα μπορούσαν να είχαν γίνει νωρίτερα. Δεν έγιναν έγκαιρα. Υπάρχουν ελλείψεις, αλλά δεν πρέπει μόνο να βλέπουμε εκείνο που δεν έγινε. Δεν πρέπει να βλέπουμε μόνο το αρνητικό. Υπάρχουν και πάρα πολλά θετικά τα οποία έγιναν, θετικά που αποδεικνύουν ότι γίνεται μία συνεχής και αποτελεσματική προσπάθεια.

Την περασμένη φορά που συζητήσαμε για την παιδεία, είπα ότι υπάρχει μία συνεχής αύξηση δαπανών για την παιδεία. Δεν θα αναφέρω εδώ τους αριθμούς. Αναφέρω ενδεικτικά θέματα υποδομών. Η υποδομή των σχολείων αναβαθμίζεται. Είναι σε εξέλιξη η δημιουργία της νέας υποδομής.

Μέχρι το 2000 τα λύκεια θα έχουν σύγχρονα εργαστήρια φυσικής, χημείας και πληροφορικής. Μέχρι το 2001 θα εγκατασταθούν πεντακόσιες σύγχρονες βιβλιοθήκες. Το 2001 οι διπλοβάρδιες στα σχολεία, ένα χρόνιο πρόβλημα στα αστικά κέντρα, επιλύεται με την κατασκευή νέων κτιρίων.

Αν δούμε τους αριθμούς, που δείχνουν την ταχύτητα με την οποία κατασκευάζονται οι σχολικές αίθουσες, για να μη σας κουράζω με λεπτομερείς απარიθμήσεις, θα διαπιστώσουμε ότι τα χρόνια αυτά κτίζονται πολύ περισσότερες σχολικές αίθουσες απ' ό,τι κτιζόνταν τα χρόνια, που ήταν κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Οι δείκτες, όσον αφορά τη σχέση μαθητών ανά τμήμα, μαρτυρούν ότι υπάρχουν πολύ περισσότεροι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι φροντίζουν για τα παιδιά. Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση κατά μέσο όρο είναι δεκαεννέα μαθητές ανά τμήμα και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά μέσο όρο είναι είκοσι τρεις μαθητές ανά τμήμα. Και αυτό συμβαίνει, γιατί διορίστηκαν πολύ περισσότεροι εκπαιδευτικοί το 1998 από πολλά χρόνια άλλοτε.

Στα διδακτικά βιβλία άρχισε κοσμογονία και συνεχίζεται. Πενήντα έξι βιβλία παραδόθηκαν στο Ενιαίο Λύκειο, από τα οποία σαράντα εννέα ήταν νέα βιβλία και επτά με διορθώσεις. Το Υπουργείο Παιδείας προωθεί το πολλαπλό βιβλίο και ως το 2000 θα υπάρχει η πραγματικότητα του πολλαπλού βιβλίου στα σχολεία.

Μπορώ να αναφέρω επίσης τα χίλια ολοήμερα δημοτικά σχολεία, που λειτουργούν, τα ολοήμερα νηπιαγωγεία που είναι τριακόσια σαράντα πέντε, τα είκοσι διαπολιτισμικά σχολεία στην Ελλάδα, τις τάξεις υποδοχής παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών.

Θέλω τέλος να πω ότι επειδή η Νέα Δημοκρατία δημιουργεί πάντα την αίσθηση ότι χάνονται οι πόροι του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, τους διαβεβαιώ ότι το 2001, που είναι η τελευταία προθεσμία για την απορρόφηση των πόρων, θα έχουν απορροφηθεί οι πόροι, σύμφωνα με τα προγράμματα τα οποία έχουμε εκπονήσει.

(Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θα το διαπιστώσετε το 2001. Και η απορρόφηση αυτή...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, αφήστε τον Πρωθυπουργό να ολοκληρώσει την ομιλία του. Κάνετε συνεχώς διακοπές, γιατί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Προσπαθούν να αυτοεπιβεβαιωθούν στην άρνησή τους, κύριε

Πρόεδρε.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κλειστό σχολείο δεν λύνει κανένα πρόβλημα, υπονομεύει αντίθετα το μέλλον των παιδιών μας. Δεν νοιάζονται πραγματικά για τους νέους όσοι θωπεύουν υποκριτικά τα νέα παιδιά αρνούμενοι να τους παρουσιάσουν ποια είναι η πραγματικότητα. Τους νοιάζονται εκείνοι που επιδιώκουν να τους εξασφαλίσουν τα εφόδια που χρειάζονται για την κοινωνία του αύριο.

Θέλω να τονίσω εδώ, ότι οι νέοι πρέπει να στέκονται κριτικά σε όσα ακούγονται ανεύθυνα για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και τα μέτρα που προωθεί. Ούτε με αποτυχία σε ένα μάθημα -όπως λέγεται- χάνουν τη χρονιά τους ούτε η ευκαιρία και οι πιθανότητες για σπουδές και επαγγελματική σταδιοδρομία μειώνονται ούτε νέοι ταξικοί φραγμοί υψώνονται ούτε πρόσθετες εξετάσεις εισάγονται στο εκπαιδευτικό σύστημα ούτε πρόθεση είναι να μειωθεί ο αριθμός αυτών που τελειώνουν το λύκειο για να παρεμποδιστεί τάχα η είσοδος στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Όλα αυτά είναι ψευδή. Αποσκοπούν στη παραπλάνηση και στην αναταραχή.

Εγώ πιστεύω ότι οι νέοι και οι νέες με την ωριμότητά τους και τη στάση τους θα δώσουν απάντηση σε όσους προσπαθούν να υπονομεύσουν το μέλλον τους. Να εμποδίσουν όλους εκείνους, οι οποίοι προσπαθούν να προωθήσουν κρυφούς στόχους -την ιδιωτική εκπαίδευση, την ενίσχυση των φροντιστηρίων, τη συντήρηση της φοιτητικής μετανάστευσης- και να πετύχουν τους στόχους αυτούς.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εγώ κατανοώ την υπαρξιακή αγωνία των μαθητών. Γνωρίζω τις δυσκολίες που έχουν οι εκπαιδευτικοί στην αντιμετώπιση της άσκησης του επαγγέλματός τους. Όμως το κλειστό σχολείο, αλλά και οι βανδαλισμοί και η βία δεν πρόκειται να λύσουν τα προβλήματα, ούτε των μεν ούτε των δε.

Τι θα κερδίσουν, αν η Κυβέρνηση πάρει πίσω την μεταρρύθμιση; Οι μαθητές θα έχουν ένα καλύτερο επίπεδο σπουδών; Το πιστεύει αυτό κανείς; Θα μπαίνουν πιο εύκολα στα πανεπιστήμιο; Θα έχουν τα διπλώματα μεγαλύτερη αξία;

Δεν θα βγουν κερδισμένοι οι μαθητές. Θα βγουν κερδισμένοι όλοι εκείνοι που δεν θέλουν να αλλάξει τίποτα στη σημερινή κατάσταση, που κερδίζουν και απομυζούν από τις αρνητικές επιπτώσεις του σημερινού συστήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεταρρύθμιση έχει ανάγκη την ουσιαστική σχέση δασκάλου και μαθητή. Θέλουμε και οι δύο να συμβάλουν σε αυτή, να κερδίσουν από αυτή τη σχέση. Είμαστε έτοιμοι να βελτιώσουμε τις μεθόδους της κοινής εργασίας στο σχολείο. Καταργώντας όμως τη μεταρρύθμιση δεν θα κερδίσει κανείς τίποτα. Βελτιώνοντας με εποικοδομητικό διάλογο σε ένα ανοιχτό σχολείο τα όσα αποφασίσαμε, μπορούμε να κάνουμε το σχολείο πολύ πιο αποδοτικό. Το σχολείο να συνδράμει ακόμη περισσότερο και το μαθητή και το δάσκαλο.

Η λύση στα προβλήματα δεν είναι η επιστροφή στο παρελθόν. Η λύση στα προβλήματα είναι να σχεδιάσουμε ακόμη καλύτερα το μέλλον. Αυτό το μέλλον διαφοροποιεί το σχολείο του σήμερα από το σχολείο του παρελθόντος. Και το μέλλον του σχολείου είναι, λόγω των διεθνών εξελίξεων, ένα σχολείο που εντάσσεται στην ευρωπαϊκή προσπάθεια, ένα σχολείο που αντιμετωπίζει τον παγκόσμιο ανταγωνισμό, ένα σχολείο που δίνει τα εφόδια στα παιδιά όπου και να βρίσκονται στον κόσμο να διεκδικούν μία θέση και να πετυχαίνουν. Αυτό το σχολείο θέλουμε να δημιουργήσουμε και για αυτό το σχολείο πρέπει να προσπαθήσουμε όλοι μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παιδεία είναι υπόθεση εθνική. Δηλώνουμε γι' αυτό ανοικτοί και πρόθυμοι σε κάθε καλόπιστο διάλογο, σε κάθε πρόταση βελτίωσης. Αλλά στην εκπαίδευση, θέλω να επαναλάβω, ο διάλογος και η βελτίωση γίνεται μόνο μέσα από την ομαλή λειτουργία του σχολείου. Η ομαλή λειτουργία του σχολείου επιτρέπει να αναδειχθούν τα θετικά σημεία και να επιστημανθούν τα όποια αρνητικά.

Καλώς λοιπόν όλους, μαθητές και καθηγητές να ανταποκρι-

θούν στην απαίτηση της ελληνικής κοινωνίας για ένα ισχυρό και αποδοτικό δημόσιο σχολείο, να προστατεύσουν τη λειτουργία του σχολείου, να προστατεύσουν τη δική τους παρουσία που είναι και δημόσια περιουσία, να συνεργαστούμε για μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση πιο αποτελεσματική, που θα εξασφαλίζει στους μαθητές, στους εκπαιδευτικούς, καλύτερες συνθήκες δουλειάς και καλύτερες συνθήκες απόδοσης.

Καλώ τους νέους της Ελλάδας να εργαστούν για ένα καλύτερο σχολείο, για ένα σχολείο που θα τους δώσει περισσότερες δυνατότητες και ευκαιρίες. Καλώ τους εκπαιδευτικούς να αναγνωρίσουν τις δικές τους θέσεις, τις δικές τους κατακτήσεις, τη δική τους αναβάθμιση μέσα στο νέο σχολικό περιβάλλον που εμείς δημιουργούμε. Αυτό που επιδιώκουν δεν δημιουργείται με άρνηση, αλλά δημιουργείται με συνεργασία, με προτάσεις σε μια συνεχιζόμενη εκπαιδευτική διαδικασία.

Καλώ σ'ένα διάλογο ευθύνης με το δημόσιο σχολείο που λειτουργεί ομαλά, όπως το απαιτεί η συντηρητική πλειοψηφία του ελληνικού λαού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνησή μας υλοποιεί ένα μεγάλο μεταρρυθμιστικό έργο που η ολοκλήρωσή του είναι ανταπόκριση στη λαϊκή εντολή. Στο έργο αυτό θα προχωρήσουμε αταλάντευτοι.

Η ισχυρή Ελλάδα, η Ελλάδα της ανάπτυξης, της ασφάλειας, της ευημερίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης, η Ελλάδα της μόρφωσης και του πολιτισμού, είναι η Ελλάδα που γίνεται πραγματικότητα μέρα με τη μέρα, μέσα από τη δουλειά μας.

Το έργο της Κυβέρνησης δεν θα το ανακόψει η υποκριτική τακτική της Αντιπολίτευσης. Δεν θα πετύχει η Νέα Δημοκρατία τους στόχους της με την όξυνση, όσο και αν βυθίζεται όλο και πιο βαθιά στο αδιέξοδο της όξυνσης και της αναταραχής.

Η ισχυρή Ελλάδα γίνεται πραγματικότητα με την πολιτική μας. Στις εκλογές του 2000 ο λαός θα επικυρώσει το έργο μας και θα δώσει νέα εντολή στο ΠΑΣΟΚ για να δρέψει τους καρπούς των προσπαθειών μας, που αυτήν τη φορά, όπως δείχνουν οι εξελίξεις, πιάνουν τόπο.

Καλώ τη Νέα Δημοκρατία να συνειδητοποιήσει ότι έχει πολύ χρόνο ακόμα ως τις κάλπες. Και όταν φθάσει εκεί, όπως και αν φθάσει, θα κριθεί αυστηρά και για όσα ενδιαμέσως δεν έπραξε και κυρίως, για τα λίγα που άσχημα ή πολύ άσχημα διέπραξε.

Η τακτική της όξυνσης βλάπτει τον τόπο. Ας πάρει ο καθένας την ευθύνη του. Εμείς καλούμε σε συνεργασία όλους για ένα ανοικτό σχολείο, για ένα αποδοτικό σχολείο, για ένα δημιουργικό σχολείο, για ένα νέο σχολείο, το οποίο κατοχυρώνει το μέλλον της νέας γενιάς, το μέλλον του τόπου, το μέλλον της Ελλάδας.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν μπορώ να σας δώσω το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, οι ύβρεις με την ασφάλεια του μονολόγου, είναι δειλία και μικρότητα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα ήμουν ευτυχής, αυτά να μην καταγραφούν στα Πρακτικά, αν και κακώς λέγονται.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Είπα, θα ήμουν ευτυχής, αυτά να μην καταγράφονταν στα Πρακτικά.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Παρακαλώ, παρακαλώ!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Η ομιλία του Πρωθυπουργού θα έπρεπε να μη

γραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δε νομίζω ότι είναι το καλύτερο κλείσιμο της συνεδρίασής αυτό. Παρακαλώ!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Αυτά που είπε ο Πρωθυπουργός θα έπρεπε να μη γραφούν. (Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, παρακαλώ!

Ο κύριος Πρωθυπουργός δε νομίζω ότι είχε την πρόθεση, την οποία εξέλαβε ο κ. Καραμανλής.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Παρακαλώ!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της προτάσεως δυσπιστίας κατά του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και θα προχωρήσουμε σε ονομαστική ψηφοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 142 παράγραφος 5, σε συνδυασμό με το 141 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής.

Πρέπει να πληροφορήσω το Σώμα ότι στη συζήτηση έλαβαν μέρος εξήντα (60) Βουλευτές, ομίλησαν όλοι οι Αρχηγοί των Κομμάτων, τινές δευτερολόγησαν και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εκ των οποίων επίσης ορισμένοι δευτερολόγησαν και μίλησαν και δέκα (10) Υπουργοί, ο χρόνος των οποίων -διότι υπήρξαν αρκετές διαμαρτυρίες κατά τη διάρκεια της συζητήσεως, άδικες νομίζω- δεν κάλυψε παρά λιγότερο από μια ώρα ανά συνεδρίαση.

Καλούνται επί του καταλόγου: Ο κ. Αλέξανδρος Βούλγαρης από το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Γεώργιος Καλαντζής από τη Νέα Δημοκρατία.

Οι δεχόμενοι την πρόταση δυσπιστίας που υπεβλήθη σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφοι 2 - 7 του Συντάγματος και 142 του Κανονισμού της Βουλής λέγουν "ΝΑΙ".

Οι μη δεχόμενοι την πρόταση δυσπιστίας, λέγουν "ΟΧΙ".

Στο Προεδρείο έχουν έλθει επιστολές του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κ. Τσοχατζόπουλου και του Βουλευτού Λαρίσης κ. Θεόδωρου Στάθη, οι οποίοι πληροφορούν ότι απουσιάζουν, ο ένας στο εξωτερικό, ο άλλος για σοβαρούς οικογενειακούς λόγους. Αν ήσαν παρόντες στη συνεδρίασή μας αυτή, θα κατεψήφισαν την πρόταση δυσπιστίας εναντίον του Υπουργού Παιδείας.

Επίσης, έχουν έλθει επιστολές των συναδέλφων Γεωργίου Τρυφωνίδη, Βουλευτή Πρεβέζης και Γιάννη Δραγασάκη, Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, οι οποίοι πληροφορούν το Προεδρείο ότι απουσιάζουν για σοβαρούς λόγους στο εξωτερικό και αν ήσαν παρόντες θα υπερψήφισαν την πρόταση δυσπιστίας.

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(Ψ Η Φ Ο Φ Ο Ρ Ι Α)

(Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Υπάρχει κάποιος κύριος συνάδελφος, ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ψηφοφορίας επί της προτάσεως δυσπιστίας της Νέας Δημοκρατίας κατά του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ψήφισαν συνολικά 290 Βουλευτές.

Υπέρ της προτάσεως δυσπιστίας ψήφισαν 127.

Κατά της προτάσεως δυσπιστίας ψήφισαν 163...(χειροκρο-

τήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ) ... σύμφωνα με το
κάτωθι πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας:

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΥΣΠΙΣΤΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Κ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΑΡΣΕΝΗ***

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Στεφανής Κων/νος
Παντερμαλής Δημήτριος
Μανίκας Στέφανος
Σουλαδάκης Γιάννης
Μαντέλης Αναστάσιος
Παρασκευόπουλος Παρασκευάς
Μολυβιάτης Πέτρος
Παυλόπουλος Προκόπιος
Αλογοσκούφης Γεώργιος
Τζωάννος Ιωάννης
Λουκάκος Παναγιώτης
Κωνσταντοπούλου Μαρία

N O

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Γεώργιος
Αρσένης Γεράσιμος
Παπαντωνίου Ιωάννης
Αλευράς Αθανάσιος
Οικονόμου Παντελής
Τσούρας Αθανάσιος
Πεπονής Αναστάσιος
Ανουσάκη Ελένη
Ρωμαίος Γεώργιος
Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)
Μάνος Στέφανος
Βουλγαράκης Γεώργιος
Γιαννάκου - Κουτσίκου Μαριέτα
Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα
Παπαδόγγονας Αλέξανδρος
Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας
Αγγουράκης Χαράλαμπος
Κωνσταντόπουλος Νικόλαος
Αράπη - Καραγιάννη Βασιλική

+

+

+

+

+

+

+

+

+

ΑΠΟΥΣΑ

+

+

+

+

+

+

+

+

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Βασιλική
Κακλαμάνης Απόστολος
Γιαννόπουλος Ευάγγελος
Γείτονας Κωνσταντίνος
Κατσάνεβας Θεόδωρος
Παπαϊωάννου Μιλτιάδης
Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα)
Κουλούρης Κίμων
Χαραλαμπίδης Ιωάννης
Καννελλόπουλος Λάμπρος
Ανωμερίτης Γεώργιος
Πρωτόπαπας Χρήστος
Τζουμάκας Στέφανος
Χυτήρης Τηλέμαχος
Βερυβάκης Ελευθέριος
Χαραλάμους Ιωάννης
Μητσοτάκης Κωνσταντίνος
Τζαννετάκης Τζανής
Βαρβιτσιώτης Ιωάννης
Καμμένος Παναγιώτης
Λιάπης Μιχάλης- Γεώργιος
Πολύδωρας Βύρων
Μεϊμαράκης Ευάγγελος - Βασίλ.
Πετραλιά - Πάλλη Φάνη
Ανδρεουλάκος Απόστολος
Καρατζαφέρης Γεώργιος
Κασσίμης Θεόδωρος
Γιακουμάτος Γεράσιμος
Μπρατάκος Άγγελος
Παπαρήγα Αλέξανδρα

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

ΑΠΩΝ

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Κολοζώφ Ορέστης
Κωστόπουλος Δημήτριος
Δαμανάκη Μαρία
Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος
Δραγασάκης Ιωάννης
Κουναλάκης Πέτρος
Τσοβόλας Δημήτριος
Δημαράς Ιωάννης

+

+

+

+

ΑΠΩΝ

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Κουρουμπλής Παναγιώτης
Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος
Μπαλτάς Αλέξανδρος
Ροκόφυλλος Χρήστος
Μαγγίνας Βασίλειος
Καραγκούνης Ανδρέας
Αλεξόπουλος Γεώργιος
Καραώστας Ιωάννης

+

+

+

+

+

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Θωμόπουλος Ιωάννης
Σωτηρόπουλος Βασίλειος
Παπαδημητρίου Ελισάβετ

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ρέππας Δημήτριος
Σπυρόπουλος Ροβέρτος
Τατούλης Πέτρος
Κωστόπουλος Δημήτριος

+

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Κολιοπάνος Θεόδωρος
Κοσσυβάκης Δημήτριος
Κονταξής Αθανάσιος

+

+

+

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πάγκαλος Θεόδωρος
Βρεττός Κων/νος
Παπαηλίας Ηλίας
Γιαννάκης Ιωάννης
Φωτιάδης Παναγιώτης
Κατσάκης Θεόδωρος
Σταύρου Απόστολος
Κουρής Λεωνίδας
Καρατάσος Γεώργιος

+

+

+

+

+

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Φούρας Ανδρέας
Γεωργόπουλος Δημήτριος
Κατσικόπουλος Δημήτριος
Κουτσόγιωργας Δημήτριος
Χρύσανθακόπουλος Αλέξανδρος
Σπηλιόπουλος Κων/νος
Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος
Νικολόπουλος Νικόλαος
Τσαφούλιας Γεώργιος

+

+

+

+

+

+

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Αποστολίδης Λουκάς
Ακριβάκης Αλέξανδρος
Κατσιμπάρδης Γεώργιος
Μπασιάκος Ευάγγελος

+

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Κωνσταντινίδης Ιωάννης

+

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Σαστοόγλου Ανέστης
Παπαδόπουλος Σταύρος
Δαμιανός Θεόδωρος

+

+

+

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ				Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
Σκανδαλίδης Κων/νος		+		Γερανίδης Βασίλειος	+
Σφυρίου Κοσμάς		+		Τσιόκας Θεοχάρης	+
Παπανικόλας Βασίλειος		+		Κίρκος Γεώργιος	+
Καραμάριος Αναστάσιος	+			Τζιτζικώστας Γεώργιος	+
				Σαλαγκούδης Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ				Ρεγκούζας Αδάμ	+
Ζαμπουνίδης Νικόλαος		+		Ρόκος Γεώργιος	+
Κηπουρός Χρήστος		+			
Λυμπερακίδης Λεωνίδας	+			ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
Δημοσχάκης Θεοφάνης	+			Μαλέσιος Ευάγγελος	+
				Αργύρης Ευάγγελος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ				Παπούλιας Κάρολος	+
Καλαμακίδης Ιωάννης		+		Φούσας Αντώνιος	+
Θεοδώρου Χρήστος		+		Τασούλας Απόστολος	+
Κεδικογλου Βασίλειος		+			
Πιπεργιάς Δημήτριος		+		ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος	+			Τσακλίδης Ιωάννης	+
Αποστόλου Ευάγγελος	+			Παπαδόπουλος Ηλίας	+
				Καλαντζής Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ				Παναγιωτόπουλος Γεώργιος	+
Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος	+				
				ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ				Σαλαγιάννης Νικόλαος	+
Παπαδάτος Ιωάννης		+		Τσιλίκας Βασίλειος	+
				Σωτηρλής Δημήτριος	+
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ				Σιούφας Δημήτριος	+
Γεωργακόπουλος Δημήτριος		+		Μπούτας Ευάγγελος	+
Σκουλαρίκης Ιωάννης		+			
Ζαφειρόπουλος Ιωάννης		+		ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	
Πετραλιάς Αυγερινός - Ρένος		+		Πετσάλνικος Φίλιππος	+
Κορκολόπουλος Βασίλειος	+			Σημαιοφορίδης Κων/νος	+
Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος		+			
				ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ				Δρυς Γεώργιος	+
Χρυσοχοϊδης Μιχαήλ		+		Κοντομάρης Ευτύχιος	+
Γικόνογλου Μόσχος		+		Σπύρου Σπυρίδων	+
Χατζηιωαννίδης Βασίλειος		+			
Μπόσκου Μαρία	+			ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	
				Καλαφάτης Αλέξανδρος	+
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ					
Κουράκης Ιωάννης		+		ΝΟΜΟΣ ΚΙΑΚΙΣ	
Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ		+		Φλωρίδης Γεώργιος	+
Σαρρής Δημήτριος		+		Πασσαλίδης Θεόδωρος	+
Σταυρακάκης Μηνάς		+		Τσιτουρίδης Σάββας	+
Αποστολάκης Δημήτριος		+			
Μπαντουβάς Κων/νος		+		ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ	+			Διαμαντοπούλου Άννα	+
Δανέλλης Σπυρίδων	+			Λωπίδης Λάζαρος	+
				Βλαχόπουλος Ηλίας	+
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ				Τσιαρτσιώνης Νικόλαος	+
Παπαδόπουλος Αλέξανδρος		+		Παπαφιλίππου Νικόλαος	+
Βεζδρεβάνης Ηλίας	+				
				ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ				Κοτσώνης Θεόδωρος	+
Βενιζέλος Ευάγγελος		+		Ποτάκης Ιωάννης	+
Καστανίδης Χαράλαμπος		+		Παπαληγούρας Αναστάσιος	+
Παπαθεμελής Στυλιανός - Άγγελος		+		Δήμας Σταύρος	+
Τσοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος	ΑΠΩΝ				
Ακριτίδης Νικόλαος		+		ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
Σπυριούνης Κυριάκος		+		Παπαζώη Ελισάβετ	+
Μαγκριώτης Ιωάννης		+		Λεβογιάννης Νικόλαος	+
Γκεσούλης Νικόλαος		+		Χωματάς Ιωάννης	+
Έβερτ Μιλτιάδης	+				
Καραμανλής Κων/νος	+			ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	
Ψωμάδης Παναγιώτης	+			Φουντάς Παρασκευάς	+
Ορφανός Γεώργιος	+			Σκανδαλάκης Παναγιώτης	+
Κούβελας Σωτήριος	+			Δαβάκης Αθανάσιος	+
Ιντζές Αναστάσιος	+				
				ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	
				Φαρμάκης Νικόλαος	+

Χατζημιχάλης Φώτιος	+	Κάκκαλος Νικόλαος	+
Αδαμόπουλος Γεώργιος	+	Πολύζος Ευάγγελος	+
Στάθης Θεόδωρος	ΑΠΩΝ		
Σουφλιάς Γεώργιος	+	ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	
Κατσαρός Νικόλαος	+	Ντούσκας Δημήτριος	+
Παπαδημόπουλος Ιωάννης	+	Τρυφωνίδης Γεώργιος	ΑΠΩΝ
Λουλέ Αδριανή	+		
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ		ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	
Ιωαννίδης Φοίβος	+	Λουκάκης Εμμανουήλ	+
Κοκκίνης Νικόλαος	+	Κεφαλογιάννης Ιωάννης	+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ		ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	
Παπαδέλλης Φραγκλίνος	+	Τσεπινές Δημήτριος	+
Σηφουνάκης Νικόλαος	+	Γκαλήη Γκαλήη	+
Κόρακας Ευστράτιος	ΑΠΩΝ	Μουσταφά Μουσταφά	ΑΠΩΝ
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ		ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	
Βλασσόπουλος Ευάγγελος	+	Καραμηνάς Κων/νος	+
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ		ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	
Ζήση Ροδούλα	+	Ηλιάδης Νικόλαος	+
Βούλγαρης Αλέξανδρος	+	Δαμιανίδης Αλέξανδρος	+
Τζανής Λεωνίδα	+	Ανθόπουλος Ιωάννης	+
Νάκος Αθανάσιος	+	Χαϊτίδης Ευγένιος	+
Σούρλας Γεώργιος	+	Καραμανλής Αχιλλέας	+
Γκατζής Νικόλαος	+	Λεονταρίδης Θεόφιλος	+
		Παναγιώτου Σταύρος	+
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ		ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	
Μπένος Ιωάννης - Σταύρος	+	Οικονόμου Χρήστος	+
Κατσιλιέρης Πέτρος	+	Μάτης Αθανάσιος	+
Γιαννακόπουλος Ιωάννης	+	Ζιάνγκας Ιωάννης	+
Λαμπρόπουλος Ιωάννης	+	Σκρέκας Θεόδωρος	+
Παπανικολάου Ελευθέριος	+	Κανταρτζής Αχιλλεύς	+
Αναστασόπουλος Νικόλαος	ΑΠΩΝ		
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ		ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	
Σγουρίδης Παναγιώτης	+	Παπαδήμας Λάμπρος	+
Λαμπαδάκης Νικόλαος	+	Στάϊκος Ευάγγελος	+
Ακήφογλου Μιηρόλ	+	Αλαμπάνος Δημήτριος	+
		Γιαννόπουλος Αθανάσιος	+
Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		Χειμάρης Αθανάσιος	+
Σημίτης Κων/νος	+	Μπέλλος Τριαντάφυλλος	+
Μπεντενιώτης Εμμανουήλ	+		
Σουμάκης Σταύρος	+	ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	
Μελάς Παναγιώτης	+	Λιάνης Γεώργιος	+
Μιχαολιάκος Βασίλειος	+	Παπαθανασίου Χαράλαμπος	ΑΠΩΝ
Καλός Γεώργιος	+		
Αλφιέρη Στυλιανή	+	ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ	
		Θάνος Δημήτριος	+
Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		Γκελεστάθης Νικόλαος	+
Λαλιώτης Κωνσταντίνος	+		
Νιώτης Γρηγόριος	+	ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	
Διαμαντίδης Ιωάννης	+	Πάχτας Χρήστος	+
Κρητικός Παναγιώτης	+	Γιοβαννούδας Βαρσάμης	+
Καψής Ιωάννης	+	Πάππας Βασίλειος	+
Λάλος Κανέλλος	+		
Νεράντζης Αναστάσιος	+	ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	
Αράτης Ιωάννης	+	Σκουλάκης Εμμανουήλ	+
		Βαλυράκης Ιωσήφ	+
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ		Μιχελογιάννης Ιωσήφ	+
Πασχαλίδης Γεώργιος	+	Μαρκογιαννάκης Χρήστος	+
Γεωργιάδης Θεόδωρος	+		
Φουντουκίδου Θεοδωρίδου Παρθένα	+	ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	
Καρασιμάνης Γεώργιος	+	Κοτσκάς Αντώνιος	+
Βυζοβίτης Χρήστος	+	Βαρίνος Αθανάσιος	+
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ		ΉΝΑΙ 127	
Τσερπικίδης Παντελής	+	ΉΟΧΙ 163	
Αρσένη Μαρία	+	ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ 290	
		Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Επομένως η πρόταση δυσπιστίας απορρίπτεται ως μη εγκριθείσα από την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών κατά το άρθρο 142 παράγραφος 7 του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 84 παράγραφος 6 του Συντάγματος.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00.40' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Δευτέρα 18 Ιανουαρίου 1999 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση επερώτησης, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ